

VOL. 1

505500 0

తేదీ, స్థలము 1914వ సం. జూలై 20 & 25 తేదీ వరకు.

一、《说文解字》：中国第一部系统分析字形、考究字源的字书。

NO. 33

5068 CHEN ET AL.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

[illegible][illegible]

1. The first part of the document is a list of names and addresses, which are arranged in a columnar fashion. The names are written in a cursive script, and the addresses are written in a more formal, printed style. The list includes names such as "John Smith", "Mary Jones", and "Robert Brown", along with their respective addresses.

2. The second part of the document is a series of numbered entries, each followed by a description of a property or item. The numbers are written in a cursive script, and the descriptions are written in a more formal, printed style. The entries include details such as the location of the property, the type of property, and the value of the property.

3. The third part of the document is a series of numbered entries, each followed by a description of a property or item. The numbers are written in a cursive script, and the descriptions are written in a more formal, printed style. The entries include details such as the location of the property, the type of property, and the value of the property.

4. The fourth part of the document is a series of numbered entries, each followed by a description of a property or item. The numbers are written in a cursive script, and the descriptions are written in a more formal, printed style. The entries include details such as the location of the property, the type of property, and the value of the property.

5. The fifth part of the document is a series of numbered entries, each followed by a description of a property or item. The numbers are written in a cursive script, and the descriptions are written in a more formal, printed style. The entries include details such as the location of the property, the type of property, and the value of the property.

[illegible]

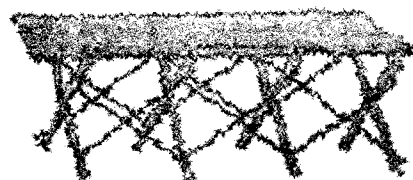
1940

[illegible][illegible]

అంతేకాదు అంతకుముందుగానే నాకు
మరియునాకు, నన్ను అనుసరించిన, నన్ను నీ
మార్గమున నుండిన నన్నుగలవారు అంతకు
ముందుగా నుండిన నన్నుగలవారు నన్ను
అంతకుముందుగా నుండిన నన్నుగలవారు

జనాభా వివరాలు (1951) ప్రకారం
 మొత్తం జనాభా 1,00,00,000. వీరిలో పురుషులు,
 స్త్రీలు మొత్తం 50,00,000. మహిళా శ్రమిణులు
 10,00,000. మహిళా శ్రమిణులలో 5,00,000
 మహిళా శ్రమిణులలో 5,00,000 మహిళా శ్రమిణులు
 ఉన్నారు.

వృత్తాంతములు వేరు నిర్వహించుట.
వృత్తాంతములు వేరు వేరు వృత్తాంతములు
వేరు, వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు
వృత్తాంతములు, వేరు వేరు వేరు వేరు
వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు
వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు
వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు వేరు

[illegible]

20080505 20080505

1. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，存入时不扣利息。
 2. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，存入时不扣利息。
 3. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，存入时不扣利息。
 4. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，存入时不扣利息。
 5. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，存入时不扣利息。

[illegible]

Abstract

Journal of Management Inquiry 18(6)

LONDON TRADING CO.
37/38 Ratten Row, Madras.

100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1

అందుకే భావించాలి. ప్రతి పరిణామం కూడా ముందు
ప్రంథమింటుంది. మనం భావించినట్లే అప్పుడు నిజమవుతుంది.
భావమార్పు మనం చేసుకోవాలి. భూతాన్ని సృష్టించేది మన భావం.
మన భావం మారినట్లుగా ఉంటుంది.

అధ్యక్షాగారి ప్రసంగము

Journal of Management Education 36(7) 809-824

100-443889-100

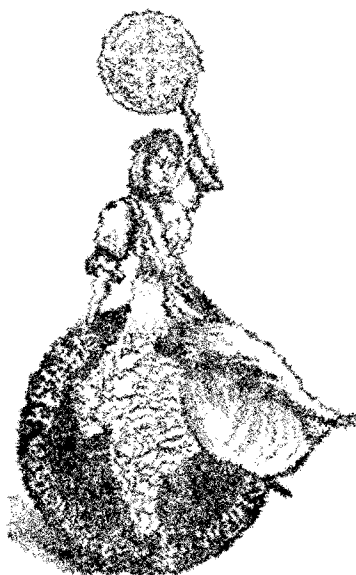

Figure 1

1. *Pharmaceuticals* (1998) 10: 1-12.
 2. *Pharmaceuticals* (1999) 11: 1-12.
 3. *Pharmaceuticals* (2000) 12: 1-12.
 4. *Pharmaceuticals* (2001) 13: 1-12.
 5. *Pharmaceuticals* (2002) 14: 1-12.
 6. *Pharmaceuticals* (2003) 15: 1-12.
 7. *Pharmaceuticals* (2004) 16: 1-12.
 8. *Pharmaceuticals* (2005) 17: 1-12.
 9. *Pharmaceuticals* (2006) 18: 1-12.
 10. *Pharmaceuticals* (2007) 19: 1-12.
 11. *Pharmaceuticals* (2008) 20: 1-12.
 12. *Pharmaceuticals* (2009) 21: 1-12.
 13. *Pharmaceuticals* (2010) 22: 1-12.
 14. *Pharmaceuticals* (2011) 23: 1-12.
 15. *Pharmaceuticals* (2012) 24: 1-12.
 16. *Pharmaceuticals* (2013) 25: 1-12.
 17. *Pharmaceuticals* (2014) 26: 1-12.
 18. *Pharmaceuticals* (2015) 27: 1-12.
 19. *Pharmaceuticals* (2016) 28: 1-12.
 20. *Pharmaceuticals* (2017) 29: 1-12.
 21. *Pharmaceuticals* (2018) 30: 1-12.
 22. *Pharmaceuticals* (2019) 31: 1-12.
 23. *Pharmaceuticals* (2020) 32: 1-12.
 24. *Pharmaceuticals* (2021) 33: 1-12.
 25. *Pharmaceuticals* (2022) 34: 1-12.
 26. *Pharmaceuticals* (2023) 35: 1-12.
 27. *Pharmaceuticals* (2024) 36: 1-12.
 28. *Pharmaceuticals* (2025) 37: 1-12.
 29. *Pharmaceuticals* (2026) 38: 1-12.
 30. *Pharmaceuticals* (2027) 39: 1-12.
 31. *Pharmaceuticals* (2028) 40: 1-12.
 32. *Pharmaceuticals* (2029) 41: 1-12.
 33. *Pharmaceuticals* (2030) 42: 1-12.
 34. *Pharmaceuticals* (2031) 43: 1-12.
 35. *Pharmaceuticals* (2032) 44: 1-12.
 36. *Pharmaceuticals* (2033) 45: 1-12.
 37. *Pharmaceuticals* (2034) 46: 1-12.
 38. *Pharmaceuticals* (2035) 47: 1-12.
 39. *Pharmaceuticals* (2036) 48: 1-12.
 40. *Pharmaceuticals* (2037) 49: 1-12.
 41. *Pharmaceuticals* (2038) 50: 1-12.
 42. *Pharmaceuticals* (2039) 51: 1-12.
 43. *Pharmaceuticals* (2040) 52: 1-12.
 44. *Pharmaceuticals* (2041) 53: 1-12.
 45. *Pharmaceuticals* (2042) 54: 1-12.
 46. *Pharmaceuticals* (2043) 55: 1-12.
 47. *Pharmaceuticals* (2044) 56: 1-12.
 48. *Pharmaceuticals* (2045) 57: 1-12.
 49. *Pharmaceuticals* (2046) 58: 1-12.
 50. *Pharmaceuticals* (2047) 59: 1-12.
 51. *Pharmaceuticals* (2048) 60: 1-12.
 52. *Pharmaceuticals* (2049) 61: 1-12.
 53. *Pharmaceuticals* (2050) 62: 1-12.
 54. *Pharmaceuticals* (2051) 63: 1-12.
 55. *Pharmaceuticals* (2052) 64: 1-12.
 56. *Pharmaceuticals* (2053) 65: 1-12.
 57. *Pharmaceuticals* (2054) 66: 1-12.
 58. *Pharmaceuticals* (2055) 67: 1-12.
 59. *Pharmaceuticals* (2056) 68: 1-12.
 60. *Pharmaceuticals* (2057) 69: 1-12.
 61. *Pharmaceuticals* (2058) 70: 1-12.
 62. *Pharmaceuticals* (2059) 71: 1-12.
 63. *Pharmaceuticals* (2060) 72: 1-12.
 64. *Pharmaceuticals* (2061) 73: 1-12.
 65. *Pharmaceuticals* (2062) 74: 1-12.
 66. *Pharmaceuticals* (2063) 75: 1-12.
 67. *Pharmaceuticals* (2064) 76: 1-12.
 68. *Pharmaceuticals* (2065) 77: 1-12.
 69. *Pharmaceuticals* (2066) 78: 1-12.
 70. *Pharmaceuticals* (2067) 79: 1-12.
 71. *Pharmaceuticals* (2068) 80: 1-12.
 72. *Pharmaceuticals* (2069) 81: 1-12.
 73. *Pharmaceuticals* (2070) 82: 1-12.
 74. *Pharmaceuticals* (2071) 83: 1-12.
 75. *Pharmaceuticals* (2072) 84: 1-12.
 76. *Pharmaceuticals* (2073) 85: 1-12.
 77. *Pharmaceuticals* (2074) 86: 1-12.
 78. *Pharmaceuticals* (2075) 87: 1-12.
 79. *Pharmaceuticals* (2076) 88: 1-12.
 80. *Pharmaceuticals* (2077) 89: 1-12.
 81. *Pharmaceuticals* (2078) 90: 1-12.
 82. *Pharmaceuticals* (2079) 91: 1-12.
 83. *Pharmaceuticals* (2080) 92: 1-12.
 84. *Pharmaceuticals* (2081) 93: 1-12.
 85. *Pharmaceuticals* (2082) 94: 1-12.
 86. *Pharmaceuticals* (2083) 95: 1-12.
 87. *Pharmaceuticals* (2084) 96: 1-12.
 88. *Pharmaceuticals* (2085) 97: 1-12.
 89. *Pharmaceuticals* (2086) 98: 1-12.
 90. *Pharmaceuticals* (2087) 99: 1-12.
 91. *Pharmaceuticals* (2088) 100: 1-12.
 92. *Pharmaceuticals* (2089) 101: 1-12.
 93. *Pharmaceuticals* (2090) 102: 1-12.
 94. *Pharmaceuticals* (2091) 103: 1-12.
 95. *Pharmaceuticals* (2092) 104: 1-12.
 96. *Pharmaceuticals* (2093) 105: 1-12.
 97. *Pharmaceuticals* (2094) 106: 1-12.
 98. *Pharmaceuticals* (2095) 107: 1-12.
 99. *Pharmaceuticals* (2096) 108: 1-12.
 100. *Pharmaceuticals* (2097) 109: 1-12.
 101. *Pharmaceuticals* (2098) 110: 1-12.
 102. *Pharmaceuticals* (2099) 111: 1-12.
 103. *Pharmaceuticals* (2100) 112: 1-12.
 104. *Pharmaceuticals* (2101) 113: 1-12.
 105. *Pharmaceuticals* (2102) 114: 1-12.
 106. *Pharmaceuticals* (2103) 115: 1-12.
 107. *Pharmaceuticals* (2104) 116: 1-12.
 108. *Pharmaceuticals* (2105) 117: 1-12.
 109. *Pharmaceuticals* (2106) 118: 1-12.
 110. *Pharmaceuticals* (2107) 119: 1-12.
 111. *Pharmaceuticals* (2108) 120: 1-12.
 112. *Pharmaceuticals* (2109) 121: 1-12.
 113. *Pharmaceuticals* (2110) 122: 1-12.
 114. *Pharmaceuticals* (2111) 123: 1-12.
 115. *Pharmaceuticals* (2112) 124: 1-12.
 116. *Pharmaceuticals* (2113) 125: 1-12.
 117. *Pharmaceuticals* (2114) 126: 1-12.
 118. *Pharmaceuticals* (2115) 127: 1-12.
 119. *Pharmaceuticals* (2116) 128: 1-12.
 120. <

14-00000

1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 26

Abstract

[illegible]

SECRET

ॐ नमः

కా.- అందువల్ల కాకాబ్బాయినినూ, బోమ్మరామ్ నెం. 212 వదాన.

ఇందుమతీ పరిణయము.

ఇదియొక చక్కనికావ్యము. అజమహాబాబుకు వివాహపు కథ. సుప్రసిద్ధుడైన కుమార్ రాజుటి మహాకవి ప్రణతము. శ్రీనరసింహాపు గాయాంకితము. తిరుపతి వేంకటేశ్వరవేదమృతము ద్వారా త పితకాలంకృతము.

వెల రూ. 0—10—0.

ఆంధ్రపుస్తక భాండాగారములకెల్ల నుచిత యుగను తదితరులకు వైమూల్యమునకును బంపిండును.

వలయువారు :—

**THE HEAD CLERK,
Munsur Estate,
NUZVID. (Kistna Dt.)**

నివాసినచో బడయగలరు.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద మియింటి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభత్రయమునకు దొరకును. చెన్న పట్టణములో మాకంటే చవుకగా నమ్మవారు లేరు.

చుడత కుర్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్చన్ కుర్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	8-12-0
ఇనుపమడతి మంచము కాక్చన్ గలది సింగిల్	"	10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది	"	13-8-0
మట్టరకం స్ప్రింగు	"	12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము	"	16-8-0
(సింగిలు)		
బీరువలు-8x4 అడుగులు	"	17-0-0
డిటో 5x8 1/2 28-0-0	డిటో పేలునకం	30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ పేముది	"	8-8-0
కాక్చటలగుల్లో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.		

పి. ఎస్. బొమ్మ స్వామి పిల్లే అండుసన్
బానిస్ మేకర్స్ 41/42 రాటన్ బజారుకిది, మదరాస్

సర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవవంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వకుల ఆతిహాస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుడే కత్తము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును కుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాలియు నిచ్చును. 20 విధములగు ఘేహములను మొదలఁచినాశము చేయుటలో సంజీవవంటిది. "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందఱును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోటీజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ
16కృష్ణపు మొదలిపిడి, తిరువల్లి క్షేత్ర మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డెసులు వగయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గాని తేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును. తాము దినపత్రిక చందాదారుల, వారపత్రిక చందాదారుల వాగినినయెడల చాలసలువుగా నుండుటయేగాక వాగికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగావ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వాగికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదేని వారపత్రికపై అప్పుతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా కంప వలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువానికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చితాలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

భవిష్యత్.

తమ జీడ్డల జనన సంవత్సరము, మాస, తిథి, వార, జననకాలముల జక్కగా వ్రాసిపంపినయెడల మేమిచ్చుట జననకాలమును నిరపరచుకొని జనన కుండలి - అంశ కుండలి మహాదశ మొదలగునవి చేర్చి శిశువునకు జన్మశత్రులదోష బాలారిష్ట, దోషము మొదలగునవి ముందేసంత తత్సరిహారమై కాంతి దానాదులంజేయుక్రమము. మాతాపితృరిష్ట యను విచారించి శిశువునకు నిక ముంగు నిశ్చయ సంవత్సరములలో నిట్టిగండములకై రాగల విషయమును శిశువుయొక్క ఆయుష్కప్రమాణ విషయమునుసహా విశదముగా వ్రాసి జన్మపత్రిక సిద్ధపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయంత్రము. ఈ మహాయంత్రము నొక పెండితాయంత్రో జ్యేష్ఠ భద్ర పరిచి జీడ్డలకుం గట్టినచో గొలి సంవత్సరముల వరకు రాగల బాలారిష్టము ఖండితముగా, పరిహారము గాగలదు. మరియు నీయంత్రము బిడ్డలతేని శ్రీలకు కట్టినచో సందేహము లేక సంతానము కలుగుక, పరిశుభ్రచేసి చూడుడు బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మపత్రిక వెల రూ 2 విలాసం — పి శోచ్ ఎ సిద్ధం

హరపెనమాణి (జిల్లా బహుారి)

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు గ్రంథములు.

1. మాధవనిదానము:— సకలరోగములను గుర్తించుటకు వైద్యులకు మిగుల నుపయుక్తమగు గ్రంథము. వెల 8-0-0
2. పథ్యాపథ్యము:— ప్రతిరోగమునకును పథ్యములను అపథ్యములను అగు వస్తువులను బోధించును. వెల చందాదారులకు 0-12-0 ఇతరులకు 1-0-0
3. ఆయుర్వేద పరిభాష:— మరదుల జేయుటకును వానిలోగల వస్తువుల భేదముల దెలిసికొనుటకును వాని తూనికల నిర్ణయించుటకును ఉపయోగించు నిట్టిగ్రంథ మిది వరకు లేదు. వెల చందాదారులకు 1-2-0 ఇతరులకు 1-8-0
4. అగస్త్యవైద్యము:— దక్షిణదేశపు వైద్యసాంప్రదాయముల దెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0
5. వస్తీకర్మ:— పిచికారిజేయు విధమును దీనివలన బోవువ్యాధులను దెలుపును. చందాదారులకు 0-3-0 ఇతరులకు 0-4-0
6. శల్యతంత్రము:— దానినభ్యసించుక్రమము, శస్త్రచికిత్సా స్వరూపము, మొదలగు వానిం దెలుపును. చందాదారులకు 0-3-0 ఇతరులకు 0-4-0
7. ఆయుర్వేదము:— ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాచీనత అందలి భేదములు, మొదలగు వానిని విపులముగ దెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-3-0 ఇతరులకు 0-4-0

N. B. ముగ్రంథమాలలో ముద్రితము లై నట్టియు కాబోవు నట్టియు, గ్రంథముల నన్నిటిని కొనువారు చందాదారులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారు దరఖాస్తుతో 0-2-0 పంపవలెను. లేదా, వి. పి. తో వసూలుచేయబడును.

ప్యాకింగ్ పోటీజి కర్పణు కొనువారే భరించవలయును. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, ఆయుర్వేదాశ్రమం. జూబైల్, మదరాస్.

కండ్లకుచలువజేయును.

మొదడుకు బలమిచ్చును.

ఎండవేడిమి దెలియకుండుటకు పాయ మేమి.

అమృతౌషంలక తైలము.

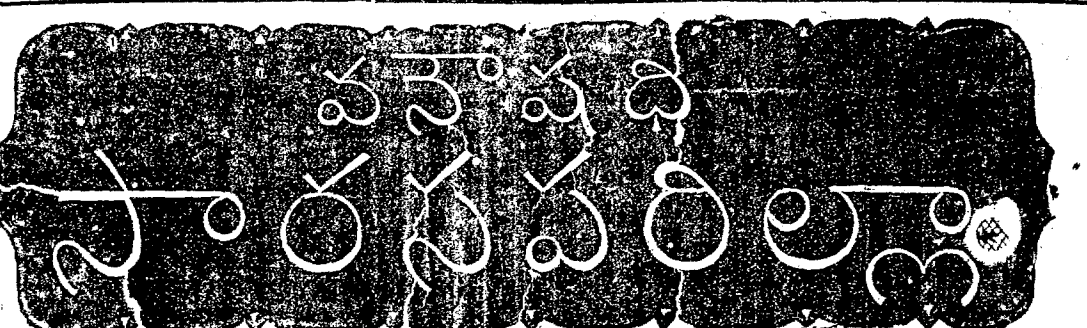
ఇది యేమి జేయగలదు.

తలపోట్లను, తలనొప్పులను, మొదడునండలి వేడిమిని, అన్ని విధములగు తలనొప్పులను, నిజముగ అనేకులకు మాన్పినది. విద్యార్థులకు యోచనా పరులకు ప్రాణమిత్రము.

వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 0-12-0. బుడ్డి 12-కి రూ. 8-0-0.

ప్యాకింగ్ పోటీజి కర్పణు. కోరువారికి క్యాటలాగు లుచితము. వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యులు, పి. వి. యస్., పి. యమ్. బి., ఆయుర్వేదాశ్రమం, మదరాస్.

అధికముగా కోరువారు సమీపముగ రైలు స్టేషన్ దెలుపవలెను.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మయు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక నీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండునీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. నీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪ ఫనస్ వాడి. నం. ౨. బొంబాయి
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

పొగయోడల రాక పోకలు.

చెన్నపురి నావాశ్రయమునం దున్నవి.

1914 సం॥ జూలై నెల 4 వ తేది

ప్రీతురు పేరు.	బయట దేరిన ధలము.	తేది.	పోయెడి ధలము.	తేది.
వివివా [యర్	కలకత్తా	2 జూలై	బొంబాయి	౪ జూలై
క్లౌస్ ఫార్ క్యు	లివర్ పూలు	5	కలకత్తా	4
సుటిలిజ్	కలకత్తా	3	డెమెరా	4
టాగో	ప్రెస్టియెయా	1	కలకత్తా	4
మాల్దా	కలకత్తా	3	లండను	4

రానున్నవి.

బీగము	బొంబాయి	1 జూలై	కలకత్తా	1 జూలై
బహదూరు	కలకత్తా	1	బొంబాయి	2
పెలేనా	సుయజ్	2	కలకత్తా	4
మకిన్ టామ్	కోను	4	లండను	7
గ్రచ్చర్	ఆస్ట్రేలియా	5	కలకత్తా	5
కోబాటో	షేనెస్	6	కలకత్తా	8
సుజేవర్	బొంబాయి	4	కలకత్తా	4
ట్రీప్టు	కలకత్తా	6	ట్రీప్టు	7
ఫ్రన్ కెక్ ఫె	ఆంట్యర్స్	7	కలకత్తా	9
కారోబా [ల్స్	ప్రెస్టియెస్	8	ప్రెస్టియెస్	9
నివాసా	కలకత్తా	10	లండను	11
ట్రాన్ టెన్ ఫె	ప్రెస్టియెస్	10	కలకత్తా	10
నూమిడియ[ల్స్	ట్రీప్టు	11	రంగూన్	11
అంకూడి	కలకత్తా	12	నెటాలి	13
టాండా	లండను	12	కలకత్తా	14
బానున్	ఆస్ట్రేలియా	15	కలకత్తా	15
అంలూటి	నెటాలి	26	కలకత్తా	26

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ నిధి

1914 సం॥ జూలై నెల 4 వ తేది

ప్రదేశములు.	కడచిన 24 గంటలలో, సీదను ఉష్ణోగ్రత.	వర్ష పాతము.			
		గ్రా. ఉష్ణ.	రా. ఉష్ణ.	గ్రా. ఉష్ణ.	రా. ఉష్ణ.
గోపాలపురము	29.515	84.7	76.1	28.93	9.80
వాల్తేరు	29.552	90.2	80.9	12.87	8.21
కాకినాడ	29.588	92.6	82.5	8.78	7.81
బందరు	29.615	97.8	80.1	5.97	7.19
గుంటూరు	...	97.5	84.0	5.07	...
నెల్లూరు	29.642	102.0	82.4	3.38	2.71
న్యూడూను	29.688	101.7	83.3	0.08	2.74
కడలూరు	29.720	99.5	81.8	...	3.68
నాగపట్టణము	29.714	98.3	81.9	...	2.12
కొలంబా	29.794	85.4	76.2	...	28.64
తిరువనంతపురము	29.793	80.7	74.5	0.14	28.64
కొచ్చికా	29.974	84.7	73.3	1.11	26.52
కలికోట	29.763	79.1	73.7	0.85	39.59
మంగళూరు	29.765	84.3	72.0	1.68	37.57
బొంబాయి	29.607	88.0	81.4	0.02	17.02
హైదరాబాదు	29.607	89.2	74.0	...	11.00
ఆనంతపురము	...	92.0	76.1	...	3.47
బళ్లారి	29.641	91.2	77.1	...	2.11
కర్నూలు	29.667	95.5	78.6	...	3.43
కడప	29.681	99.1	78.6	...	7.15
బెంగళూరు	29.742	63.3	66.8	...	9.13
కొడైకనాలు	22.681	65.2	52.7	0.17	17.50
ఉదకమండలము	22.939	57.5	51.2	0.18	11.49
కోయంబుత్తూరు	29.741	59.4	70.0	0.05	1.39
కెల్లూరు	29.689	96.4	80.4	...	6.18
సేలము	29.747	96.0	74.1	...	8.01
తిరుచనాపల్లి	29.727	98.5	81.2	...	3.67
పుదుకోట	29.723	98.1	81.9	...	5.46
మధుర	29.718	97.1	81.0	...	4.77
తిరునల్వేలి	...	...	...	0.13	0.86

డక్కనులోను ద్వీపకల్పము పథమున భాగమునందును వాయుభారము కొంచెము తగ్గినది. తూర్పుతీరమున కొంచెము వృద్ధియైనది. కావున వాయుప్రచారమునం దంతగా మార్పేమియు లేదు. మలబారులో తప్ప మిగిలినచోట్ల పడమటినుండి నైఋతిభాగపు తీరమున గాదులు వీచుచున్నవి. మలబారులోను, దత్తమండలములందును, సర్కారులలోను మధ్యమోష్ట పరిమాణము తగ్గినది. కర్ణాటమునందు మార్పువిశేషము గాలేదు. నిన్నటితోజూన చెన్నపురిలోను, నెల్లూరులోను 102 డిగ్రీలుండినది. రాజధానియందలి తూర్పు సగభాగమునందును వాయువు ఆతీయున్నది. మిగిలినచోట్ల చెయ్యి సామాన్యముగ గాని, కొంచెము హెచ్చుగ గాని కలదు. కర్నాటమునందు తప్ప మిగిలినచోట్ల మబ్బులుదట్టముగా గలవు. పడమటితీరక వర్షము విశేషముగా కురియుచున్నది.

నూచన:—వర్ష పవనము గాఢముగా నున్నది. ఆందు వలన పడమటితీరమున వర్షమధికముగా కురియుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు

విజయ విలాససభ:—నేటిరాత్రి 9, 30 గంటలకే సభివారు, విజ్ఞోయూ పబ్లికహాలులో గాలనాటకమును బదర్శింతురు.

మద్రాసు వార్తాసమాజము:—ఆదివారమునాటి సాయంత్రము 6 గంటలకు నేటియరు పార్కు-వద్దనున్న సింగన్న చెట్టివీధిలోని చింతాద్రిపేట సెకండరీస్కూలు హాలులో ప్రాధానరు లక్ష్మీనరసుగా రుపన్యసింతురు.

సరవన్ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:—ఈ ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు, చెంగుబాదు సామీప్యమందలి అన్నపీఠ్లేటిలోని ఉపాసనామందిరము నందు పి. వి. చెలపతి రావు బి. ఏ. గారు రుపన్యసింతురు.

అంతర్జాతీయ జ్యోత్సారణ సమాజము:—ఈ సమాజము సందర్భములో ఆదివారము ఉదయమున 8 గంటలకు యజ్ఞశ్రవణంలో వై సమాజ భవనమున బ్రహ్మసంధి స్వామి గారు సంఘోదేశమును జూర్చి యుపన్యసింపెదరు.

భగవత్ తత్వబోధకసభ:—ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు టంగసాలవీధి హిందూభిక్షులజిత్ హోస్టాలులో పండిత టి.లక్ష్మణాచార్యులవారివలన ఉత్తరరామాయణమును కుశలవో పాఠ్యాసము కాలక్షేపము గావింపబడును.

ఫిస్టిక్ ఎండివర్ సానైటి:—రేపు సాయంత్రము 6 గంటలకు, 5 వ నెంబరు సుంకురామచెట్టి వీధిలోని సమాజ గృహమున డ్రయత్ పి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు. ఈశ్వర ప్రాశ్నన సలిపి ప్రేమాప్రభాకరమును గూర్చి యుపన్యసింతురు.

మహాభోధోపన్యాసములు:—రేపు ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు కోమలేశ్వరంపేటలో నున్న వాద్దాశ్రమములో రుద్రకోటేశ్వరరావుగారు, హైందవనీతిశాస్త్రమును గూర్చియు, శాశ్వతమౌనసకమును గూర్చియు నుపన్యసింతురు.

భగవత్-భా ప్రసంగసభ:—ఆదివారమునాటి యుదయము 7 గంటలకు బార్టిటవులలో తొండమండలం హైస్కూలునందు శ్రీభగవద్గీత యందలి రెండవఅధ్యాయములో 19 వ శ్లోకమును గూర్చి పండిత. టి. లక్ష్మణాచార్యులు గారు ప్రసంగింతురు.

మహా జ్యోతిషకసంఘము, హైసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నాట్టుపల్లెయార్ కోవిల్ వీధిలోని వసంతమండపమున ఆదివారము సాయంత్రము 8 గంటలకు, తిరుమల్లవయిల్ నందలి వసంతోత్సవ సందర్భమున అరవపండితులగు టి. వి. లోకనాథ మొదలియారుగారు సోదరప్రేమను గూర్చి యుపన్యసింతురు.

వృత్తాంతములు.

హైస్కూలు మహారాజగారికి సర్. యిలియట్ కోల్చి నుగారు మందు గురువారమున పట్టాభిషేకము చేయుదురు.

కలకత్తాలో ఇటీవల నల్లముండు అమ్మకము జరిగినది. మొత్తముగారు కేవల 1,574 రూపాయల ఖరీదుచెప్పినూ గడచిన మాసములో 1,680 రూపాయలు వచ్చినది.

ప్రసవకాలములో శ్రీలక్ష్మిగారు మృతిచేయుట కను, చింతిల్లలను శ్రద్ధతో పెంచుటకును వెల్లెంగుడను ప్రశ్ని ప్రారంభించిన సంకల్పము వలన నింతవరకు 10, 500 రూప్యములు వసూలయినది. ఈనిధితో భూపాలు పీఠముగారు రెండు వేల రూప్యముల నిచ్చియున్నారు.

నూటికి 3½ రూపాయల వడ్డీమీద ఇండియాప్రభుత్వమువారికి కావలసిన అయినకొట్టురూప్యముల అప్పు మొన్న లభించినది. అంగీకరింపబడిన కేంద్రం నూటికి 95 రూపాయల 9 ఆణాలధర యున్నది. కావలసినదానికి రెండవార్థం మించిన సొమ్ము వచ్చినది.

వర్తక పర్యామిత కాళా సభ్యులగు మానసియులగు ఆర్. చల్లయ్య, నల్లనుగారు సిద్ధానుండి నేడు బయలుదేరి 6 వ తేదీని డిల్లీ, 7 వ తేదీ మొదలు 10 వ తేదీవరకు బొంబాయి, 11 వ తేదీని పునా, 13 వ తేదీని బెంగళూరు, 16 మొదలు 18 వరకు ఉదకమండలము, 19 మొదలు 20 వరకు చెన్నపురిని దర్శించి డిల్లీవీధున 23 వ తేదీని సిద్ధులగుదురు.

అప్పరీహాజీ నాలుగు సంవత్సరముల కొక పర్యావరణము వచ్చును. ఈ సంవత్సర మీ పండుగ వచ్చినది. ఇందువలన హిందూదేశముయొక్క నానా భాగములనుండి మత్స్యకుల వెళ్లు యాత్రికులు విశేషముగా నుందురు. జిల్లాకు వెళ్లుటకై బొంబాయినుండివికరకే మూడున్నెమరులు బయలుదేరినవి. హిందూ దేశమునుండి 20 మొదలు 25 వేల వరకు యాత్రికులు జిల్లాకు వెళ్లుచునని చెప్పుచున్నారు.

హిందూదేశము నందు జూన్ 27 వ తేదీతోసంత మొందిన వారమున 750 మందికి బొంబాయిలోగల తగిలి 661 మంది మృతి కెందిరి. వీరిలో 79 మంది బొంబాయి రాజధానియందును, 1 చెన్నపురిరాజధాని యందును, 13 గురు బంగాళములోను, 37 గురు బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రములోను, 70 మంది గంధుమైదాన రాష్ట్రములోను, 342 పంజాబులోను, 112 మంది బర్మా రాష్ట్రములోను కలరు. మయినూరులో 16 గురుకు, కాశ్మీరములో నొకకరు చనిపోయిరి.

ఇంగ్లండులో శ్రీ స్వాతంత్ర్యవాదులు క్రైస్తవ శివాలయములు, ఇండ్లు మున్నగు వానికి నష్టము కలిగించుచున్నందునకై ఇండించుచు నొక తీర్మానముచేసి, ఇందువలన ముఠుల యెడ నీ సందిగ్ధావస్థయందు సానుభూతిని జూపవలయునని నూచించుచు పార్లమెంటు లొకరు బొంబాయి మునిసిపాలిటీవారి కొక జాబు వ్రాసిరి. ఇండియాదొరతనమువ్వారా నీ తీర్మానమును ఇంగ్లండునందలి దొరతనమువారికి పంపవలసినదని తొంద నూచించుచున్నారు.

ద్వితీయాంధ్ర మహాజనసభ కార్యదర్శులగు వెన్కటేశ్వర పిగయ్య పంతులుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—జూలై నెల 18 తేది శనివారం సాయంత్రము 6 గంటలకు యడ్వేట్ పుర మందిరమున ద్వితీయాంధ్రమహాజన సభయొక్క లెక్కల విమర్శనయు, ఆదాయవ్యయములను గురించుయు నింక ముఖ్యమైన యితర సంగతులను చర్చించుటకు ఆహ్వానసంఘముయొక్క సభ జరుగును. ఆహ్వానసంఘ సభ్యులందరును రాగలందులకు ప్రార్థింపబడుచున్నారు.

మనస్థానిక ప్రభుత్వమువారు గ్రామసీమలలో పొరక భ్యము సభివచ్చిచేయు సుదేశముతో ద్వీపీష్టభాగ్ధుల యభ్యుక్తులను సలహా వడిగి యున్నారు. మున్యనిపాలికోలోలోను యూనియనులలోను పొరకభ్యమును సభివచ్చి చేయుటకు కేసులు మొదలైనవి తోడగుచున్నవనియు రెగెన సిబ్బంది యేర్పడి యున్నదనియు గ్రామసీమలలో కట్టిద్రవ్య సహాయముగా గాని సిబ్బందిగాని లేదనియు తెలిసి పొరకభ్యమున యెడల ప్రజలు స్వయంకృషిచేయు తావులలో ప్రభుత్వమువారు దోడ్పడ నున్నారని ప్రకటించి యున్నారు. ఇదివరకు నెలల నుం కెక్కువయైన ప్రహసంభ్యుల గ్రామమునకు మించి నీటి నూచిని క్రెవ్విందు నట్లేర్పాచివారట. ఆమెత్రముండిన చాలదనియు మురుగుడును గ్రామనైరులు నుండియు ఇం ప్రక్కల నుండియు దూరము చేయుటకును మలము-త్రాగి విస్మయమునకు తావులకేర్పాచి మురుగును మరయిపో విస్తముల పొరకభ్యము నెలకొల్పుటకును ప్రయత్నములు చేయవలసి యున్నదనియు నుడిచి యిట్టిపనులకై యిప్పుడే కొన్ని గ్రామములలో పొరకభ్య ప్రహసములను కేర్పడియుండుటను నూచించి యున్నారు. ఈసమాజములు తమవోజేర్చు వనికి వలసిన ద్రవ్యమును శంకాలుగ వసూలు చేయుచున్నారట. ఇట్టి స్వయంకృషి కనుకను గ్రామములకు గామ సమాజములకు ద్రవ్యమును ఇచ్చి సాయము చేయుచున్నారని ప్రభుత్వమువారు తెలియ చేయుచున్నారు. తద్వల్ల ద్వీపీష్ట భాగ్ధుల యభ్యుక్తులు కలహాల పంపవలయునట.

దుఃఖకరమగు నొకకథ.

జెయ్యి గుత్తి మిస్సెమ్మ పుత్తంతమ్మ.

కలహ మే ప్రధానము చేసికొనియుండు శ్రీస్వాతంత్ర్య వాదివల యెడ కరుణాశోక సానుభూతి రూపములగు మనో భావము లెన్నడును సాధారణముగ నుదయింపవు. కాని, నాటకములందు నేమక త్రేగను, పుత్రికాసంపాదకురాలుగనండి యిరువది నాలుగిండ్ల బ్రాహ్మణమున కాలభర్తయు నొందిన జోకొలవెండు గుడ్డియును నామెయొక్క జీవితమును మరణ సంభర్తములును బరిశీలించినచో మనమనంబుల ధైరసాతిలేకము చే నమిత వ్యాకులతములగు ననుటకు సందియములేదు.

ఈమె లండనునగరములోని జెర్మిక్ విధిలో నికయింట వియోగలో విషముచే మృతినింది పడియుండెను. లారా యను మారుమేరుబెట్టుకొని, ఆయింట నొక యంతస్తునందీమె కాపురముండియుండెను. వెస్టుమిక్ట్రునందీమె మరణవిషయ మై జరిగిన విచారణలో, నీమె తల్లియు మిడిల్ సెక్సు పటాల మునకు నాయకుడుగ నుండియుండిన లేటుజాకజెయ్యి గుడ్డి గారి భార్యయునగు జోకొగడ్డి యనునామె తన కూతురు 1912 సంవత్సరమునకు దనతోగూడ కెన్నింగుటనుపేటలోని సెంటు ఆల్బర్నస్విధిలో నివసించుచుండెనని సాక్ష్యము చెప్పెను. అధికారు లడిగిన ప్రశ్నములకు బ్రతుక్తురముగ నీమె యిట్లని చెప్పబోదగను:—“వాల్యునందు నాకుమార్తెయంద ర్థో పాటుగ సాధారణముగ నుండలేదు. పట్టుకలతో గ్రంథ ము లనేకములు చదువుచుండెడిది. “సోపలిజెమ్” అనునన బరగు సాంఘిక వాదవిషయమున ననుకూలాభి ప్రియములు కలవై తనకంటె దీనినిధియందుండు తనసోదరీన నేనమునకు వై ధనమును పాఠమును ధారపోసెను. పదునెనిమిదేండ్ల వయసున శ్రీస్వాతంత్ర్యోద్యమము నందీమె కూడ బ్రవేశించెను. కాని ప్రస్తుతమున శ్రీస్వాతంత్ర్య వాదివల చేయుచుండు తెరపున బ్రాంధ్రమందే యీమె కలహముల కను దుండగములకును బూనుకొనలేదు. ఇరువది యొక్క సంవత్సరముల వయసునవచ్చునరకును నామాట నెవ్వి ప య నుండు నీమె యతిక్రమింపలేదు. నామెకు స్వాతంత్ర్యము కలి గెను గావున తన యిచ్చను చొప్పున నుండసాగెను. “దుండగ ము లొనర్చునందునకేనా 1910-1912 సంవత్సరముల నడుమ నీమెకునాలుగుమార్లు దోహతోపణముచేసి శిక్షవిధించిరి.” యని యధికారులకుగ గా తల్లి యిట్లని చెప్పసాగెను.

1910 సంవత్సరములో నీమెపై నేరమును మోపిరికాని, విచారణజరిగిన తర్వాత కేసు కొట్టివేయబడెను. నేనునలు క్లబ్బులో కిక్కిరింపులను బ్రదులు కొట్టినందునకై 1911 సం వత్సరములో నీమెకు వారముదినములు వైదువిధించిరి. కాని జరి మానామె త్రమును నేనే చెల్లించితిని. కావున నీమె ధైర్యవంతు బోలేదు. 1912 సంవత్సరము మార్చి నెలలో, బుద్ధిభ్రాంత్యముగ నప్తమున గలుగజేసికొనునట్లై యీమె కారుమాసములు వైదు విధించిరి. అప్పుడప్పుడు మూసివేయుచునని పట్టుపట్టి నాలుగు మాసములవరకును జైరసాలలోనుండెను. ఆదినములలో నీమెకు బలవంతముగ నన్నము జెట్టుచుండిరి. చెఱసాలనుండి యీమెకు వచ్చినప్పుడు నేనీమెను ఇంటికి దీసికొనిపోయితిని. అప్పుడీమె మిగుల బుద్ధినితిలోనుండెను. తర్వాత 1912 సంవత్సరము లోనే, యీమె నాయిల్లు విడచిపోయి, బ్లూమ్స్బరీలో గదు లడైబడిసికొని కాపురముండబోయెను. “అచ్చట నీమెకు జీవన ‘మెట్టు’ అని యధికారి ప్రస్తావించెను. “నాటకములందు నేమము వేయుటవలన” నని తల్లి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. “నన్ను విడచి పోయినవెంటనే లీతయం నాటకకాలలో నీమె జేమములుజేయ నారంభించెను. ఈమె స్వార్థత్యాగపరయై జీవించును. తన జీవనమునకు గావలసినధనమును సంపాదించుకొన శక్తికలిగి యుండెను. నాటకమును విడచి యింటికిరావలసినదనియు; తనస్థితి నిలుపుకొనుటకు గాను వారమునకు 15 రూపాయల భరణము నంగీకరింపవలసినదనియు నేనీమెను బ్రోత్సహింపవలసి బ్రయత్నించితిని. ఎట్టకేలకయ్యుకొని, మైత్రకారము భరణమును నుచ్చుకొనుచుండెను. ఈమె తమే తర్వాత సంవత్సరమునకు 1500 రూపములగునట్లు మోచ్చింపబడెను. నామె తర్వాత హోంజెట్ భవనములో నివసించబోయి, యచ్చట నొంటికినే కాననుచేయుచుండెను. అటుపిమ్మట గంధికాలము వరకు నాకీమె బొత్తిగా గనుపడలేదు. అందువలన నీమె జెర్మిక్ విధి లోని యింటికప్పుడు పోయెనో నేనెరుగను. కాని, నేనామెను దరుచుగ నావీధిలో జూచుచుంటిని. వ్యభిచారవృత్తిని మాత్ర మీమె యవలంబించలేదు. మన్యప్రాసమున్ననో, ఏదోయొక పూనియును నీమెయుపయోగించుచుండెట్లు వింటిని ఇ రియ- మన్యప్రాసానో నాకు తెలియదు. మందూరివిషమనిన, నాడివాన్

కిరై యీమె చాలకాలమునుండి మూలికల నుపయోగించు కొనటను నేనెరుగను. స్వేచ్ఛనుతగ్గించి నాకుమార్తెను నిర్బంధమునకు లోబరచియుంచుకలెనని చేతనైన ప్రయత్నముల నన్నిటిని చేసితిని. ఈయుద్దేశముతోడనే, యీమె జెర్మిక్ విధిలోనుండెననులలో నీమె నిర్దురు దైద్యశ్రీలచే బరిశీ చేయించితిని. ఈమెను 16 సంవత్సరముల వయసున నొకమారు వైద్యులచే బరిశీ చేయించితిని. అప్పుడీమెకు మనోదౌర్బల్య మునెకు వ్యాధియుండెనని వైద్యులుచెప్పిరి. నిజముగ నీమెకా వ్యాధి నివర్తింపలేదు. మొగమునందయు మిగుల వికృతముజేసి వైదుకోసెను. “రాత్రులందు సమావేశముగు క్లబ్బులకన్న వైద నీమె వెళ్ళుచుండునట్లు మీకు తెలియునా” యని ప్రస్తావన గా నందుకీమె యిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. “వెళ్ళుచుండి నట్టి నేమవింటిని, పోవద్దంటిని. కాని నామాట నామెనినలేదు. అదినములలో సంఘమునందలి యనేకు లీ క్లబ్బులకు పోవు చుండుట నే నెరుగదును. అంతట నేను లండనుకు పోయెదనని యీమెతో చెప్పితిని. మాయిద్దరకును సరిపడకపోవుటచే నే నిట్లు పోవలసినవచ్చెను. ఇంతియకాక, ఆయోగ్యులగు సఖు లతో నామె సహవాసము చేయుచుండెట్లు నే నభిప్రాయ పడితిని.” అంటట నధికారి యీమె తాను ప్రాణత్యాగము చేయ నిశ్చయించుకొనినట్లు మేసెల 26 తేదిని బాబులువ్రాసి నట్లు సాక్షికి గనపరచి, “తాను చనిపోయిన పేలుగనుండు ననితన తలంపు నెన్నడైన తెలియబరచెనా,” యని యధికారి యడిగెను. ఆమె యట్లెన్నడు “ననలేదని నేను నిశ్చయముగ నెప్పులను. అట్టిమాటల నానునకునెన్నడును గట్టుమున గలుగ జేసియుండదు. ఎన్నట్లైన నాయెద్దకు తిరిగి రాగలననియే తనయాశయని చెప్పెను.” ఆమెను మీరు కలసికొనిన 28 తేది కిని మరణించిన దినమునకును నడుమ మీకేమైన యుత్తరము లామెయెద్దనుండి వచ్చియుండె నాయని యధికారి యడుగ గా నాకేమియు వచ్చియుండలేదని యీమెచెప్పెను. మీరు చెప్ప దలచినది యింకేమైన నన్ను దాయని యధికారి యడుగ గా ఆమె యిట్లు చెప్పసాగెను. “అదినరకు తానెట్లున్నది కనుగొను చుండవలసినదని మమ్మును కోరుచు నుత్తరము వ్రాయుచుండె డిది. అట్లువ్రాయుటను దూలూన మూసివేసి, మేము భోగ తత్తులపై యున్నామును కారణమున మూల సుంబంధమునే వివర్ణించినది. అంతకుముందు, జీవనమునకు సరిపోవు నేతన మును సంపాదించుకొను శక్తి తనకు గలుగవరకును ఇంటిని యీమె విడచిపోలేదు. నాటకమునందు బ్రవేశించుటకు ముందు, అనేక వృత్తులందీమె పనిచేసిచూచెను. కాని ఆయా వృత్తులందు శిక్షచుట్టింది నేర్పులుగ నుండువారికి దప్ప యిం రులకు జీవనమునకు సరిపోయిన వేతనములు లభింపకుండెను. కావున నాటకవృత్తి యొక్క చి యవలంబనీయముగనుండెను. ప్రతివ్యక్తియు నాటకపడి తన జీవనాధారమును దానే సంపా దించుకొనవలెనని యీమె నమ్మియుండెను. ఈమెకు మనస్థితి తమ తస్థియుండెనని. మేము చాలకాలము ముందుగనే యెరిగి యుంటిమి. ఈమెకుగల లక్షణములన్నియు వివరించి, మేము వైద్యుల నేకులతో నాలోచించియుంటిమి; ఈమె వ్యాధి విషయమున వారునట్లే యభిప్రాయపడిరి. ఈమె ధోరణి కడ్డముగబోయినచో నున్నస్థితి మంతతమనని శంకించి, సాధ్య మైనంతవరకు! నామెజోలికి బోవద్దని హుతువై ద్యులు సలహా నిచ్చిరి. తన జీవితకాలము నందంతయు నీవారిక సత్ప్రసన్న నముకలదై పరమార్థబుద్ధితో దినములు గడపుచుండెను. సాధా రణముగ జీవనమందలి సుఖముగాని భోగములనుగాని యీమె యేమాత్రమును లక్ష్యముచేయలేదు. పనిచేయుటయు; పనిచేయుటయందు సాధ్యముగు నంతవరకు కష్టపడుటయు నీమె యాదర్శములు. ఈమె బహుబుద్ధికాలియు నత్యంత విద్యావతి యునై యుండెను. “ఈమె మనస్థితి యల్పవికర మగు స్థితిలోనుండ, దుండగముల జేయు శ్రీ స్వాతంత్ర్య వాదివల గూడవలదని మీరు నిరుత్సాహపరప బ్రయత్నించ లేదా” యని యధికారి యడిగెను. “మేము నిరుత్సాహ పరప లేదు; ఏలనన, అదినములలో నీ స్వాతంత్ర్య వాదివల ఇప్పుడవలె సంతగా తెగబడినవారుగాని యనాయకరులుగా ని యుండలేదు. పోరాటమునకును దుండగములకు నీమె సమ్మతించుటకంటె; కావుననే యెవరైన నీవిషయములగూర్చి ప్రశంసించుచుండెనప్పు డీమె యట్టివారినివిడచి పోవుచుండెను.”

“అట్లుకావచ్చును; కాని, ఈమె కిక్కిరింపులు బ్రదులు కొట్టి యట్లు దోమస్తాపనమును, పోలీసువారి నడ్డగించినట్లు దోహతో పణమును జేసియున్నా లే! ఇట్టి సంక్షోభము నీమె కలుగజేసి పోవట యీమెకు హితముకాదని మీరనుకొనలేదా?” “అను గొంటిని కాని తర్విషయమున ప్రేరేపణ మీమెకు గలుగ యగునట ల సహవాస సంభర్తములను మార్పుటకు సాధ్య

మగునంతవరకు బ్రయత్నించితిని. ఈమె శ్రీస్వాతంత్ర్య వాది వలతో గలసినపుడు నేనీమెను కల దనలేదు; ఏలనన, ఈమెను తన ధోరణిని పోనిచ్చుటయే మంచిదనియు, అట్టి ప్రయత్నిని నిరోధించుట యీమెకు హానికరముగ నుండునని యు నాకు వైద్యులు సలహా నిచ్చియుండిరి.” “కాని, 1910 సంవత్సరములో నీమె యితరులతో గలసి, పోలీసువారి నడ్డ గించెనని నేరమారోపించియున్నా లే! అట్టి సంభర్తములలో నీమె మనసునకు మిగుల కీడుకలుగునని మీరు అనుకొనలేదా?” అని యధికారి ప్రస్తావించెను. “అట్లే యగునని భయపడి, యట్టి ప్రయత్నముల దూనుచు యీమెను బలిమాలుకొంటిని; లండ నులో నుండు యిట్టి చిత్త సంక్షోభమును గలుగుజేయునట్టి కావ్యములందీమె ప్రవేశింపకుండ జేయుచున నాయకులుగ నుండువారిని నేడుకొంటిని. నాకుమార్తెను ‘అరెస్టు’ చేయు టకు నాలముందుగనే నేనీ ప్రయత్నమును జేసియుంటిని” అని తల్లి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. అంతట రోజుకూలీకి దానిగ పని చేయుచుండిన ఆనీసై ఎస్సు ఆనామెను మరణ విచారణ యందు రెండవసాక్షిగ విచారించిరి. చనిపోయిన శ్రీకి నంద జేయవలసినదని యెవరోయొక బంగిని తనకచ్చి పోయినట్లును, ఆ బంగినితీసికొని వైకిబోవగ నే యచ్చటనీమె కిందపడియుండి తన కగుపడెననియు నీ సాక్షిచెప్పెను. ఆమె యెప్పుడైన నాత్మహత్య చేసికొనునట్లు కనుపడెనాయని యడుగ గా లేదని చెప్పచు “ఆయ్యా ఆమె యెల్లప్పుడు నంతచక్కగను అంత సంతోషముతోను ఉండెడిది” యని చెప్పెను. ఈసాక్షి కూతురుగ ఆదావాక్కును తర్వాత మూడవసాక్షిగ విచారిం చిరి. ప్రాతఃకాలమున 6-30 గంటలకు తా నామెను ఆమె కాపురముండు నంతస్తునందు జూచివిననియు, అప్పుడీమె సాయంకాలపు దుస్తులను ధరించియుండెననియు, రాత్రి చాలవరకు మేల్కొనియుండి నట్లుగనడెననియు చెప్పెను. ఈమె మరణించిన సంగతిని తెలియజేయుటకై, నేడవైక్వ డిలువబడిన కానిస్టేబులు నాల్గవసాక్షిగ విచారణచేయబడెను. ఇత డిట్లనిచెప్పెను “నేను చూచునప్పుటికి నీమె పిక్చరుడుస్టు లలో నుండెను. ఈమె కూర్చొనుచుండిన గదిలో తెరచి యుండని రెండు తంలివాల్లలును, పరుపువైస తనతల్లి నేరట వై విలాసము వ్రాసియుండిన బాబొక్కటియు బడియుండెను. ఇంతియకాక, ఏవోకొన్ని వస్తువులనొక బంగిగాకట్టి, వానిని పిక్చా-డిట్లీ పేటలో నొక విలాసమునకు దీసికొని పోవలసిన దని వ్రాసినచీటి నొకదానిని ఆబంగికి కట్టి పరుపువై బెట్టుబడి యుండెను.”

చెవిలో చదువుట.

నేత్రములులేనివారికందఱు తుపయోగముగనుటల క్రొత్త యంత్రముకట్టి కనిపెట్టబడినది. ఈయంత్రముయొక్క సహాయమున గ్రుడ్డివారు చెవితోనేచూచి చదువవచ్చునట! కడచిన సంవత్సరము బ్రిటిషు అసోసియేషను సమావేశమున డాక్టరు ఫోర్మీరు డి ఆల్బుగారు ఒకవిద్యవృత్తి యంత్రమును ప్రద ర్శించియుండిరి. దీనియందు పీరుచేసిన క్రొత్తమార్పులన నీ యాశ్చర్యకరమగుసంగతి సాధ్యమైనది. అనగా నీయంత్ర మాలమున కాంతిగ్రహణరూపముగ దర్శనకార్యము క్రోతేం ద్రియమువలన నిర్వర్తించబడును.

సిరెసియం అను వస్తువుయొక్క విచిత్రస్వభావము నాధారపరచుకొని యీయంత్రము నిర్మింపబడినది. ఈవద్య ముగుండా విద్యుచ్ఛక్తిని ప్రసరింపజేసినయెడల దానిపై బడు కాంతి తీక్షణమైన నీ విద్యుచ్ఛక్తి బలముధిక్కుముగను, కాంతి మందమైన నిదియు డీణముగను ఉండును. సామాన్య సంఖా వణమునందలి ధ్వనులు విద్యుచ్ఛక్తి మూలముననే మరియొక చోటికి వ్యాపించి యితరులకు విసబడును. ఒక సిరెసియం ప్లే టును తెలిపోను యంత్రముతో సంబంధింపజేసిన యెడల, నీ పదార్థముపై బడు కాంత్యధిక్తమబట్టి తెలి పో ను యంత్రమునందలి విద్యుచ్ఛక్తియు దానివలన దాని వ్యాపారా విసబడు శక్తియును మారుచుండును. సిరెసియము మంచి ప్ర కాశమునందుచిన ధ్వనులు విసబడును. లేనిచో నిశ్శబ్దముగా నుండును. కనుక, ఈయంత్రముచే మనకు విసబడు ధ్వనులను బట్టి యీయంత్రమువైబడు కాంత్యాధిక్యమును, మూడకయే కను గొనవచ్చును. ముద్రాక్షరములపై మిక్కిలి ప్రకాశమానముగు నొక రీపమునువెట్టినచో తెలిపోనులో విసబడు శబ్దమువలన అక్షరముల పరస్పరభేదమును కనిపెట్టి గుర్తించవచ్చునట.

ఇప్పుడు సాధారణ వార్తాపత్రికా ముద్రాక్షరముల నీరీతిని చతురంగియ సహాయములేకయే చదువవచ్చును. దీనికి టెక్సేరిడింగ్ ఆప్టోఫోను (ముద్రాక్షరపాచానాప్టోఫోను) అని పేరు.

ఈమధ్యకాలమున తెలిగ్రాఫులవ్యాపార చాలామెక్కు దూరమున నున్న యితరు లేమిచేయుచున్నదియో కనుగొనునట్లు చేయు క్రొత్తయంత్ర మొకటి కనిపెట్టబడినది. ఎట్టి రహస్య సానములపై నను యజమాను లెలుంగయే యీవల చాలదూర మున నితరులు తంలిచివరనుండి చూడగల్గుచు గనుక నట్టి యంత్రమువలన లోకమునకుకల్గు ఉపకారాపకారములలో నేది యధికమో నిప్పుడు నిర్ణయించుట కష్టము.

తైలరు పాఠశాల - సరసాపురం.

ఆంధ్ర సమాజముల కొక విన్నపము.

ఈ విజ్ఞాపన పత్రము ప్రకటనామై మాకు పంపబడినది.

శ్రీ చెన్నరాజధానియందు గల పురాతన పాఠశాలలో నొక్కటియే మా పురమునందలి తైలరు పాఠశాలవలె కన్పించెను. ఈ పాఠశాల ప్రధానాధ్యాపకమునందు నాటియున్న రాతిపలకయందు.

“ఆనందబుల్ జి. యెన్. తైలరుచేత 1852 వ సంవత్సరమున ఈ పురపురపు నెంట్ల పాఠశాల స్థాపించబడినది. ఆత్మార్థి చివరవద్దకు నీపురి వజ్రజలచేత పాఠశాల నిమిత్తము ఈ సదనము ప్రభుత్వమువారికి సమర్పించబడినది” అని వ్రాయబడియున్నది. తొలుదొల్ల “నెంట్ల” పాఠశాల యని పేరునొంది యిప్పుడు తైలరుపాఠశాలయను నామము వహించిన దీనిని 60 సం॥ కములకు పూర్వముననే లోకోపకార భూమిలను పడమర దయాద్రా వృద్ధులును ఈ పురి యందు సహకారకర్తలు పదాధ్యక్షులును నగు ఆనందబుల్ జి. యెన్. తైలరు దొరవారు స్థాపించిన నంశంబు దీనినిబట్టి విశదము కాకమానదు. ఈ దొరవారు ఇటీవల ఈ దేశపరిపాలనయందు అత్యధికోన్నత పదవులనుగూడ బడసియుండిరి. ఈ పాఠశాల ప్రధానసదనము పూర్వము ఉచ్చివారు కట్టించిన గదింగి. దీనిని స్థాపించిన 1852 సం॥ మున నీ సదనమునకు కొద్దిపాటివలయు సహజము గావించి బడిని దీనియందుంచిరి. సుప్రసిద్ధులగు నీ తైలరుదొరవారేమి, వీరినాటినుండియు నట్టి యుద్ధోగపదవియందున్న యితర మహానీయులేమి, హిందూదేశవారు విద్యాభివృద్ధికి కలయు సౌకర్యము లొనర్చుకంటె నొండెదియును తమయందు భావించలేదు. ఉత్తర సర్కారులలో పాఠశాల స్థాపించుటకు తైలరు దొరవారు వ్రాసిన నిబంధనను చూచినచో వీరికిగల విద్యాభిరుచి స్పష్టముగాక మానదు. ఆ నిబంధన గ్రంథమును ఉత్తరసర్కారుల కానాడు కమిషనరు పడవినిండియున్న సర్వాలకు ఇలియట్ దొరవారికిగారి. ఈ పాఠశాలయందు ముఖ్యముగ నామహానీయునకు గల మక్కువయెంత యెక్కువో చూడు. తమ స్వంతభవము వెచ్చించి ఈ బడివెట్టి తరుణదశ యందు యూరపు దేశమునుండి ప్రధానాధ్యాపకుని దెప్పించి యుండిరి. ఈ బడి తొల్లింటి చరిత్రను పరిశీలించినచో చాలకాల మిది లోకులిచ్చు చందా రూపధనముచే నుద్ధరింపబడినట్లు చూపవచ్చును.

ఈబడినుంచిన రెండుదశలవలన యెఫ్. వెస్ట్రు దొరవారిభోటి యు తమోతైలులగు సభికారులు కంటికి రెప్పకుదువున దీనిని సంరక్షించుటకేసి చాల అభివృద్ధి నొందియుండెను. ఈ వెస్ట్రు దొరవారిచేత కొంతకాలము చెన్నరాజ్య ప్రభుత్వమువారికి ముఖ్యకార్యదర్శులుగా నుండిరి.

ఉద్ధార నుదితావన.

కాలక్రమమున నీ పాఠశాల యెటులుండవలెనో యటులుండెను. ఈ యంశముపై పరిశోధనకర్త వ్రాసిన సమాచారములవల్ల తేటపడెను. అయినను 1873 సం॥ గానంతర మొకదశ న్యూనావస్థను తెందియుండెను. 1874 సం॥ ఫిబ్రవరి 4 వ తేదీని డబ్బా. ఆర్. కెన్సలరుగారు పరీక్షకు విచ్చేసి యట్లు వ్రాసియుండిరి.

“నేను వెనుక 1872 సం॥ ఆక్టోబరు నెలలోవచ్చి పరీక్షించి చూచిన దానిని ఇప్పుడు చూచినదానిని యంతరము జూచుకోచినయుగ గప్పటయన్నది. అప్పటి ప్రతిష్ఠ సకలంబును ఆక్కాలపుటపాఠశాలయందయు కార్యనిర్వాహక సభవారియు ననుటకు నేమియునందియులేదు. మంచిమంచి శ్రోతల నేర్పించి చక్కగ నడుపుటచేత నీపాఠశాలను చూచి యితర ప్రాంతములను పాఠశాల నిర్వాహకులు నేర్పొనగదగిన నీతియందున్నదని యనవరతము తలచువాడగుటంబట్టి నాకు మహిత భేద కారణమైయున్నది.” అని మొదలుగ నామోటి కామెకు జూపింపడు చర్చయనిపగిది క్షిణింపసాగెను. 1878 సం॥ వ్రాద్దాదొరవారు పరీక్షించుటకువచ్చి యిట్టి యభిప్రాయమునొందిరి. “కొంచె మెక్కువతక్కువలకేమి మొత్తమున నీబడిలో లోపంబులు రూపంబునొందినవిని నన్నవి.” 1879 సం॥ కములలో మిగుల దీనిదశకువచ్చి పడిపోవుటకు సిద్ధమాయెను. అత్రే సప్పటి విద్యావిచారణకర్తలగు కర్నల్ ఆర్. యెమ్. మేన్సాన్ దొరవారు దీనికడ్డుపడి తమ యాదాగ్రంథుల కనురూపము సాహాయ్యం బొసంగి దీని యాధిపతింప చుట్టంబగు పుణ్యాల రెనరైంగలలో యని చింతించి

ఏ. సి. ప్రణతాద్రిహర ఆయ్యులవారు తగువారని దీనికి ప్రగానోపాధ్యాయులనుగా నియమించిరి. ఆయనాయు లక్ష్మణాభిధానులు గావున తమ శక్తియుక్తులను వినియోగించి చక్కని త్రోవకు నీబడినితెచ్చుటచే వెంటనే కాలూరి యధిపతికిం దెను. 1880 సం॥ 4వ డిశంబరున విద్యావిచారణకర్తలు తమ విమర్శగ్రంథమున ఏ. సి. ప్రణతాద్రిహర ఆయ్యులగారి బడి యందు జేసినపనినిగూర్చి యట్లు వ్రాసియుండిరి:—

“పాఠశాల స్వచ్ఛవిషయముల నభివృద్ధిచెందియున్నందులకు విద్యాపరిశీలన కర్త చిత్తంబు సంతుష్టింబోడనె. ఈ యభివృద్ధికి క్రొత్తగావచ్చిన ప్రణతాద్రిహర ఆయ్యులగారి నిండు ప్రయోజకత్వమే మూలంబు. కాయపుష్టికరంబగు శిక్షయు నీబడి యందు బాగుగ పొందుచున్నదియు చాలవరకు క్రీడాభిరుచి వికాసావస్థ నొందినదనియు ముక్తదోశగాన వ్రాసిదానిం జదివి విద్యాపరిశీలనకర్త ముదంబునొందె.”

ఇట్టిపాఠశాల పాఠశాలకు కాలంబుననే “నెంట్ల” పాఠశాలయనుపేరును తొలగించి “తైలరు” పాఠశాలయను మిగుల ననురూపముగ చేసెనెట్టిది. ఉత్తర సర్కారులలో విద్యావిషయమై ఆనందబుల్ జి. యెన్. తైలరు దొరవారు పడిన పాట్లు అద్వితీయములగుటం జేసి భాషకాము వారి చేరి బడికి వెట్టి పిల్చుచు ఆనందించుట యుచింబడకదా!

ఏ. సి. ప్రణతాద్రి హర ఆయ్యులవారు 1886 సం॥ మున నీబడిని విడిచి వెడలిరి. అప్పటి కీ బడియిషములన్నియు గట్టెక్కినవి. నాటంగల ఈపాఠశాల వాటంబుగ పొందున్నది. అయినను కలయునిలకడయు, సత్తువయు చేరనేలేదు. దీటుగు లోపంబులు మూడుగానం బడుచున్నవి. ఉపస్థానంపదయు సంపూర్ణముగ పర్యాప్త సదనము స్థిరముగను గణద్రవ్య నిధానము. పాఠశాల సామాన్యంబున కల్ల నీమూడును ఆత్యాద శక్యకంబులు. అవియే యాబడికి తీరరాని కొరతలుగ నున్నవి.

క్రీడా భూమి.

ఇక్కాలపు పాఠశాలకు క్రీడాభూమి యుక్తమునది అశ్వసరము. సుక్కులీనులగు జే. యెన్. గోయి వి. సి. యెన్. దొరవారు ఈబడి కార్యనిర్వాహక సభాధ్యక్షులుగా నుండు తరి పదాధ్యక్షులకులగు కొత్తూరి బసవరెడ్డి గారు పిల్లవాండ్రాడు కొనుటకై సహకారకర్తలు వారి సౌధసమీపమున మనోహరం బగు ప్రదేశంబు 4 యకరముల నొని దయచేసి యున్నారు. వైగ నద్దాని మరమ్మతులకై 1,000 రూపాయి లొసంగియున్నారు. ఈ ఏ. జేవిస్సు. వి. సి. యెన్. దొరవారి యధికారమందు దీనివిషయమై వారువిశేష శ్రద్ధవహించిపనిచేయించి మంచిసితికి దెచ్చిరి. చాలసమయ నెలవుచేసి యిట్లుకర్చి లోనికి దెచ్చిన, రు 5,000 లు ఇంకను దానికి వ్యయపఱచి నంగాని మోహో యనిపించునంతటి సలక్షణముగ నుండనేరదు. ఇందునంగర భాగము గోదావరి నోటిలోనుండుటవలన ఆది వెల్లినిరియునపు డెల్ల మునిగి పోవుచుండును. తన్నెవారకంబగు పనివెంటనే చేయుట కర్జును.

చాలవ మజ్జనభోజనాధ్యయనాది కృషింబుల కనుకూలముగు కాలయొకటి యత్యవశ్యకంబు. అందులకై ఈ ఏ. జేవిస్సు దొరవారి కాలమందు గాఢప్రయత్నము గావించబడియె. ఎల్లప్రజలను దమప్రజలంబోలె నవ్యంతవాత్సల్యంబునం గనివెట్టి దిగంతవిశ్రాంత కీర్తులై కీర్తేషులయిన సప్తమ ఎవ్వర్లుచక్రవర్తివారి పేర రుచియీవికాలశాల నొకదానిని కట్టింప నేర్పొనుచేయడ మైనది. చందారూపమున రు 5,000లు వార్షత్తములయి యున్నది. అందుకొంతసామ్యు నమూలమున, మిగిలినదికూడ కొలనికాలంబుననే కరగతంబు కాలగదని నమ్మియున్నాము. ప్రస్తుతము రు 11,000లు వ్యయపఱచి యొక కాలనిర్మింప నిర్ధారణచేసి యందు రు 5,000లు అవగ్రహింపుడని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థింప వ్యవసక్కులయి యుంటిమి. కాని 600 మంది విద్యార్థులుగల యాపాఠశాల లోని ఎంతలేదనిన 60, 70, మంది చాలకర్తైన విచ్చలవిడిగ మజ్జనభోజనాదులకు వీలగు వసతిగానుండునటుల నీకట్టబోవు కాల యుండగోరిన యెడల వైశిష్టిసామ్యు ఎమ్మెయిచాను నను సంగియును నందుచున్నారము. అయినను 40,000 వెట్టి కట్టింపదలచిన యానెద్దయెత్తున కిదియొక కొద్దియపత్రముమే యగుంగాని వేటొండు గానేరదు. సశేషము.

శ్రీరంగ పట్టణము.

చరిత్రవిషయము జూచినను మతవిషయమునజూచినను దక్షిణ ఇండియాలో పేరుగాంచియున్న పట్టణములలో శ్రీరంగపట్టణ మొకటియే విరాజిల్లుచున్నది. మైసూరుపట్టణమున కినుపదారియొడ 8 మైళ్లుదూరమున కావేరినదిలో నొక

ద్వీపముయొక్కయది. అది హిందూదేశ మరయులలో దలదూగ దలచి నానాటి కళ్యాణకర్తలచేతులచే గుళూరు కంఠ గొప్పదిగాని, అనూన కళ్యాణకర్తలచే ౧౩వ శతాబ్దమున మిక్కిలి పొగడబడునట్టి యుదకముండలమునలె నల్లనిస్థలము గానికాదు. ఇది యిప్పుడొక చిన్నపట్టణము. నవీననగరముల కంటె చాలావ్యాపిష్టములు దీనియందు గానరావు. కాని దీని దర్శించు యాత్రీకులసంఖ్య పెంకుచూరు. ఉదకముండలములు దర్శించువారిసంఖ్యకు వెనుతీయదు. చరిత్రలో ప్రసిద్ధి కెక్కుటమే దీనికిగారణము. దక్షిణయూరప్రదేశమువారిలో దీనిదర్శించని యాత్రీకులుండరు. చరిత్రలో వెలిసింతవరకు శ్రీరంగపట్టణమును మొదట గంగవంశమువారు పాలించుచుండిరి. 12వ శతాబ్దమునందు రియ్యది హోసలరాజులచే జగద్విభాగ్యులై న వెన్నకగురునగు గామానజాచార్యులవారి బాగుగా నిర్మితమై. 1516 శతాబ్దములయందు శ్రీరంగపట్టణ ప్రభువులు విజయనగర రాజులకు కప్పము కట్టుచుండెడివారు. 17వ శతాబ్దమునందు నియ్యది మైసూరురాజులు నాక్రమించుకొని దానిని తమ రాజధానిగా జేసిరి. 18వ శతాబ్దమున నీద్వీపనగరము చుట్టునుండు ప్రదేశములలో మహమ్మదీయులచేతిలో బడి కొంతకాలము మైసూరాల్ల కీషం సుల్తానుల యేలుబడికిందనండెను. ఆ 18 శతాబ్దముననే దీని కిది చూడాలవను కలహములుజరిగి శ్రీరంగపట్టణపుటొను 1792 సంవత్సరములోను 1799 సం॥లోను రెండుసారులు ఆంగ్లేయులచే మట్టడింపబడినది. కీషం సుల్తాను ఆంగ్లేయులచే మడియగా శ్రీరంగపట్టణమునందు మహమ్మదీయ ప్రభుత్వము గలకెను. ఆప్పుడు దానిని యింగ్లీషువారు స్వాధీనముచేసి కొని 50 సం॥ పాలించిన పిదప పూర్వపు హిందూరాజవంశము వారి కిచ్చివేయబడినది. వారి సంరక్షింపలే యిప్పుడు మైసూరు శ్రీరంగపట్టణమును నెలచున్నారు. ఇదియే దాని కర్తవ్య పరిత్రాంశములు.

దీనియందున్న పూర్వ కల్పిత కథా వైపున నుండు జాతులకును, దీనియందున్న దేవు నాధ్యక్షులకును అనేకముల దీని దర్శించెదరు. కొలకు వాయవ్యములను వెళ్లల కావేరి ప్రవాహము రెండుసారులై దుర్గప్రాకారంబుగా మన ప్రహరించుటకు జనరల్ హోస్ గారు దొలవిన చుక్కదేవుల గ్రంథము నిష్పాదించి జూచుటయు. కొలకు కుక్కదేవుల మన ఆకాలమున నెలకు భవనాద్రేకంబు కలిగించెడు కీషం యధ్యక్షులొగూరిన స్థలముగలదు. అట్టి బల త్రేకకుకొలకు మన హిందూధానములో భరతపుత్రులొకటెప్పు మరేమోయులేదు. ఆకొలకులో కీషంకలన పట్టుకొనబడిన మైసూరుల కీషం దెల్లు బండెఖానాలుగవు.

1780-84 సంవత్సరముల ప్రాంతమున చాలమంది ముచ్చట వంతులును దేవులకాలులు నగు నాంగ్లేయులు కీషంకలన పట్టుకొనబడి ఆకొలకులో నగక పాపల ననుభవించిరి. ఇంకను కొలకులో చూడవలసిన యితర సదనము లనేకములుగవు. వానిలో పూరాతనమై మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందిన శ్రీరంగనాథస్వామి లయము చాలగొప్పది. ఆ ఆలయము హోసలరాజులు కట్టించి శ్రీరామానుజాచార్యుల వారి కిచ్చిట్లు కంఠింపలను. అందు కలన ననిపట్టికిని రామానుజ మర్రిలకు ముఖ్యమైన పుణ్య తీర్థముగా బిరంజింపబడుచున్నది. అందుండు శ్రీరంగనాథస్వామి విగ్రహము ఆకాలములో వెన్నదిగు గంభీరముగ ఉన్నది. అనేకదిశలయండియాత్రీకులు అచేవాలయముచక్క ప్రసంగించు కావేలో స్నానముచేయుటకును, ఆదేవునకు నిత్యము గురు పూజాది ఉత్సవములనుజూచి ఆనందించుటకు గుంపులు గుంపులుగ వచ్చుచుండును. అచేవాలయమున కగతిమాగమున నీపుకేకట్టుడిక మనదొకటిగలను. అందాదకు నిత్యము దేవులస్వాన సల్పుచుండెడివాడని శిష్యుడయ. శ్రీరంగనాథాలయమున కవిదూరముననే “దీవేరే వెండు” అచ్చలను, దీని ఆకాలము విల్లునలెనుండును. ఇట్టి అద్భుతముగు వంశై “హునిల్ వెండు” అను యింజనీరువారిచే 1808 సం॥లో ఇంజుకలతోను కున్నునతోను కట్టబడియున్నది. ఇంకలి విశేష మేరుక నీగంజెమున్న నెలుననుడి అది మి న యే ద ల నది ఆల్లల నా గల కుండుచే నది మయ్యలకంఠైయని చేరువడినది. కొలకు పల చూడవలసిన స్థలము చాలాగవు. అందు “మిక్కిలి లో” నొకటి. ఇది కీషంకల నేవికాల నివాసాగముగ నుండెను. వాని మరణానంతరము కొన్ని సం॥ మైసూరుపాలించిన రాజులచే వెల్లిగారు దీనిని తమ వాసస్థానముగ జేసికొనిరి. ముగ్గురు యొక్క గొడల్లవైని ఆంగ్లేయులకును మహమ్మదీయులకును జరిగిన అనేకయుద్ధములు చిత్రింపబడియున్నవి. ఈ గుహయు యొక్క లోపలిభాగము కడుదల్లగా నుండునది. లోపలి భాగము కడురమణీయముగ కట్టబడియున్నది. దీని కెదుటనే కీషంకల జరిగిన కలహములలో దెగిన ఆంగ్లేయులకు భూద

నూతనార్థమైన స్తంభముగలదు. కోటకు కొంతదూరమున
ఉన్నచే కట్టబడిన "మనులాం" గలదు. అందుపైదరావీయు
కొంతకాలమైన తరువాత క్రిష్ణమల్లాయను అభినేతలైయు స
మాధి చేయబడిరి. ఆ మనులాంయొక్క గోడలు స్తంభములు
మొదలగు వస్తువులు నలనిరాలతో గమగమ్యముగ కట్టబడి
యున్నవి. దానిని జూచిపట్టుయిన నిన్ననో మొన్ననో కట్ట
బడిట్లు ప్రకాశించుచుండును. అట్టి శ్రీరంగవట్టణపు పూర్వ
స్మర్యమును బ్రస్తుతపు స్థితియును జూడ నేరికి విచారము
పుట్టక పోవును.

వర్ణనము.

చాతుర్వ్యము హిందూమతమునకు ఆవశ్యకమా!

ప్రకృతమున విద్యాభివృద్ధిచే వర్ణభేదములు నశించు
చుండుటచే చాతుర్వ్యము మూలాధారముగా గల హిందూ
మతమునాశముగాదా? అని యనేకులు సందేహించుచున్నారు.
హిందూస్థానమునందు క్రైస్తవ మతభోధకులందరు కులము
నశించిన హిందూమత మకు గంటునని సంతోషించుచున్నారు.
దీనికి కారణము ప్రత్యక్షము. ఏలనన, హైందవధర్మము ప్రక
ష్టముగా సాంఘిక ధర్మమేగాని మత ధర్మముగాదని పలువు
రంగీకరింతురు. అయినను కొందరు బుద్ధిమంతులు వర్ణము నశిం
చినను హిందూమతము మాత్రము చెడదని వాదించుచున్నారు.
హిందూసాక్షి రిప్రూయందు ఒకరిట్లు వ్రాసిరి. "హిందూ
సాక్షి చాతుర్వ్యము నశించిన యంతనే వివాశము నొందునను
ట భ్రమ. మొగలాయిల కాలమున వర్ణభేదములు ధ్వంసముచేసి
యుండినో క్రిటిఫికేషన్ గాంధీయను నిర్మూలించియుండి
ననో ఆట్లయి యుండ బోలును. ఆకాలమున చాతుర్వ్యము
విదేశరాజుల దాడికి గురైయుగా నుండినది.

కాని తదాదిగ మనస్థితి విశేషముగ మారినది. మనజీవన
రీతయే క్రొత్తపడినది. జాతియోద్వేషము దేశభిమానము
నుష్ఠిపిత్తులయ్యిరి. పూర్వము రసప్రతుల జాత్యభిమానమే
దేశభిమానములయ్యెను నుండినది. జనులు చికాకుపడి అన్యరా
జులచే దేశమును గొలుపోయి జాతియెల్లను అశరణమై యుం
డుచరి వర్ణధర్మము జాతినిగాపాడినదనుట న్యాయమేగాని
ప్రస్తుతమున చాతుర్వ్యము మనయభివృద్ధికి మహాఘోషముగ
నున్నదనుట నిర్వివాదాంశము. కోటిసంఖ్యగల శత్రువైద్యమును
ఇంతటికి మన దేశమునకు జేయజాలదు. ఏకదేశములగు
వారికి కృత్రిమ భేదములుబట్టి జనులను వేరు చేయుచున్నది.

క్రైస్తవుని తోడగాని మహమ్మదీయుని తోడగాని
స్వర్గవలని దోషముగలదు. ఆక్రైస్తవుడుగాని మహమ్మ
దీయుడుగాని అంతకుమున్ను మూలవాడుగ నుండిన నది దోషము
గాదట! మూలవారి చేతినిన ప్రాగ్భూతము. మూలవాని నీడ
త్రొక్కినను దోషమంటును. పాశ్చాత్య సాంకేయముచే నర్వ
జనసామ్యమును గనుగొన్న నిమ్నజాతులు ఇట్టి శివపదవిని
సహింపక పోయిన దోషముగనా?

నాగరిక జాతులయందు మనము చేరనయ్యున చాతు
ర్వ్యము తుదకుబట్టింప నలయును. అని తుదకుట్టకతీరదు.
అవి పోవుటచే మనమతమునకు బలములేగదు. హిందూజన
మున జాతియోద్వేషమే మనకు సత్యము నిచ్చును."

ఈ యుపన్యాసకుడు ఈక్షణమే హిందూజాతి మూల
బడకుండ వైకారాలయినను కోరికగలదైనదియనియు అంత
మాత్రముననే విమోచన గలిగినదనియు యెంచుచున్నట్లుతో
చెడిరి. ఇంకను "ప్రపంచమునందలి చిన్న చిన్న జాతులన్నియు
వివాశము దప్పించుకొనుటకై శ్రమపడుచు తమశక్తినంతయు
వినియోగించుచున్నవి. ఎంతచిన్న కులమైనను మార్గా
తపము నపేక్షించి సందులలో చొరకచేసి కొని తలపై కెత్తు
నుగదా!

"ఈ దేశమునందలి హిందవులను నలయెత్తి రెండుజాతిని
సృష్టించుచున్నారు. జాతి వివాశము మనకెట్టికాలమున గాని
కలిగిన యుండజాలదు. ఏలనన మనమతమున కోట్లకొలది జనులు
గలరు గదా!

"వర్ణములు పరస్పరము సంబంధముల గలవైనయెడల
జాతియొక్కయు బలము హెచ్చును. బలిష్ఠులగువారు పుట్టు
దురు. జాతియొక్క బల్యము హెచ్చును. "ఆనేకరుండి
మహమ్మదీయులును క్రైస్తవులును మతభావమున భూస్వలయు
ను మరలను నిభిమానించుట లేదా? జపాను దేశములు దేశభి
మానము చేరినే రెండు ఏకభావమునుపోషించుకొనుట లేదా?

హిందూమతముననే మనకు ప్రాప్తమయ్యెను ఆర్య
మతములు మొదలగువారు వర్ణభేదములు విడచియు జాత్యభిమా
నము గలవారగుచున్నారు. హైందవులు మతముచే భిన్నులగు
టచే క్రైస్తవులలో గాని మహమ్మదీయులలో గాని భాగ్య
లలోగాని చేరిపోవుచున భయములేదు. అందు హిందూధర్మ
ము సనాతనమని మాకు నమ్మకము గలదుగాని వర్ణధర్మము
నశించినమాత్రముననే హిందూమతము తుదకుబట్టిననుట భ్రమ.

న్యాయస్థాన విషయములు.

ఆడిషను కంపెనీయందు మోటరు ఎంజీను (వెంటిసు
గారు జూను 6 వ తేదీ) దీపమును వెట్టకుండా మోటరు
వైకిలుమీదను వెళ్ళుచుండినటులు సేరాగోపణ చేయుటయను
మ్యూనిసిపలు ఎంజీనియరు కోట్టుగారు దీపమును వెట్టమని
పొన్నరించగా నిర్లక్ష్యముచేసి నటులుసాక్ష్యము నిచ్చెను.
దండవాధికారి బద్దగారు (వెంటిసు గారికి రూ 15 జరిమానా
విధించెను.

(నారాయణ మోనసుగారి విచారణ.)

ఒక హైందవ వైద్యవిద్యార్థి మూరుమాక్కటనుకెదు
ట బైసికిలు మీదను నియమిత మార్గమునపోవుటకు బదులుగా
దగ్గరగానుండు ట్రాముఫట్టల మీదుగా బోవయత్నించెను.
ఆక్రమమార్గమున పోవునటులు వానిమీద సేరాగోపణము
చేయబడినది. విద్యార్థి ఆమధ్యమార్గమున పోజనదని నోటీసు
లేదనియును తాను నిర్దోషి అనియును వాదించెను. దండవాధి
కారి యెనరియత్తరువు మీదను సేరాగోపణ చేయబడినది
తెలుపమని యడిగెను. పోలీసు కమిషనరుగారి యుత్తరువు
మీద నని తెలుపగా లిఖిత పూర్వకమైన ఆయుత్తరువును
జూపుటకై రాగల శనివారమునకు వాయిదావేసెను.

(మాన్సులుగారి సమక్షమున.)

మునుస్వామి అని నామాంతముగల ఆంధు అనువాడు
క్లాక్ మార్కెట్ ను సాగయ్యాడనుండి నాలుగుబట్టల తానులను
దొంగిలించి నటులు ఇక్కెప్పేరు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు
సేరా రోపణను జేసెను. ఆంధు లోగడ మాడు సారులు
శిక్షింపబడినది. దండవాధికారి ఆంధూకు ఒకసంవత్సరపు కఠి
నశిక్షను విధించెను.

రాయపేట నివాసియగు కుప్పస్వామి నాయనియొక్క
రూ 28 విలువగల ఇల్లడిప్పాత్రలను వరదరాజులు నాయుడు
ఆపహరించి నటులు దోషా రోపణచేయుటయెడను. వరదరాజులు
నిర్దోషియని దండవాధికారి తీర్మానించెను.

చామర్చినపత్రిక వైద్యాభ్యుదయము.

డబ్ల్యు. ఎస్. మాన్సల్ గారు క్రింది తెరంగున తీర్పు ఇచ్చిరి.
ఎ. ఎక్సిజిట్ యందు ఆడిటర్ కు ఎంతమాత్రమును
ప్రయోజనకారులుగాని వాక్యములున్నవనుట నిర్వివాదము.
డి. ఎక్సిజిట్ యందు వ్రాయబడియుండు వ్యాసముచే ఫిర్యా
దియే నిర్దేశింపబడుటయు స్పష్టముగ నేయున్నది. వీరికి జరిగిన
యుత్తరప్రత్యుత్తరముల వలనను, పిర్యాది చక్రీగు రాజగోపా
లాచారిగారి సంప్రదింపుచేతను, ఇందలి మాటలు పారచా
టుచే వ్రాయబడినవనుట స్పష్టము. పిర్యాది తాను నట్లమనకు
విరుద్ధముగా నడుచుకొనలేదని (వ్రాసుకొనుచున్నాడు.
కామన్స్ పత్రికకు డైరెక్టరు పంపిన నివేదన పత్రమునందు
పిర్యాది వ్యాఖ్యానముల కాధారమగు సర్టిఫికేటు తప్ప మరి
యేమియు లేవు.

ఫిర్యాది తాను సర్టిఫికేటు అచ్చుచేయుటకు అధికారము
ఇవ్వలేదనిన్ని రుజువుచేసినాడు. సదరు నివేదన పత్రమును
మానేజరు డైరెక్టరు చేర్చిన వ్రాలు చేసియుండుటచేముద్దాయి
గాని సదరు వ్యాసలేఖకుడుగాని చాలినంత జాగ్రత్తచూపుకొన్న
వారు కాకనుటకు పీలుగాదు. కావున వీరుచేసిన వ్యాఖ్యాన
ములు పారచాటువలన చేయబడినవేగాని వేరుగావు.

ముద్దయివైని పిర్యాది ద్వేషారోపణయును చేసినవాడు
గాడు. సదరువ్యాసము జనులమేలుకొరకు వ్రాయబడిన దని
యును అంగీకరింపబడినది. ఇక నేరము ఎచ్చటనున్నదో నాకు
గోచరముగాలేదు. ఏలనన, ఏప్రిల్ 79 నెక్స్ట్ ప్రకా
రము తనయందు తప్పిదములేక చట్టముకంటె ఇతరవిషయమున
భ్రమకులోపై చట్టమునకు అనుకూలముగా తనకుచేయు
టకు హక్కుగలదనియెంచి అట్లుచేసినయెడల అది తప్పిదము
గాదు. ఈభ్రమయును డైరెక్టరుమ్యానేజరు వీరివలననే గలిగిన
దనుటయు నిస్సంశయము. ఫిర్యాదికి రిమండ్యుప్రాసిన జాలు
చేత అతని సదుద్దేశమును స్పష్టమగుచున్నది. సదరు జాలులో
తన పారచాటును ఒప్పుకొని అదియేలకలిగినది సమాధానము
చెప్పవచ్చున్నాడు. తగినదివచ్చుట చేయుదుననియు చెప్పవ
చ్చును. ఫిర్యాది దీనినంగీకరింపక, దావాచేసినాడు. అట్లంగీక
రింపక పోవుటకు కారణములు నాకేమియు తృప్తికరముగా
కనపడలేదు.

ముద్దయి మరెయొక సంకల్పమును తెలియజేయుచున్నా
డు. ఆడిటరుయొక్క నివేదనపత్రము తనముందులేకున్నను సద
రు వ్యాసము వ్రాయుట ఫిర్యాది తన నిండు
8 పోర్టు యందును చట్టమునకు సరిగా వ్రాయ

నందున, దోషము గాదనియు వాదించుచున్నాడు. తనమాట
ప్రకారమే ఫిర్యాది రూలుకు సరిగా రిపోర్టు వ్రాయించ
లేదనుట నిశ్చితమైనది. అందుచేత తనకు వాస్తవమున లేని క్లిరి
అసాయము గలిగినదని యెవకును వాదించి 500 కేక్సును ప్ర
కారము లేనిపోని నేరము నిరూపింప జాలకు. ఇది గాక మరి
యొకమాట చెప్పదగియున్నది. సదరు వ్యాసము దురుద్దేశము
లేక వ్రాయబడినది. జనుల మేలుకై ప్రచురింపబడినది. భ్రమ
వలన వ్రాయబడిన దగుటచే నపరాధము కాజాలదు. కావున
ముద్దయిని విడదలచేయవలెనని.

హైంద వాధినివేళ జనులు.

లజపతిరాయగారి యుత్తరము.

కాలనీలలోనికి ప్రవేశించుటకు హైందవులకు గల య
ధికారమును గూర్చి క్రియుత లాలా లజపతిరాయగారు డైలీ
న్యూసు పత్రికకు మరలనిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

క్రిందటి మారు నేనవ్రాసిన యుత్తరములో నుద్దేశంప
బడిన ప్రతిక్రియాధికారము ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున నీవరకే స్థి
ముగా నివాసము నేర్పరచుకొనిన హైందవులను గూర్చికాదు.
అట్టివారికి సరిగాన్యాయమును సమభావమును గనుబరచకతప్ప
దు. వారికుటుంబములు నిరాలింకముగా వచ్చి యిచ్చటనివ
సించుట కధికారముండవలయును. హైందవులలో ననేకులు,
కాలనీజనులు కోరి ప్రార్థించిన మీదటనే, వచ్చియుండి తెల్ల
వారికి లాభమును కలుగజేసిరి. కొందఱు ఈ ఆటంకపు
చట్టములు కలుగని సమయమున వచ్చియుండిరి. కొందఱు కి
వలస దేశములం దాక్షి కలదు. వారిచ్చట
వివాహదులకే సరికొని యున్నారు. ఈతఱకే యిచ్చట నివ
సించి యున్నవారి వంశమున బట్టి తమ స్వభావవస్థుడే
మరచి పోవుచున్నవారు. మరి కొందరు వారి యాచారవ్యవ
హారములు చాలవఱకే పూర్తిగా మారిపోయిరి. అట్టివా
రివృద్ధు మరల తమ దేశమునకుఁ బోయిన క్రొత్తగాను పరి
హాసముగాను ఉండును.

ఇకముందు అధినివేళములకుఁ బోవుట విషయమై ఆంగ్ల
సామ్రాజ్య సారులగుటవలన తమకు స్వేచ్ఛగా వలస దేశ
ముల లోనికి పోవుట కధికారముండవలయునని వారు కోరు
చున్నారు. ఈ యధికారము తెల్లవా రంగీకరింపనిపో
తమకు దీనికి ప్రతిక్రియజేయు స్వాతంత్ర్య ముండవలయును.
ప్రస్తుతము చీనావారు జపానియులు మొదలగు ఆంగ్ల సభ్యు
లుకానితక్కిన ఆసియా వాసులకన్న గూడపీరిక నెక్కువ
యవమానముతో మాడంబడుచున్నారు. ఏకయాత్రా ప్రయా
ణ నిష్పంధము హిందువులవలె చీనా జపానువారినిచాధింపదు.
చీనా జపానునుండి ప్రత్యేకముగా నెక్కడను దిగకయే నా
కులు పోవుచున్నవి. ఈ లోపము నెఱిగియున్న హైందవుల
కంత కష్టముగ తోచునో యాలోచింపుడు! ఇది దొరతనము
వారికిని, జనులకు మంచిదికాదు!

స్వరాజ్య భాగము నధికము చేయుట యనగా కాల
నీలకున్నటు స్వతంత్ర పాలనాధికారము, లేక ఆధమ పక్షము
జనులచే నెక్కుకొనబడిన హైందవప్రతి నిధులసంఖ్య హెచ్చుగ
నందు ప్రభుత్వము అని నాయుద్దేశము. ఈ నియమములు
నిర్ధించువరకు దేశమువై పొన్న మెంటు అధికారమేమియు తగ్గ
మాడదని నాయుద్దేశము. ఈలోగా వారి యధికారము పోయిన
మతింతహాని హెచ్చును.

దొండపాడులో అగ్ని విసత్తు.

కడచిన నెల 29 వ తేదీ సుమారు 12 గంటలవేళ, గుడి
వాడ తాలూకా దొండపాడు గ్రామమున నొక గడ్డియింటికి
ముందు నిప్పుముట్టుకొని క్రమముగా 70 యిండ్లు కాలిపోయి
నవి. క్రొత్తపంటలు వచ్చునఱకు నిలవయుండుకొనిన భాగ్య
ములు, లియ్యము, పొలెలు, బట్టలు, మంచములు, గడ్డివా
ములు, జను పకటై వాములు, సర్వము అగ్ని పా
తైనవి. వ్యవసాయపు రోజులగుటచే రయితు
లందఱు పొలముల దగ్గరనే యుండిరి. కోటిసారుల
ప్రకాశముతో వెలుగుచుండిన యా మంటను పొలములదగ్గర
జూచి, యెక్కిడనున్న వారక్కడనుండి పరుగిడి వచ్చిరి. అడు
వారును, పిల్లలును గుండెలు బాదుకొనుచు నేడ్చుచుండిరి.
కొంతవేలవట్టి మంటలు తగినవి. తరువాత, రాత్రి 10 గంటల
కేయిల్లోచేరి వంటచేసికొని యిండ్లుపోయినవారు భుజియించిరి.
కాని వీధివారు తినుటకన్నమును, కట్టుకొనుటకు గుడ్డలను,
నివసించుట కిల్లును లేక మిలిలేని కష్టములు పడుచున్నారు.
మా యూరిలోని పెద్దరయితులు కొందఱు సహాయముచేసినను,
నిది చాలదు. కావున, మాతాలాకావారును, ముఖ్యముగా
గుడివాడవారును, ప్రభుత్వమువారును నిట్టి దీనులకు తగు సహా
యముచేయ వేడుచున్నారు. లేనిపోవీరిబ్రతుకు బహుదూఖ
భావనముగను. అని యొకరు దొండపాడునుండి వ్రాయు
చున్నారు.

ఆంధ్రులకొక ఆంగ్లదైనిక పత్రిక.

ఆంధ్ర దేశీయులకు విన్నపము.

ప్రథమాంధ్ర మహాజనసభలోను, గడచిన ఆంధ్రమహాజనసభ లోను ఆంధ్రదేశమున కొక ఆంగ్లదైనిక పత్రిక స్థాపించవలసిన దిగా తీర్మానములు స్వాగతమునను నింతవరకు నాంగ్లదినపత్రికను ఆంధ్రులు స్థాపించలేకుండుట కడుకోచనియ్యమై యున్నది. శ్రీయుత గూడూరిరామచంద్రగౌతుగా రీపత్రికకుగాను కొన్ని చందాలు చేయించినటుల ప్రథమాంధ్రమహాజనసభ కాలముండే తెలియవచ్చినది. వారి ప్రయత్నము లింతవరకు కొనసాగియుండ లేదు. ఆంగ్లదైనిక పత్రికయొక్క ప్రాముఖ్యమును ఆంధ్రులు కడువిశ్వాసముతో గమనించినట్లులేదు. అట్లు కానియెడల ఆంధ్రమహాజనసభలో జూపిన యుత్సాహ మితరకాలమందు మాపకుండుటకు కారణములేదు.

2. జనసామాన్యమునందు విజ్ఞానమును పెదజల్లుటకును వారి యభిప్రాయములను భావములను సేకముఖమునకు తెచ్చుటకు ఆంగ్లదేశీయ విజ్ఞానమును వార్తలను జనసామాన్య లకు తెలిపి విశ్వమానవకోటిలో ప్రతిజాతివారు అన్యోన్య సంబంధము గలిగి ఆనరాగముతో ప్రసక్తింపవలెనను నభిప్రాయములను పురిగొల్పుటకును ఆంధ్రదైనికపత్రిక యెంతముఖ్యమో ఆంధ్రజాతీయత హైందవజాతీయతయొక్క బలమగు అంగమని ఇండియాదేశమునకు వెల్లడిచేయుటకును ఆంధ్రుల స్వామిభ్యమును ప్రపంచమునకు వెల్లెచుచ్చుటకును దేశీయప్రపంచోద్యమములలో నితరజాతివారితో పాటు ఆంధ్రులుకూడ పాటు పడుటకును నెక్కువ అవకాశము కలుగజేయుటకును ఆంగ్లదైనికపత్రిక ముఖ్యమైయున్నది. మరియు ప్రతికానిరాష్ట్రవాణి సామర్థ్యత ఆంగ్లపత్రికలను స్థాపించినవారులు వృద్ధియగునని అందరికీ తెలిసినసంగతియే. దేశభాషలోని వార్తాపత్రికలకు సహకారిగా ఆంగ్లవార్తాపత్రికలనుగూడ ప్రతిజాతివారు స్థాపించి నడుపుట వారి జాత్యుద్ధారణకు అత్యవశ్యకము.

3. ఆంధ్రదేశములోని వార్తలను ప్రపంచమునకు తెలియ పరుచుటకును ప్రపంచపు వార్తలు ఆంధ్రదేశమునకు తెలియ పుటకును ప్రస్తుతపు మదరాసులోని ఆంగ్లపత్రికలు చాలునని గాని, ఆంగ్లోద్యమము వ్యాపింప జేయుటకును, ప్రోత్సాహ పరుచుటకును మదరాసులోని యితర ఆంగ్లపత్రిక లిష్టపడక పోయినను వానిలోకొన్ని ఆంగ్లోద్యమమునకు వ్యతిరేకము గావ్రాయుచున్నను, ఆంగ్లోద్యమ పక్షమున ఇండియాకే శ్రీక్షేత్రం ఊండుట చాలుననిగాని ఆంధ్రులు తమ ఆంగ్లదైనికపత్రికను స్థాపించుటకు జేయుప్రయత్నములలో పట్టుదల విడిచియుండుట క్లాసనియముకాదు. ఆంగ్లదైనిక పత్రిక వలన తమకు కల్గు నుపకారములు ప్రస్తుతపు మదరాసు ఆంగ్లపత్రికల వలన తమకు కల్గుచున్నవని యూహించినను నదిగున సంగతి ఆంధ్రులు ముఖ్యముగా గమనించ వలెను.

4 ఆంగ్లదైనిక పత్రిక ఆంధ్రులచే నడిపింపబడుచున్న దొకటియును లేదని చెప్పవలసియున్నది. ఆంధ్రులలో పత్రికా నిర్వహణమునందు ఆరేలేనవారు లేకపోవుటకును ఆంధ్ర యువజనులను ఆవిద్యయందు ప్రవేశపెట్టి సరియైన శిక్షయిచ్చుటకు తగినవారు లేకపోవుటకును నిదియే ముఖ్యమైన కారణము. "లేద"రను పత్రిక కొక ఆంధ్రపుంగవుడు ముఖ్యసంపాదకుడుగా నున్నను నితరరాష్ట్రములో నడిపింపబడి యితర సంపాదకులు ఆంధ్రేయులుగా నుండుటచే నీ పత్రికను గూర్చి ఆంధ్రులు అంతగానుపొంగు నవసరములేదు. ఆంధ్రదేశమును ఆంధ్రులచే నడిపింపబడు ఆంగ్లదైనిక పత్రిక లేని కారణముచే, పత్రికా వహన సామర్థ్యము కలిగిన, నాయకులగు మోతీలాల్ న్యూఢు, బెనర్జీలు ఉన్నారని బంగారీలును, సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు, కమ్మరి రంగయ్యంగారు కలసి ఆరవవారును, కరుణాకరమిశ్రా హనున్నాడని మళయాళీలును సంఘించినటుల ఆంధ్రులు అతిశయము నొందుటకు అవకాశము లేకపోవుట మిక్కిలి చింతనీయమైనది. వేయి సభావేదికల నలంకరించినను, ఉప వ్యాసము లిచ్చినను, శాసన నిర్మాణసభలో సభ్యులుగా నుండి పేరుపొందినను, సమర్థతతో నడిపిన పత్రికా సంపాదకునియొక్క ప్రపంచజ్ఞానమును, క్రైస్తవ్యభక్తియులను, దూర దృష్టియును, సంఘసేవాశక్తియును, వ్యవహార వైపుణ్యమును ఏనాయకుడును సంపాదించలేడు. ఇంగ్లాండులోని నాయక శ్రేష్ఠులలో చాలమంది కొంత కాలము పత్రికాధి పతులుగా నుండి యున్నారు. అట్టి పత్రికానిర్వహణ సామర్థ్యమును మన దేశమందు పెంపొందజేయుటయందును ఆంధ్రులయొక్క

శక్తిసామర్థ్యములను విజృంభింప జేయుటయందును ఆంధ్ర దినపత్రికకు సహకారిగా ఆంగ్లదిన పత్రికనుగూడ స్థాపించుట అత్యవశ్యకమై యున్నది.

5. వేయిమాట లొకరూకకు సరిగావను నటులద్రవ్య సహాయము లేనిది యేమనిచేయలేనిమాట వాస్తవమైనను ద్రవ్యముపూర్తిగా సమకూరు నరకు నేయుద్యమమును ప్రారంభింప గూడదని చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుండుట యుత్సాహ రాహిత్యమును సంఘనీతి తల్పవిజ్ఞాన హాస్యమును నూచించుచున్నది. స్వార్థ త్యాగము చేసి స్వాతిశయమును సంపూర్తిగా విడనాడి తన జాత్యుద్ధారణ నిమిత్తము సంఘోద్యమములను తలపెట్టుచు తమ జాతివారలను నుద్రేకింపజేసి యుత్సాహపరచి తన యుద్యమములు ఫలించుటకు ఏమహాపురుషుడైనను తగు ప్రయత్నమును చేసిన యెడల అవిధన సహాయము లేమిచే కొనసాగక పోజాలవు. అందుకు తార్కాణము ఆంధ్ర పత్రికాధి పతియే. త్రికరణశుద్ధియు, చైతన్య సాహసములును గలిగిన, సంఘ సేవాశక్తికి ధన సహాయము అనాహుతముగా తోడ్పడును. అట్టి సంఘ సేవాశక్తి యిప్పటి ఆంధ్రపత్రికాధి పతియందు నిస్సంశయముగా కలదు. ఆంగ్ల దినపత్రికను గూడ స్థాపించ వలయుననే సాహసము ఆంధ్రపత్రికాధి పతిగారగు శ్రీయుత నాగేశ్వర రావుగారికి కల్గిన యెడల వారు ఆంగ్ల దినపత్రికను కూడ స్థాపించగలరు. వారు సంకల్ప సిద్ధులు. వారికి సహాయములు కూడకలవు. ఆంగ్లదిన పత్రికకు వారు వేరే ముద్రాక్షరకాల నేర్పరచ వలసిన యవసరము లేదు. ఆంధ్రపత్రికా ముద్రాక్షర కాలలోని నపుకరుల సహాయము ఆంగ్ల దినపత్రికకు కూడ కలిసి వచ్చును. రూటరు తంతివార్తలు, ఆంగ్ల దినపత్రికకు వేరే తెప్పించుకొన నక్కరలేదు. మిగతా ధనసహాయము సమకూర్చు చైతన్య సాహసములు అదేశ భక్తునికి గలవు.

6. సంఘసేవకుగాని, మరియు సంఘనాయకులుగా నుండుటకుగాని, సామర్థ్యము సేపారుడైనను జూపినయెడల అట్టిపావుని సన్మానించి హెచ్చరిక చేయవలసిన బాధ్యత సంఘమునందు కలదు. అట్టిపావులు పాలుపాలి, సాఖ్యము నిచ్చుగించి వారి సంఘశక్తిని శక్తికొలది జూపనియెడల వారు తాము సంఘమునకు జేయవలసిన విధి కృత్యములను జేయనడుకు సంఘమునకు ఉత్తరవాదులుగా నుండవలయును. స్థితి గతులకలిగి విద్యా సామర్థ్యమును కలిగిన శ్రీ పట్టాభి శిథారాయ్య గారి వంటివారు తోచినపుడు పత్రికలకు వ్యాసములు వ్రాసి మిగిలినకాలములో అంతగా పనిచేయకుండుట సరిగాదు. ఇట్టివారందరు మేల్కొని శ్రీ నాగేశ్వరరావు గారికి తోడ్పడినయెడల మనకోరిక సిద్ధించును.

7. శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు త్వరలో సాధన సామగ్రిలను సమకూర్చుకొని ఆంధ్రదేశమునకు ఆంగ్ల దినపత్రికనుగూడ స్థాపించి ఆంధ్రదేశమునకు కృతార్థతను కలుగజేసి తాము కృతార్థతను పొందవేడెదము.

ప్రస్తుతపు ఆంగ్లపత్రికలకు వ్రాయుచున్న ఆంధ్రవిలే ఖులను దినపత్రికకు తిప్పకొనగలరు. ప్రస్తుతము సామాన్య వేతనములకు సబ్ ఎడిటరులను సంపాదించు కొనగలరు. శ్రీయుతరామచంద్రగౌతు, చల్లా శేషగిరిరావుగార్లు వంటివారిట్టి సంపాదకులుగా వచ్చెదరు. ముఖ్యసంపాదకుని యెన్న కొనవలయును. శ్రీభోగరాజు పట్టాభి శిథారాయ్య మున్నగువారు ముఖ్య సంపాదకులుగా నుండవగుదురు. వీరందరు స్థితిమంతులు. దేశభక్తులు. ప్రారంభములోనే అధికవేతనము లిచ్చుని యెత్తిడిచేయువారుకారు. ఆంగ్లోద్యమము యొక్కయుత్సాహ ప్రవాహములు ఆంధ్రదేశమంతయు వెల్లికొల్పి ప్రవహించుచుండగా ఆప్రవాహమును వ్యర్థముగా సముద్రములోనికి పోనియ్యక శాశ్వతముగా మనదేశమును ఫలవంతముగ జేయునటుల కాలువలు, తీరాకములయందు ప్రవహింపజేసి నడిపింపగల సామర్థ్యత శ్రీనాగేశ్వర రావు పంతులు మొదలగువారి యందు కలదు. కావున నీసంగతి నాంధ్రులందఱు పూర్ణముగా నీ పత్రికయందు చర్చించి ఆంగ్లదిన పత్రిక నొకటి ఆంధ్రులకు లభింపజేయువరకు నమ్ముచున్నాను.

గవర్నరుగారి పర్యటనము.

గుల్ఫి జులై 2:—ఘనతపహించిన వెంట్రాండు ప్రభువు గారును వారి పరివారమును నిన్నటి సాయంత్రము 5 గంటలకు అనంతపురమునండి హోటారుబండిలో గుల్ఫిజెల్లిరి. ఈ ప్రాధున గర్వనీయుగాను మనలో సుత్రముద్యరకు బోయిరి. అచ్చట మానీయులగు కేశవశర్మగారు శ్రీవారి నుచితరీతిని సత్కరించి, స్వాగతముసలిరి. అనంతరము కలెక్టరుగారచ్చట సమావేశమైన ఉద్యోగములను, ప్రముఖులను గవర్నరుగారికి తెలియజేసిరి. శ్రీ గవర్నరుగారు వారి నిర్ణయసానము నధిపించి మిమ్ముట గుల్ఫిడివిజనల్ ఆఫీసునను, తాలూకాబోర్డు ప్రెసి డెంటును నగు ఎస్. శ్రీనివాసరావుగారిక విజ్ఞాపనపత్రమును తాలూకాబోర్డు పక్షమున సమర్పించిరి. అందలి ముఖ్యాంశము లిచ్చట వివరింపబడుచున్నవి:—

నేను మీరు దర్శించుచున్న పట్టణము చిన్నదైనను పురాతన ప్రసిద్ధిలేకపోలేదు. పూర్వముది గౌతము నుహముని ఆశ్రమముగా నుండెని యొక ప్రతీతికలదు. దీనిని బట్టియే యీ పట్టణమునకు గౌలియును పేరు వచ్చినది. ఇచ్చటి కొండ మీద నున్నకొట గంగ, పడమర చానీకల్లుడు, మోసల, యాదన, విజయనగరం రాజులకొండ చాల మహోన్నత పడని ననుభవించి, శత్రువుల కభేద్యమైయుండెను. తరువాత, 18 వ శతాబ్దమున, మహారాష్ట్ర ప్రముఖుడగు మురారిరావుగారి ప్రధాన స్థానమయ్యెను. ఇప్పుడు మనము సమావేశమైన భవమున మాకు కలెక్టరుగారు, పిద పచ్చెపురి గవర్నరుగారు పనిచేసి, దత్తమండలములవారిచే ప్రజలపాలిటి తండ్రియని నేటికిని పిలువబడుచున్న సర్కారు నొమరుగొగారి పేరనిర్మింప బడినది. మాతాల్కా విద్యాభివృద్ధికి ఆరోగ్యాభివృద్ధికి చిరతనమువారు చేసిన సహాయమునకెంతయు కృతజ్ఞులము. కాని, వీరికినిరోడ్ల యభివృద్ధికిని నింకను ధనసహాయము విశేషముగా కావలసి యున్నది. ఈడి విజనలో మంచినీళ్లుయిబ్బంది అధికముగా గలరు. చాల గ్రామములలో కావలసిన నీరు లభించుట లేదు. మఱి కొన్నిటియందు మురికి నీరు మాత్రము లభించుచున్నది. ఇందువలన కలరా, నాకురుపులు వచ్చి ప్రజలుబాధ పడుచున్నారు. కావున మాతాల్కా ప్రజలయందు నెక్కువ దయయుంచి, ఆనానికపక్షుల ననుసరించి నూతులుప్రెచ్చించు కొనుటకై కావలసిన ధనసహాయమును ధారాళముగా చేయ వేడుచున్నాము. ఈగుత్తిలో సహితము నేనవికాలములో నీరు దొఱకక ప్రజలు చాలకష్ట పడుచున్నారు. దీనిని తొలగించు నిమిత్తమై మంచినీటి సదుపాయమేమైన జేయుటకు చిరతనమువారిని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము. ఇట్టి యేర్పాటు చేయుటకు వీలులేనిచో నధము మంచినీళ్ల నూతులైన ద్రవ్విం చుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

గవర్నరుగారి యుపన్యాసము.

అనంతరము గవర్నరుగారి రిట్లు చెప్పిరి:—

మహాజనలారా! మీకుగల యిబ్బందులలో మంచినీటి యిబ్బంది ముఖ్యమైనదని నుడివియున్నారు. గుల్ఫి నీటి స్వయంచేయు నిమిత్తమై పెద్ద రిజర్వాయరును త్రవ్వించి నీరు నిలువచేయుటకై భూమి అనుకూలమైనది కాదని నేను విని యున్నాను. కొండలమీద బస్టికంకెకు తగినంత జలమునొసగు జలాధారము లున్నవనికూడ రూఢిగ నమ్ముచాలము. అయినను, మీ బస్టివారును మీ మండలమువారును, నీటివిషయమై పడుచున్న కష్టముల చిరతనమువారి యేర్పాటుచేయున్నారు. ఈమధ్య కలరావచ్చి చాలమంది చనిపోయినపు డేసంగతి మఱింతరూఢి యైనది. నూతుల నిమిత్తమై క్రిందజీవనవత్సరము చిరతనము వారు మీ తాలూకాబోర్డునకు 6,700 రూపాయ లిచ్చినారు. ఇప్పుడు నీటి యావశ్యకమున్న ప్రదేశముల విషయమై, చిర తనమువారు శ్రద్ధవహించి, విచారణ చేయించుచున్నారు.

ఇందునిమిత్తమై ప్రత్యేకముగా నొక అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు టిరి ఇంజనీయరు నియమింపబడినాడు. ఈయన మొట్టమొదట భర్తవరము తాలూకాలోని పెద్దగ్రామముల నీటికనపి విషయమై కావలసిన యేర్పాటులు చేయించును; మిమ్ముట నిదేవి ధమున నితర తాలూకాలయందును, వాని వాని యవకరముల కనుకూలముగా పనిచేయబడును.

మహాజనలారా! మీ యిబ్బందులను ముందుగా మీ జిల్లాబోర్డువారికి నచ్చ చెప్పవలయును. క్రిందటి సంవత్సరము మీ జిల్లా బోర్డునకు ఆరోగ్య సంబంధముగ పనులకై 44 వేలును, రోడ్లు, వంతెనలు నిమిత్తమై 50 వేలును, విద్యాభివృద్ధినిమిత్తమై ఒకటింభాతికలక్షలును, చిరతనము వారిచ్చియున్నారు. ఈ సంవత్సరము కూడ మీకు సహాయముచేయు విషయమై చిరతనమువారు ఉదాహరితతో ప్రకృతించెదరు.

మహాజనలారా! మీరు నాకొసగిన యాతిధ్యమునకై తిరిగి వందము లొసరించుచున్నారు. ఈసమయమున వెంట్రాండు ప్రభునా వెంట్రాండును కెంతయు చింతిలుచున్నది. హోసుపేటనుండి గవర్నరుగారు సోమవారము ప్రాధున వెంగురూరునకు బోయి, అచ్చట పోలో ఆటను జూచి, సాయంత్రము చెన్నపురికి బయలుదేరుదురు. చెన్నపురిలో మరునాటి సాయంత్రము కళింగునండి బాల్మి ఉదకమండలమునకు బయలుదేరి పోయెదరు.

నోటీసు.

ఆంధ్ర దినపత్రికయొక్క కార్యాలయము సామంతాచార్యులముగల వారు కావలసి యున్నాను. గుణములను నలయు జీతమును తెలుపుచు దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనవలయును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
9, జవాంగీరు వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ ఆమాసము ౧౧
శనివారము.

గోదావరి జిల్లాబోర్డు-భర్తీబండ్లు.

చెన్నపురి దొరతనమువారు 5 వ జూరున నంబరు 1039 ఎల్ గుర్తుగల యుత్తరువును గోదావరి జిల్లాబోర్డువారు కోరినవిధమున నామోదించిరి. ఆశాసనములోని విషయ విమర్శనమును జేయుటకు బూర్హము శాసన మేర్పడిన విధమును తెలిసికొనుట యుక్తము. గోదావరిజిల్లాబోర్డు ఇంజనీరు సి. లోప్రీ గారు భర్తీబండ్ల రాకపోకలవలన గోదావరి మండలము లోని రోడ్లు స్వల్పకాలములోనే చెడిపోవుచున్నవనియును, బండ్లమందు తన్నుకు మించిన బరువు వేయబడుచున్నదనియును, బండ్ల పట్టాలు ఒకటినుండి ఒకటింబాటిక ఆంగుళముల వెడల్పును మాత్రము గలిగియుండుననియును, రోడ్లు శాగుణికాలది బరువు తక్కువగ నింపబడుననియును, బరువు లధికమునైన కొలత రోడ్లు చెడుచుండుననియును దీనికి ప్రతీకారశాసనమును నిర్ణయించుట యవసరమనియును జిల్లాబోర్డున కధ్యక్షులైన ఎల్విక్ గారికి వ్రాసిరి. ఈవిషయమును విచారించుటకయి 1914 వ సంవత్సరము 25 వ ఏప్రిలున జిల్లాబోర్డు సభ్యులు కూడిరి. ఆ సభ్యులు చిత్తుచర్లము నొక దాని నిర్ణయించి దానిని శాసనముగ జేయునని దొరతనమువారిని వేడిరి. దొరతనమువారు బోర్డువారి ప్రార్థనల కనుగుణ్యముగ నీక్రింది శాఖాశాసనము నామోదించిరి. “జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు జిల్లాబోర్డుకు సంబంధించినట్టియును లేక దాని క్రిందనున్న తాలూకాబోర్డులకు సంబంధించినట్టియును కొన్ని రోడ్లమీదగాని లేక నన్ని రోడ్లమీదగాని ఎవరును నూడంగుళములకంటె తక్కువ వెడల్పునైన పట్టాలనుగల బండ్లమీదను ముప్పాటిక తన్నుకు మించిన బరువును నింపుకొని పోజనదు - అని ఉత్తరువు చేయవచ్చును. ఎక్కువ బరువును గలిగియున్నవని తోచిన బండ్లు నాపుటకు సైక్లునుఆసీసరుల నోదాకు తక్కువకాని లోకలోపుడు ఎంజనీరింగు శాఖకు చెందిన యిన్స్పెక్టరుల కధికార మొసంగవలయును. వారు ప్రస్తుతము ఆ రిగ్యులైజాన్ల సలములనును, ముందవసరమునుబట్టి నిర్ణయింపబడి జిల్లాబోర్డునందు ప్రచురింపబడు వీలైన ఫలములగును బరువును తూచవచ్చును.” “ఈశాఖా శాసనముచనుసరించి దోపారోపణమునుజేయుటకు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుయొక్కగాని వానిచే నియమింపబడిన వానియొక్కగాని లిఖితపూర్వకమైన సమ్మత మనసరము. దోషస్థులకు రూ 50 మించని జరిమానా విధింపబడును.”

పైన వివరించిన శాఖాశాసనమువలన సామాన్యజనులకు గలిగెడి కష్టములను చదువరులూహించగలరు. లోప్రీగారు రోడ్లు చెడిపోవునని

భయపడిరిగాని ప్రజలకుగలుగు కష్టములను గురించి యోచించరైరి. రోడ్ల సరక్షణమునకును నిర్మాణమునకును రుసుతులు రోడ్లసెస్సును చెల్లించుచున్నారు. బండ్లు వాడువారు మెట్లదగ్గర మెట్లు పన్నును చెల్లించుచున్నారు. సామాన్యముగ రుసుతుల మెట్టుపన్నును రోడ్లసెస్సును చెల్లించువారై యున్నారు. ఈసమ్మవలననే రోడ్లు బాగుచేయించబడుచున్నవి, నిర్మింపబడుచున్నవి. ఏ రుసుతుగాని తనయెక్కులు మోయలేని బరువును బండిమీద వేయుటకు సాహసించకు. సాహసించినను ఎక్కులు బండినిలాగ లేవు. రోడ్లకు వాడుకొనుటకై పన్నును చెల్లించి యుక్తమనితోచిన బరువును బండిమీద తీసికొనిపోవుటను ఆపరాధముగ నెంచుట ధర్మముగాదు. లోప్రీగారు ముక్యమునుండి కలపనుచెచ్చు బండ్లవలన రోడ్లు చెడిపోవుట సంభవించుచున్నదని వ్రాసియుండిరి. ఈ శాసనము కలపబండ్లకకాక సకలవిధములైన భర్తీబండ్లకును నన్వయించుచున్నది. మరియును మన్యపు బాటలకు మంచి మార్గములకును జెందుచున్నది. బండియందెక్కువ బరువు కలదా లేదా యను విషయమును పరీక్షించి యధికారము ఇంజనీరింగు శాఖిన్స్పెక్టరుల యధీనమునకు దించబడినది. శాసనమునందు మధ్యమ తరగతి యధికారుల కీపని నిర్ణయింపబడినటులు తెలుపబడినను వాడుకయందు సామాన్యాధికారు లీపనిని నిర్వహించుట సహజము. బండియొక డెక్కువ బరువుగలనని యధికారి యక్షగించిన తోడనే బండివానికిని బండియెడ్లకును గలిగెడి కష్టములను నివ్వినని వర్ణించుటకు వీలుండదు. ఇదివరకు వనపాలనాధికారులు మొదలగువారివలన గలిగెడి కష్టములకు తోడుగ నీ కష్టములు సామాన్యజనుల స్వేచ్ఛాజీవనమునకు ప్రతిబంధకములగును. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు సమ్మతిని బొంది కాని దోపారోపణమును జేయుటకు వీలులేదు గాన జనుల కిబ్బంది కలుగదని బోర్డుసభ్యులు తెలివిన యభిప్రాయము వాడుకయందు నిరుపయోగమగు ననుట నిర్వచ్యము. తాబేదారులు చెప్పిన మాటలను బట్టి ప్రెసిడెంటు చేయవలసియుండును. ప్రెసిడెంటునకు భర్తీబండ్లను తనిఖీచేయుటకు తగినంత తీరిక యుండుటకు వీలులేదు. ఎంతశ్రద్ధను దీసికొనినను నీ శాఖాశాసనము వలన బండ్లవాడ్లకు పీడయేర్పడుట సహజము చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు మలబారు జిల్లా గుండును కొన్ని ప్రదేశములందు తప్ప, మరెచ్చటను నిట్టి శాసనము వాడుకయందు లేదు. ఇట్టి యపూర్వశాసనమును నామోదించుమని గోదావరిజిల్లాబోర్డు సభ్యులు పాలకుల నెటులు కోరినో యూహించుటకు శక్యముగాకున్నది. ఇప్పుడైనను సకల జనుల కీశాఖాశాసన భావము గాగుగ ప్రకటితమగు నంతవరకు దాని వ్యాపనమును కొంతకాలమువరకు నాపుటవలన ప్రజాపీడనముతగ్గుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. జిల్లాబోర్డునందు ప్రచురించిన తోడనే ప్రజలు శాసన పరిచితులు గావేరరు. ఇతర జిల్లాబోర్డు ల్లికి ఆసంప్రేక్ష్యకారిత్యమునకు లోబడకుండుట ప్రజల యోగక్షేమములకు శ్రేయస్కరము.

మైనూరు ప్రభుత్వమువారు 12 మందిని కాంపౌండరులుగా తరిమితుచేయు నుద్దేశముతో నెలకు రూ 5 ల వంతున ప్రతియొక్కనికిని ఎనిమిది మాసముల కాలము విద్యార్థిభృతి నియ్య నిర్ణయించినారు. ఈ డైరుకు రూపాయలవంతున బుచ్చుకొని ప్రతిఫలము ప్రభుత్వమువారికి నందనీక పోదురని తలచి కాబోలు సీనియరుస్ట్రనుగారు ఈ విద్యార్థులు పరీక్షలో తేరినపిదప మూడు సంవత్సరముల కాలము ప్రభుత్వపువారి సేవలో నుండునట్లు అంగీకార

పత్రము వ్రాసియియ్య నేర్పరుచునదని ప్రభుత్వము వారికి సలహానిచ్చిరి. దానికి మైనూరు ప్రభుత్వము వారి రొప్పుకొని అంగీకారపత్ర స్వరూప మిట్లుండవలెనని ప్రకటించిరి. అది యొక్క భాషయందుండుటజే యీ కాంపౌండరు లొంగ్గభాషలోనే యీ యంగీకారపత్రము వ్రాసి యియ్యవలసినట్లు తోచుచున్నది. రూ 40 లకై నిర్బంధములుపెట్టి పత్రము వ్రాయుచుకొనుటయేయంత సవ్యముగదోచలేదు. ఒకవేళ సాధనపు మేలున క్లిష్ట చేసినారనుకొనినను పదిరూపాయల జీత గాండ్రగా బోవు కాంపౌండరు విద్యార్థులవద్ద స్వదేశసంస్థానమున నొంగ్గభాషలో పత్రము వ్రాయుచుకొనుట చిత్రములో చిత్రము. ఆ విద్యార్థులకు గొంచె మింగ్లీషు వచ్చియుండవలె ననుటయు నిజమేగాని ఇంత పత్రమును సాధారణముగా నర్థముచేసికొను జ్ఞానముండుట కష్టమని మాత్రము చెప్పగలము. అంతేగాక యింత చిన్న పనికైనను మాతృభాష కన్నడము నుపయోగింపకుండుట ప్రవర్థమానముకాదును స్వదేశ సంస్థానమునకు కొంతయని మా యభిప్రాయము. ఈ పత్రపు విషయమంతయు మొత్తముమీద నీసంస్థానము కంప్లు మూసికొని పాశ్చాత్యపద్ధతుల వంకకు పరుగెత్తుచున్నదా యను ననుమానమును కలిగించుచున్నది. మహారాజుగారి ప్రభుత్వము దాని వలన గగు సపారనష్టమును గమనింతురని నమ్ముచున్నాము.

హైందవభూమిలోని లోపములను గురించి వ్రాసినవ్యాసము లొంగ్గదేశపత్రికలలో ప్రచురింపబడుట మిక్కిలి కష్టమనుట నొకవిలేఖరుడు డబిల్ యు. ఎచ్. సీసులబడువారు ఈక్రిందివాక్యములలో డేయిలీ హెరాల్డుపత్రికయందు తెలియజేసినారు. “హైందవ పత్రికానిర్బంధశాసనమును ఖండించుచు వ్రాసిన వ్యాసము నెకదానిని మిత్రుడగు నొక టోరీషపత్రికాధిపతి ప్రచురించెదనని యొప్పుకొని ప్రచురింపడయ్యెను. కారణ మడుగగా మరియొక స్నేహితున కొకయుత్తరము చూపెను. అది పలుకుబడిగల పెద్దమరుష్యుడు వ్రాసినదట. పై విమర్శయుతవ్యాసము ప్రకటింపబడినచో నిండి యాలో విచారితఫలము కలుగునని ఆపెద్దమరుష్యుడభిప్రాయపడెనట! అందుచేత పత్రికాధిపతివ్యాసమున చచ్చిపబడిన ప్రత్యుత్తరము న్యాయానుగుణముని యొప్పుకొనుచు నావ్యాసమును ప్రకటింప జాలడయ్యెనట.”

అద్భుత గణితశిఖానుగులకు మన భారత భూమి పుట్టినిల్లు. రామానుజమును పిల్లవాడు శిక్షణ లేనిదే యొగ్గ విశ్వవిద్యాలయములలో గణిత శాస్త్ర పీఠమని పేరుగాంచిన కేంబ్రిడ్జు నందలి గణితశాస్త్రమును తన ప్రథిధ చేవాక్కించి యొకను నెన్నిదినములో గాలేదు. ఇంతలోపలనే కేంబ్రిడ్జు మరీ యొక హైందవ యువకునకు శౌరవ మొసంగినది. భూపతి మోహనసేనుగారు ర్యాంగ్లరు పరీక్షలో నుత్తములలో నెక్కరుగ తేరుటయేగాక యన్నత గణితశాస్త్ర పరిశోధనలచే నొగ్గ పండితుల మెప్పించి స్పెషియల్ప్రెజి అను బహుమానము నడసియున్నారు. బహుమాన మిదివరకు హైందవుల కెవ్వరుకును నియ్యబడియుండలేదు. సేనుగారే యీ గౌరవమందుటకు మొదటివారు.

కొంతకాలము నుడియు పక్షవాయువుచే నాధపడుచుండిన జోస్సే చేబరు లెయ్ అను గొప్పరాజనీతిజ్ఞ డిసెంబరు 3-వ తేది ప్రొద్దున మృతి నొందెనని తెల్పుటకు మిక్కిలి చింతిలుచున్నాము. చేబరు లెయ్ గారి మరణముచే వారు విశేష సామర్థ్యముతో నాయకత్వము వహించిన పూర్వ పక్షవలంబన కక్ష కేగాక ఆంగ్ల గాజీయ లోకమున కెల్లను మితిలేని నష్టము సంభవించినది.

వాసింకలను జూలై 18- ఉమ్మడిగా పోలవరమార్చి
ప్రగ్రేమ దేశమునొక మిసిసిప్పి నదిగా వర్షోదయము యందు నానలు
యంద 12°00000 ల దాల్చును గ్రీనువాడు, ఉదేశివాడు
యక్షులున్నారు.

అల్లెగొట్టా రాణి.

అందను, జూలై 3:—అల్లెగొట్టా రాణిగారి జన్మ దినమునాడు అందనులో 21,000 పానులు కనబడెను.

సవరణబిల్లును నిలుపుదల చేయుట.

అందను జూలై 3:—ప్రభువుల సభవారు సవరణబిల్లును గూర్చిన చట్టము సోమవారము వరకు ఆపుకల చేసినారు.

అల్లెనియా రాణి.

అందను జూలై 3:—అల్లెనియా రాణి, సిల్లలతో సహా బుకరెడ్డు పట్టణమునకు వెళ్లుచున్నది.

ఇండియా కొన్నిలు బిల్లు.

అందను జూలై 3:—ఇండియా కొన్నిలు బిల్లును గూర్చిన చట్ట తిరిగి 1 వ తేదీన ప్రారంభమగును.

మరణవార్తలు.

అందను జూలై 3:—ఇదివరకు బొంబాయి రాజనీరాణ సభ్యులుగనన్న మాగ్నసు మోహలుగారు చనిపోయినారు. సర్ బెంజమిన్ స్టోనుగారు చనిపోయినారు.

చేరీయతంత్రీవార్తలు

బక్కింగ్ హాము స్టీ వెన్ను కేసు.

తిరువనంతపురము జూలై 3:—ఈ కేసులో చేయబడిన అప్పీలుయొక్క విచారణ నేటి మధ్యాహ్నము తిరిగి ప్రారంభమయినది. కేసుయొక్క గాఢ తేవదమును చేయుచున్నారు. సాధారణముగ కేసులో న్యాయాధిపతి ముద్దాయి కనుకూలముగ నుండవలెను. కాని ప్రస్తుతపు కేసులో న్యాయాధిపతియొక్క ధోరణి అట్లుండవలెదు అని అయ్యురగారు తెలియజెప్పిరి. బక్కింగ్ హాము స్టీ వెన్ను తలకిందపెట్టుకొని పరుండిన తలగడయొక్క చిల్లలనుగురించిన తలగడయండిన సంగతి సందర్భములనుగురించిన, తలగడలోనికి తుపాకీగుండెట్లు వెల్లియందునను సంగతినిగురించినను నేడు కేసుయొక్క గాఢ విభలముగ వాదించిరి. స్టీ వెన్ను గదిలో దొరకిన తుపాకీ యుండినదండెట్లుగ పోట్లా గాపు త్రియబడి కోర్టులో దాఖలుచేయబడినది. పోట్లాలో కనుపడుచుండినట్లు తుపాకీని ఉంచి వేల్పుటకై కోర్టువారి యనుజ్ఞను పొందకొరిగి.

తుపాకీని నేనుటకై పోలీసు కానిస్టేబులు నియోగింపబడెనుకాని వేల్పులేకపోయెను.

కోర్టువారి యనుజ్ఞవిధి వైస్సీతుపాకీ నేట్లు వేల్పుబడి యుండునో కనుపచి స్టీ వెన్ను, ఆత్మహత్య చేసికొనినట్లుగ ప్రవచనముచేసెను.

తేవదమునకు బలవత్తరముగ నుండుటకై అయ్యురగారు నిదర్శనములను తెలియజేసిరి.

తరువాత స్టీ వెన్ను చనిపోవుటకు పూర్వ మతని మనోదేహ స్థితులనుగురించిన, ఎట్ల త తు బయట ను, లోలోపలను కృశించినదియు, హత్యజరిగినదాకెట్లు నిదరలేక ఆందోళన పడుచుండిన సంగతియు, వివరించెరి. స్టీ వెన్నుకు మనస్థిమితము లేదని సాక్ష్యమియ్యబడిన సంగతి నిదర్శనముగ కనుపరిచెరి. పక్కవిదననుండి యవతలవెళ్ళి నందునకై భార్యకొరపడి రెండుమాడుసార్లు పరుపుయొద్దకు తీసికొనివచ్చెను. కేసుయొక్క గాఢ వాద మింకను ముగియలేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సీట్ల వేయబడెను.

రైలు పట్టాలనుండి తొలగింపు.

బామనపేట, ఇ. వి. రైలువే. జూలై 3:—నాల్గొం గా యొద్ద సరుకుల బండియొక్కటి పట్టాలనుండి తొలగి కోడు కడ్డముగ పడియున్నది. టపాలును, ప్రయాణికులను బండ్లు మారవలసి వచ్చుచున్నది. 18 గంటలయిన తరువాత సరైనదిగ బండ్లు నడుచును.

ఒక బాలిక, ఆత్మహత్య.

కలకత్తా జూలై 4:—ప్రయాణికులు, రైలువేయు దొంగలు యాచు చుండగానే జెన్నూరు జిండా రైలువే నూరున్న కాలిగంజు సమీపమున రైలు పోవుచుండగా ఒక బాలిక అడ్డముగపడి ఆత్మహత్యచేసికొనెను. పాపము బాలిక ముక్కల క్రింద కరుకుకొని పోయినది. పోలీసువా రీవిషయమై విచారించు చున్నారు.

చిటగాంగు ఇండ్ల శోధనలు.

కలకత్తా జూలై 4:—చిటగాంగులో జరిగిన రాజ కేసుహత్య సందర్భమున నారాయణ గంజిలో మరయొక యిల్లు శోధింప బడినది. ఇండిలోనుండిన నలినీ మోహనగోను గారికి వారంటు చూపబడెను. నారాయణ గంజి సబుడివిజ నులో బ్యాగార్ గ్రామము వీరి నివాసము. వీరిబంధువు లాకరు రాజకేసు నేరముల సందర్భములో యనుమానింప బడుచుండె నట. ఇతనిపేరు దక్కా కుట్ర నేరములో బయటపడినది. రాజుపోహ సంబంధమైన దేమియును కనుపడలేదు, పోలీసు వారెవరిని పట్టుకొనలేదు.

ఆంగ్లేయవిద్య.

కాల్కిలు ప్రభువుగారి యుపన్యాసము. కలకత్తా జూలై 3:—నెంటుసాల్సు కేటీడ్రలుమిషను కాలేజీ నూతన గృహముల తెరుచుచు నీ దినమున కాల్కిలు ప్రభువుగారి కేటీడ్రలుమిషను నంగదేశవిద్య యప్పుడు చాల చిత్రక సత్తియందున్నదని చాలమంది తలచుచున్నారు. స్వల్ప సంఖ్యాకులు కొందలు వెనుకటి పద్ధతియే మంచిదను చున్నారు. ఆంగ్లేయవిద్య అజ్ఞాతగా నిష్ప్రమునవునట్లు వ్యా పింపజేయుట వలననే యీ రాజకీయ వాదమును ఆర్థికాం తియు కల్పనచేయు, ఆంగ్లేయవిద్య నింకను తక్కువచేసిన నిన్ని రాజకీయ కష్టములు కల్గి యుండవలయు వారనుచున్నారు. ఇట్టి యభిప్రాయముల వినినప్పుడు నామనస్సు నిలువదు. ఆంగ్లేయ పాలనము వలన లాభములునుగూర్చి నేనుతరుచుగా చెప్పును. హిందూదేశమున మనము కొన్ని తప్పులజేసినను కొన్ని గొప్ప కార్యములు మనము తప్పక చేసియున్నాము. ఇందు యెల్లప్పు డును జ్ఞానాభివృద్ధిని విద్యావ్యాప్తమును హిందూదేశ ఆంగ్లే రాజ్యమువారు అభివృద్ధిచేయుట చాల తృప్తికరమైనది. మన యాంగ్లే పూర్వాచారములకు వ్యతిరేకముగా మనము నడువనో మేనిపొందన విద్యాభివృద్ధికి మనము యత్నింపకతప్పదు. విమ ర్శకులు మన విద్యాపద్ధతి సరిగాలేదనియే యందలి లోపముల మన మంగీకరింపవచ్చును. ఇప్పటినుండి వెనుకకు మెకాలే యొక్క ప్రసిద్ధపద్ధతిని గమనించితిమేని, మనవిద్య ఫలితము నందలి యనేకలోపముల ననుభవ సహాయమున విడువగలిగి యుండుమని తోచును. అనుభవమువలన మనకును జ్ఞానము వృద్ధియగుచున్నది. యూరపు అమెరికాలలోని విద్యాధికుల విద్యావిషయక నవీన సిద్ధాంతములు మనకును వ్యాపించు చున్నవి. విద్యాలయములను, కళాశాలలను, విశ్వ విద్యా లయములను పాగుడకు విధమున చర్చింపబడుచున్నది. నైపుణ్య పర్యాపత్తియొక్క యయోమయ స్థితికప్పి, పర స్పర సమన్వయము నైక్యమునెప్పుడీ వైచిత్ర్యముకూడ నుండ గల దినములు రాగలవని సంతోషముతో నెదురు చూచు చున్నాను.

రాజబజారు బొంబుకేసు అపీలు.

కలకత్తా జూలై 3:—ఈదినమున హైకోర్టులో మధ్య ను, టయినను జడ్జిలయెదుట పూర్తి, గుప్తగారల మంగదేశన్యా యశాభాషమున రాజా బజారు బొంబుకేసులోని శిక్ష తుల శిక్షనువృద్ధి చేయుమనియు, వదలివేయబడిన వారిని శిక్షింపుమనియు అపీలుచేసిరి. జిల్లాజడ్జిచే విచారింపబడిన వారిలో ఖగేంద్రనాథ చౌదరి విడుదల చేయబడెను. శశాం కునిశిక్ష ఆర్య, ప్రకారము 15 సం॥ లును మరియొక ఆర్యప్రకా రము 10 సంవత్సరములును శిక్ష విధింపబడినది. తక్కిన నలు గురు ముద్దాయిలను చేరి 10 సంవత్సరములు ప్రతిఆర్యకును శిక్ష విధింపబడిరి.

రెండు ఆర్యుల శిక్షను ఒక్కమారే యనుభవించినచాలు ను. ఈముద్దాయిలవై స్థిరపడిననెరము మిక్కిలి అపాయకర మగుట వలన యీ రికిని 20 సం॥ పూర్తియైన శిక్షయును విధింపబడ వలయునని మంగదేశపు దొరతనమువారు కోరి యీ యపీలు చేయించు చున్నారనియు, ఖగేంద్రనాథచౌదరున్యా యమనియు అపీలు పీడరు చెప్పెను.

జస్టిసు తెయననుగారు ముద్దాయిలు కూడ అపీలు చేయుదురాయని యడిగిరి.

ఒక పక్షముడినములలో యెదుటికక్షవారు మిమ్మునట్లు కోరుదురని తెలియుచున్నది అని పూర్తిగారిరి.

రెండేని కలిపి విచారించిన పాగుండునని జడ్జిగారు మరలనని అంతవరకు దీనిని నిలుపుచేసిరి.

పోలీసువారివిద తుపాకీవేయుట.

కలకత్తా జూలై 3:—కడచిననెల 29వ తేది రాత్రి మాగ్రామనివాసులగు కుంజమోహన దత్తుగారియంటిలో దొంగలుపడిరి. ఈసంగతి తెలిసి పోలీసు సబిఇన్స్పెక్టరులు మానస. కె. బెన్జీ, తారకనాథ గోసుగార్లొద్ద దత్తుగారి యంటికి వెళ్లి తలుపుకొట్టిరి. దానివిద వీరిని దొంగలనుకొని ఫిర్యాద్దీపో దరుడు వదిలదరణదత్తు తుపాకీవేసెను. బాబు తారకనాథ గోసుబెబ్బతగిరి సినూరు వైద్యశాలకు తీసికొనిపోవడెను. మానస బాబుకంతగా బెబ్బలు తగులలేదు. దత్తును పోలీసు వారు పట్టుకొని అజ్ఞాతగను, తొందరగను తుపాకీవేసినం దునకు విచారణకువెట్టిరి. తిరిగి విచారణ త్వరలోనే ప్రారం భమగును.

విద్యార్థన ఘాతకము.

లాహోరు జూలై 3:—లాహోరులోని వీవింగు అండు స్పిన్నింగు యంత్రాలయ కంపెనీకి యివరకు మేనే జింగు యేజెంటుగ నుండిన వెహవరు నివాసులగురాయి బహద్దరు హాజీ మాలుగారివిద విద్యార్థనఘాతమునకై లాలా హరికిషక లాలుగారియనుమతితో మేనేజరు సిటీ మేజిస్ట్రేటు గారియెదుట ఫిర్యాదుచేసెను. ఇరు పక్షములవారికిని కొంత కాలమునుండి వ్యాజ్యములు జరుగుచున్నవి. ప్రస్తుతపు కేసు లో రాయి బహద్దరుగారివిద సమనులు జారీచేయబడినవి.

రాజప్రతినిధిగారి బసయందువిందు.

సిమ్లా జూలై 3:—నేటిరాత్రి రాజప్రతినిధిగారి బ సయందొక విందుజరిగినది. భోజనములయిన తరువాత లెఫ్టి నెంటు కలనలు సర్ జేమ్సు విలుకాపుగారికి కె. సి. డి. బిరు దము నిచ్చిరి.

క్రిమినలు కేసు మరియొకకోర్టును మార్చుట

సిమ్లా జూలై 3:—ఈక్రిందిసంగతి ఇండియా గెజెట్టు లో ప్రకటింపబడినది:— ప్రభుత్వమువారు జె. పి. గోకేగారి విద తీసికొనివచ్చిన క్రిమినలు కేసు కంగ్రానునుండి కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టుకు మార్చబడినది.

బొంబాయి నాటకశాలలు.

బొంబాయి జూలై 3:—బొంబాయిపురము నందలి నాటకశాలాధికారులు, అగ్నివిపత్తు సంభవించు పక్షమున, ఆర్యులకు అవలంబించు చున్న పద్ధతులను గూర్చి నిష్పనార్లు భటులనెద్ద యధికారి యొకటివోర్టును తయారుచేసి బొంబాయి మ్యునిసిపాలిటీ వారికి పంపినాడు. బొంబాయి మ్యునిసిపాలిటీ వారు నాటకులకును, ప్రజలకును అగ్నివలన యిబ్బంది కలుగ కుండ చేయవలయునని నూతన పద్ధతులను అవలంబించు చున్నారు. రిపోర్టులో నీక్రిందివిషయములున్నవి:—నిష్పనార్లు యంత్రములను శ్రద్ధగాయుంచుటలేదు. యంత్రములను నడపుటకు తరఫీలే నట్టియు, అనుభవము కలిగినట్టియు పనివారులేరు. నిష్ప నార్లు పనిముట్లను సుంచవలసిన పోట్ల యుంచలేదు. కొన్ని నాటకశాలలో దుస్తులను ధరించు గడులు విపత్తుకలుగు నట్టి సిలిలోనున్నవి.

ఇన్నూరు బంగీల దొంగతనము

బొంబాయి జూలై 3:—మెయిలు సంచీలోనుండి దొంగలింపబడిన సవరణల విషయమై విచారణ జరుగుచున్న కేసు యెవరు అనుకొననంత త్వరలో ముగిసినది. మెయిలు గార్డును యితనికి దొంగతనములో తోడ్పడిన మరియొకడును బిజాపురము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారింప బడుచుం డిరి. కేసువిషయమై విచారణచేయు చున్న పుడు 900 సవర నులు దొరకినవి. విచారణలో గార్డు నేరము నొప్పకొనెను. ఇతని విషయమై ముందుతీర్పు చెప్పబడును. రెండవ ముద్దాయి విచారింప బడుటకు కోరెను. రెండుకోర్టులు విచారణజరిగినది. ముద్దాయి తమయొద్ద తాళము వేసికొని వెట్టెల నుంచెన నియు వీనిలో సవరనులకు జూచితిమనియు ముద్దాయి బంధువు లనేకులు చెప్పిరి. వెహవకోర్టు ఒక మేడలోనున్నది. విచారణ జరిగిన తరువాత ముద్దాయిని తిరిగి కొట్టోకి తీసికొనిపోవుటకు పోలీసుయేర్పాటులు జరుగుచుండగా సందు దొరకినదని దగ్గ రెవరును లేకుండజూచి ఆత్మహత్య చేసికొను తలంపుతో వై నుండి క్రిందికి దుమికెను. ఇతడు తక్షణమే విగత శీఘ్రయ్యెను.

బెంజమిన్ రాబర్టుసను గారు

బొంబాయి జూలై 4:—మధ్యపరగణాల చీఫ్ కమిషి వనరు సర్ బెంజమిన్ రాబర్టు సనుగారు 2 వ తేదిని ఆకోలాకు వచ్చిరి. అక్కడి మునిసిపాలిటీ వారిక సన్మాన ప్రతీక నప్పించిరి. దక్షిణాఫ్రికా న్యవహరములను పరిష్కరించుటకై వీరు చేసిన పనిని గురించి యందులో నడచాచించిరి. దీనికి సమా ధాన మిచ్చుచు వీరిటు చెప్పిరి:—ఈక్రిందవిషయమును పరి ప్కరించుటలో నే నే మాత్ర మ యి న కారణమయి యుండుట నాకెంతయు తృప్తికరముగ నున్నది. కాని నిజముగ దీనికి కారణ ముధయ పక్షములవారును సౌ మ్యులయందుండి వివాదాంశములను చర్చించుటయును, కమిషి వనవారు న్యాయయబుద్ధితో తాము నిష్పన్నుంప వలసిన యం శములను విచారించుటయు నై యున్నది. ఈ సౌమ్యత వలన నే మీరు నూచించిన తృప్తికరముగ పరస్పరసాన మేర్పడుటకు కారణమయినది. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకును, యూని యను ప్రజలకునుండు సంబంధము దీనినిబట్టియే నిర్ణీతములగు చుండునని నమ్ముచున్నాను.

జమిందారునకు మరణశిక్ష.

కరాచీ జూలై 3:—తనతో లేచిపోవుటకు నిరాకరిం చిన యొక స్త్రీని హత్యచేసినందుకై సింధురాష్ట్రములోని జమిందారున కొకనికి మరణశిక్ష విధింపబడెను. ఈ స్త్రీజ మిందారుని యింటి సమీపమున నొక గుడిసెలో నివశించు చుండె ననియు, నీమె సంతాన వతియగుటకు నిష్ప్రముగనుండె ననియు సాక్ష్యమువలన తేలినది. న్యాయాధిపతి మరణశిక్షను భాయపరచుచు అడవిమృగములు సయితముచేయని కూరకృ త్యములు సింధులో కొందరు తమస్త్రీలకుచేయు చున్నారని చెప్పిరి.

కాలమానము.

సిమ్లా జూలై 4:—సింధు గంగనదల ప్రాంతమున వర్షము చాల పోచ్చినది. పంజాబులో ఉష్ణము తగ్గినది. బం గాళిఖాతములో కలిగిన మార్పువలన విహారము సమీపమున వర్ష ముపడినది. లోయరుబర్మా అసాము, బంగాళము, పోటా నాగపురము, బీహారు, సంయుక్త రాష్ట్రములు, తూర్పుమధ్య రాష్ట్రములు, ద్వీపకల్పముయొక్క పడమటి తీరమునను, సానికముగ అపరబర్మా, బిరసా కూర్పు, ఉత్తరపంజాబు, గుజరాతు, మధ్య ఇండియా, పడమటి మధ్యరాష్ట్రములు, బొంబాయి దక్కనులలో సర్వత్ర వర్ష ము కురిసిగిది. పంజాబు యొక్క నైరుతిభాగము, దక్షిణ హైద్రాబాద్, మైసూరు లలో కొన్ని జల్లులుపడినవి.

మాచన:—తూర్పు, సంయుక్త రాష్ట్రములు, మహి హిందూదేశములలో వర్షము పోచ్చున

TELEGRAMS.

REUTER'S TELEGRAMS.

The Austrian Tragedy.

Anti-Servian Demonstration.

VIENNA.—Anti-Servian demonstrations have been renewed. The Servian tricolor was burned in the neighbourhood of the Servian Legation. Afterwards the demonstrators marched to the Russian Embassy but the police barred approaches. Eventually crowds gathered outside the British and German embassies and sang their respective national anthems.

Funeral at Vienna.

Crowds Attended.

Enormous crowds attended the lying-in-state of the late Archduke and his wife. The coffins were of silver ornamented with gold and lighted with candles. Around catafalque life guards formed the guard of honour. In front of the coffins were placed wreaths sent by the Archduke's children. Masses were read at all altars.

Remains at Vienna.

Bodies of the Archduke Francis Ferdinand and his wife have arrived here. Archduke Charles Francis Joseph was the only member of Imperial family at station. There was a stately funeral procession to Fofburg between black lines of bare-headed people standing in silence. The route was not guarded by troops but the Cortège was surrounded by military escort. At Fofburg the coffins were placed on a great catafalque and covered with gold brocade and surmounted by as winging canopy. Prince Henry of Prussia and Kings of Saxony and Bavaria have abandoned their intention of attending the funeral in Vienna where it is desired to confine the attendance to mourners of the family.

Assassin's Confession.

Gabrinovic has confessed that he secured bombs and revolvers at the Servian Arsenal at Kragujevaty through a Servian Major, who was formerly in the Austrian army. He had four confederates and agreed to take poison after throwing the bomb. He said that Prinzip supplied other persons with bombs and poison. Prinzip broke down on examination. He declared that Gabrinovic and his party had betrayed him and had not fulfilled their compact. He denounced them as dastardly scoundrels.

Death of Mr. Joseph Chamberlain.

Passed Peacefully Away.

Members of Family Present.

LONDON, July 3.—The death is announced of Mr. Joseph Chamberlain. He passed peacefully away in his London residence. Mr. Austen Chamberlain and other members of the family were present.

Effect of the News.

LONDON, July 3.—The announcement of the death of Mr. Joseph Chamberlain this morning created a deep impression in political circles. The deceased had relapse on Tuesday. His death will cause two bye-elections as Mr. Austen Chamberlain will contest west Birmingham.

The Press.

Late editions of papers are devoted to Mr. Chamberlain.

Eulogistic Articles.

Newspapers this evening publish eulogistic articles on the late Mr. Joseph Chamberlain. They can be summed up in the words of "Westminster Gazette" which says, "He leaves great gap in the ranks of our Statesmen. It is understood that an offer of the public funeral will be made."

Royal Condolences.

LONDON, July 3.—King George and Queen Alexandra have sent messages of condolence to Mrs. Chamberlain. The King refers to the late Statesman as "one for whom I had the greatest admiration and respect."

Reference in the Commons.

Mr. Asquith and Mr. Bonar Law will make references to the late Mr. Chamberlain in the House of Commons on Monday.

Mr. Redmond's Tribute.

Speaking in the Lobby to-day Mr. Redmond paid a generous tribute to his memory. All shades of opinion, he said, would similarly honour the Statesman of the Empire.

Mr. Lloyd George.

Speaking to a Municipal Deputation Mr. Lloyd George said that Mr. Chamberlain was one of the most distinguished Municipal Administrators of the age.

Much Depressed.

Speaking at the Insurance Conference in London Mr. T. J. O'Connor said that Mr. Lloyd George told him that the death of Mr. Chamberlain left him very depressed.

Universal Praise.

Members of Royal Family, Dominion Officials, Members of the Cabinet and leaders in all spheres join in paying tributes. Mr. Jesse Collings was overcome with grief when he heard the news.

Canadian Press.

Canadian papers published extra editions announcing the death of Mr. Chamberlain. Editorial articles paying tribute to the "Imperial Statesman".

The German Press.

German papers give prominence to sympathetic appreciations and biographies calling to mind Mr. Chamberlain's devotion to his country's interest and his great ability.

The Funeral.

The funeral of the late Mr. Joseph Chamberlain will take place at Hockley Cemetery Birmingham, on Monday. The service will take place at Unitarian Church of the Messiah. It is probable that Lord Mayor of Birmingham will attend together with other notable Birmingham people, but as the deceased wished his funeral to be very quiet it is not desired that deputations from outside Birmingham be present. A memorial service is to be held at St. Margaret's Westminster at the same time is the funeral service in Birmingham.

India Council Bill.

The debate on the Indian Council Bill will be resumed on the 7th instant.

Irish Home Rule.

Debate on Amending Bill Adjourned.

LONDON, July 3.—The debate on the Amending Bill in the House of Lords has been adjourned until Monday.

Indians in British Columbia.

Government Await Decision of Court.

VICTORIA.—The Government has announced that it will take no further steps in connection with the passengers on board the "Komagata" pending decision in the test case to be brought up in the Court of Appeal on the 6th inst. Authorities anticipate that there will be trouble on board the vessel if decision goes against Indians.

Birthday Honours.

Complaint from the Women's League.

LONDON, July 3.—Women's Freedom League had addressed a letter to King and Mr. Asquith complaining of the absence of women from the birthday and the new year honours lists and enclosing a list of prominent women, who they consider are deserving of honour.

Anglo-Persian Oil Contract.

Russian Press Views.

LONDON, July 4.—PATERLBURG—"Novoye Vermya" says that the British oil concession in Persia will necessitate the revision of Anglo-Russian treaty. "Persia" declares the journal "is the touchstone of Anglo-Russian entente". If the Entente is too weak it must be abandoned.

Italian Politics.

Finance Bills.

LONDON, July 3.

ROME.—Obstruction on the part of the Socialists having prevented the passing of the Finance bills, the President of the Chamber introduced a Bill whereby the Budget becomes enforceable by the Royal decree. The Bill was adopted by 209 votes to 40.

Tragic Accident.

By Drowning.

LONDON, July 3.

A tragedy occurred during the moonlight trip on the Thames last night. A bandsman fell overboard and Sir Denis Anson dived in to rescue. Both were drowned. Count Benckendorff, son of the Russian Ambassador, who also went to the rescue, was eventually taken out of the water in a most exhausted condition.

Civil List Pensions.

Civil list pensions have been granted to Mrs. Corfield in recognition of her son's services in Somaliland and Mrs. Bacon in consideration of the merits of her late husband as Painter.

Albanian Situation.

Princes and Children.

Princess of Albania and her children are going to Bukharest.

South Indian Railway Loans.

Preparations are being made to-day for issue shortly of three million sterling four per cent debentures of the South Indian Railway guaranteed by the Indian Government at 97½.

Dutch and Portuguese.

Arbitration at Hague.

THE HAGUE.—The Arbitrator has settled the dispute regarding delimitation of Dutch and Portuguese possessions in Timor in favour of Netherlands.

United States & Nicaragua.

The Proposed Treaty.

LONDON, July 3.

WASHINGTON.—The Senate has instructed the Foreign Relations Committee to investigate all transactions of the proposed treaty between the United States and Nicaragua.

Turkey and Greece.

Emigration Question.

LONDON, July 3.—CONSTANTINOPLE.—A mixed Turk-Greek Commission to settle the question of emigration from the respective countries, and to fix the compensation for losses will leave for Smyrna to-morrow. The Arbitrator of a neutral European State will also proceed to Smyrna to decide disagreements between Commissioners.

Obituary.

LONDON, July 3.—The death is announced of Sir Benjamin Stone.

LONDON, July 3.—The death is announced of Mr. Magnus Mowat, late of the Bombay Legislative Council.

Short Telegraphic News.

WASHINGTON.—Greece is paying 12,000,000 Dollars for the Battleships "Mississippi" and "Idaho."

The receipts in London on the Alexandra Day amounted to £ 21,000.

INDIAN TELEGRAMS.

(From Our Own Correspondents.)

SOUTH INDIA.

Travancore Chief Court.

Buckingham-Stephens Case.

TREVANDRUM, July 3.—The hearing of the Buckingham Stephens murder case appeal was resumed this noon. Mr. Sessaier continued his arguments. He first explained that the attitude of the Judge ought generally to be in favour of the accused, but that was not the attitude of the Judge in the present case. To-day Mr. Sessaier dealt elaborately with the perforation in the pillow case on which the deceased was resting his head, the position of the pillow itself, how the bullet could have passed the pillow and other cognate matters. He then requested the Court's permission to work the gun in the position shown in the photo filed as an exhibit.

A police constable was asked to work the gun, but he failed.

Swyny, with the Court's permission, showed how the gun could be worked, thus proving the theory of suicide.

Mr. Sessaier quoted authorities in support of his argument. He then described the mental and physical condition of the deceased before his death, how Dentist Stephens was depressed both in mind and body, and how he was sleepless and restless on the night of the occurrence. He quoted the recorded evidence to show that Mr. Stephens was disturbed in mind. His wife found fault with him for having been out of bed. She led him more than once to his bed. Mr. Sessaier had not finished his arguments when the Court rose for the day.

BOMBAY.

Zemindar Sentenced to Death.

For Murdering a Woman.

KARACHI, July 3.—A Zemindar of Sind has been sentenced to death for murdering a woman who refused to elope with him. The evidence showed that the woman who lived in a hut near the Zemindar's house was about to become a mother. The Judge, in confirming the death sentence, remarked that in Sind men committed cruelty to their females which even wild animals did not practise.

The Postal Theft Case

Unexpected Termination.

BOMBAY, July 3.—The recent postal theft case concerning sovereigns taken from a mail bag in train has had an unexpected termination. Two accused, one a Mail Guard and the other his alleged accomplice, were being prosecuted in the Court of the District Judge of Bijapur for the theft of two insured parcels containing 550 sovereigns. Nine hundred sovereigns had been recovered in the course of investigation, and at the trial the Guard pleaded guilty, and sentence on him was deferred; but the other man claimed to be innocent, and for two days evidence against him was put before the Court and the Assessors. On the 30th June several of his relatives related the finding of sovereigns in locked boxes which accused had left in their possession. The Sessions Court is held in a building with an upper story, and while the police, guarding the accused, were arranging for his return to lockup, he seized the opportunity, when no one was near him, to leap out from a high window to the ground below. The desperate attempt to commit suicide proved successful and death from a shock was instantaneous.

TELEGRAMS.

The Dust Nuisance.

Suitable Road Surface.

BOMBAY, July 3.—The Municipal Commissioner, in a special report to the Corporation, says on the question of which is the most suitable road surface for modern heavy and fast traffic:—"There can, I think, be no doubt that bituminous macadam surface, which can easily be swept, is much less liable to produce and retain dust than any other formation, except tarred wood paving. Surfaces of this description are being formed by degree on all more important roads. When this process is completed and the water supply improved there is every reason to hope that we shall be in a position to abolish any permanent nuisance from dusty roads. Meanwhile he strongly recommends the treatment of roads by a chemical dust layer."

Bombay Theatres.

Conditions as Regards Fire Prevention.

BOMBAY, July 3.—The Chief Officer of the Fire Brigade has drawn up an important report on the conditions of Bombay theatres as regards fire prevention. This has been submitted to the Municipality, who are considering the desirability of taking fresh measures to ensure safety to the public and the performers. The report seems to show that, on the whole, the theatres are generally well provided with safety exist and fire appliances, but the Chief of the Fire Brigade points to the absence of experienced men or a trained staff to use them, and says the fire appliances are neglected, the houses being used for various purposes and often being allowed to lie by and rot for want of attention. The key of the main sluice valve, where specially elevative tanks have been provided, is often mislaid, and extinguishers are put in out-of-the-way places. He blames the dangerous situations of the dressing rooms in some theatres.

Pilgrimage to Mecca.

Bombay Government's Recommendation.

SIMLA, July 3.—Recommendations by the Bombay Government relating to Hedjaz pilgrimage are being circulated by the Government of India, to other Local Governments and Administrations to be reported upon as urgent and all possible immediate action to be taken to meet the requirements of the ensuing Hajj. The Government of India emphasize that the Bombay Government's opinion that organisation of Haj Committee at the headquarters of each province, and of Sub-Committees at other important centres should be expedited and suggest subject to the Secretary of State's approval: (1) Appointment of Secretaries to be paid partly from Imperial funds for such Committees in the larger provinces and (2) grant of one lakh of rupees from Imperial revenues towards the proposed repatriation fund provided the Mussalman community in India raises at least an equal sum. The Government of India further announce that action is being taken to amend rules under Pilgrim Ships Act, and also to amend Protection of Pilgrims Act.

Chief Commissioner, C. P.

At Akola.

BOMBAY, July 4.—Sir Benjamin Robertson, Chief Commissioner, Central Provinces, arrived at Akola on 2nd inst. Akola Municipality presented an address. Replying to the reference made in the address regarding Sir Benjamin's work in connection with the South African settlement, he said "It is a source of great gratification to me that I should have contributed in some small measure to bringing about a settlement of this difficult subject. That settlement is due, gentlemen, to the reasonableness with which both sides to the controversy approached the discussion of questions outstanding and to practical and thoroughly far-sighted way in which the Commission on enquiry investigated the various problems submitted to it. It is this spirit of reasonableness and far-sightedness which brought about the happy result to which you have alluded, and I hope and trust that it will continue to govern the relationships which subsist between Indians in South Africa and people of the Union."

PUNJAB.

Breach of Trust.

A Rai Bahadur Charged.

LAHORE, July 3.—The Manager of the Lahore Spinning and Weaving Mills Ltd., under instructions from Mr. Harkishan Lal, has filed a complaint before the City Magistrate, Lahore, against Rai Bahadur Harji Mal of Peshawar, late Managing Agent of the Mills, for alleged breach of trust. Litigation has been for some time going on between the parties, and process has been issued against the Rai Bahadur in the present case.

BENGAL.

English Education in India.

Lord Carmichael's Speech.

CALCUTTA, July 3.—His Excellency Lord Carmichael, on his way to the new buildings of St. Paul's Cathedral Mission College to-day, in the course of a speech, said:—"Many people think that education in Bengal is at present passing through a most critical and crucial phase."

There are some, a small minority, who would gladly set the clock back. They trace our political troubles and economic discontent to a rash and injudicious spread of English education, and they think that if the rulers of India had offered education to its people with a more niggardly hand their difficulties would not perhaps have been as acute as they are. I confess, gentlemen, to a feeling of some impatience when I meet with this view, for it seems to me that British policy on a matter of this kind must be consistent. I do not often enlarge upon the benefits of British rule. It always seems to me that our achievement in India, even if we admit that we have made mistakes, speaks for itself in no uncertain tone, but I do take pride in knowing that the British Raj in India has from its beginning always stood for enlightenment and the spread of education. We could never, if we were true to our traditions, have done anything but strive to educate India. If, however, our critics maintain that our educational policy has sometimes been ill advised or not based on facts, we may, I think, readily enough admit that there have been errors. When we look back through the helpful perspective of time to Macaulay's famous despatch, the idea suggests itself to us that some of the crudeness and superficiality of our education results might have been avoided, and would have been avoided, if the early administrators of British India had only had the knowledge which experience has given us. But we have begun to take stock. The serious study of educational problems which, though not for so many years, has called for the attention of thoughtful men in Europe and in America, is informing and pervading Indian thought. The problems which the School, the College and the University present are daily being more studied, and I look forward with confidence and gladness to a time when the somewhat chaotic diversities of our Indian system of education shall be co-ordinated and unified without, however, being stereotyped into one dull mould.

Shot by Mistake.

Police Taken for Dacoits.

CALCUTTA, July 3.—On the night of the 29th June dacoits entered the house of Kunja Mohan Dutt of Magra. Hearing of the dacoity, Sub-Inspectors Manas K. Bannerjee and Tarak Nath Ghosh went to the house and knocked at the door. Bardidharan Dutt, the brother of the complainant, took up a revolver and, it is alleged, fired at them, mistaking them for dacoits. Babu Tarak Nath Ghosh, who was hit, was removed to the Chinsurah Hospital. Manas Babu was less severely injured. The Police have arrested Bardidharan Dutt, and sent him up for an alleged rash and negligent act. He will be shortly placed on trial.

Raja Bazar Bomb Case.

Motion for Enhancement of Sentence and Admission of Appeal Against Acquittal.

CALCUTTA, July 3.—At the High Court to-day, before Justices Sharfuddin and Teunon, Mr. L. P. Pugh and Mr. N. Gupta moved, on behalf of the Remembrancer of Legal Affairs, Bengal, in the case known as the Raja Bazar Bomb case, for the enhancement of sentences passed on the accused, and also for the admission of an appeal against the order acquitting one of the accused in that case. In this case Khagendra Nath Chaudhury, Shasanka Sekhar Roy, Dinesh Chundi Das Gupta, Upendra Lal Roy, Saroda Charan Guha and Chandra Sekhar De were tried by the Additional Sessions Judge of the Twenty-four Pargunnas on charges of being in possession of materials for preparing bombs, and conspiracy. The Judge acquitted Khagendra Nath Chaudhury of both charges and convicted the remaining five accused under section 4 (B) of the Explosive Substances Act and section 120 B of the Indian Penal Code. The Judge sentenced Shasanka Sekhar Roy to fifteen years' transportation under Section 4 (B) of the Explosive Substances Act, and ten years' transportation under Section 120 B of the Indian Penal Code. The remaining four accused were sentenced to ten years' transportation under each count. The sentences were to run concurrently in the case of all the accused.

Counsel said that the Government of Bengal was advised that the gravity of the offence of which the accused, had been found guilty required that the maximum sentence of twenty years' transportation should have been given, and had directed the petitioner to move their Lordships for an enhancement of the sentences passed on the five accused. The Government was further advised that the order of acquittal passed on Khagendra Nath Chaudhury was erroneous and that there had been a miscarriage of justice. The Sessions Judge ought to have held from the evidence on record that Khagendra was a member of the conspiracy.

Mr. Justice Teunon enquired whether the accused intended to appeal against their conviction and sentences.

Mr. Pugh—I understand the opposite party will move your Lordships within a fortnight.

Mr. Justice Teunon—I think it will be better to hear both applications together.

Their Lordships ordered the petition to be put up when applications for the admission of appeal to be presented on behalf of the accused would come on for hearing.

Derailement of a Train.

BAMANDANGA, E. R. R., July 3.—Owing to derailment of the goods train at Naldanga at 1. all line is blocked and mails and passengers are being transhipped. The diversion is being out. In and through running will be resumed by 18 hours.

Chittagong Political Murder.

House Searches in Naraingunj.

No Arrest Made.

CALCUTTA, July 4.—In connection with Chittagong political murder another house was searched at Naraingunj. The search warrant was shown to Nalini Mohun

Ghosh, occupier of house, who is an inhabitant of the village Jhwagara in Naraingunj Sub-division of Decca District. It is said that a young relative of Nalini Mohun is a political suspect whose name appeared in Dacca conspiracy case. Nothing incriminating was found and no arrest was made.

A Girl's Suicide.

A girl committed suicide by throwing herself on rails in front of a running train near Kaligunj on Jessore-Jendah Railway in the presence of passengers and railway staff. She was clean cut to pieces. The Police are investigating into the matter.

GENERAL.

Customs on Tallow.

SIMLA, July 3.—The following revised procedure regarding grant of refund of customs duty in the case of tallow imported by weaving mills for manufacturing purposes has been substituted for that laid down in paragraph 2 of Customs Circular No. 8 of 1912 and the concession which was originally sanctioned as a tentative measure has now been made permanent. On importation the duty should be paid and the importer if he desires to avail himself of the concession should notify the Customs Department that refund will subsequently be claimed in respect of the consignment. The Customs department will then furnish the Cotton Excise Department with the details of the importation. At the mill an account of the receipts and consumption of tallow should be regularly kept. Stocks will be checked by the Excise Department and on receipt of an application for refund and on the production of a certificate from the Inspector as to the quantity consumed a refund of the duty involved will be made by the Customs Department. No refund will be made if applied for more than one year after importation.

Transfer of a Criminal Case.

SIMLA, July 3.—The following is notified in the current issue of the Gazette of India:—Criminal case Emperor Versus J. P. Roche is transferred from Rangoon to Presidency Magistrate Court, Calcutta.

Dinner at the Viceregal Lodge.

SIMLA, July 3.—There was a Dinner party at the Viceregal Lodge to-night. The house party included Sir Henry McMahon, Lieutenant-General Sir James Willcocks, Sir Coleridge Kennard Bart and Major H. L. Tomkins. Among guests were Sir Michael and Lady O'Dwyer, Mr. J. B. and Mrs. Wood, Madam Goudima, Mrs. Bathen, Rev. J. C. R. and Mrs. Ewing, Mr. A. T. and Mrs. Holme, Lieutenant-Colonel H. T. and Mrs. Dennings, Lieutenant-Colonel Sir Bikaram Singh, Mr. S. A. and Mrs. Slater, Mr. G. Findlay and Mrs. Shiras, Mrs. Martin, Captain L. and Mrs. Evans, Mr. E. J. L. and Mrs. Bayley. After dinner the Viceroy informally invested Lieutenant Colonel Sir James Willcocks with insignia of K. C. B. Sir James Willcocks and Major Tomkins leave Viceregal Lodge to-morrow.

Short Telegraphic News.

The new Maharaja of Jaisalmer is to be installed on the Gadi next Thursday by Sir Elliot Colvin.

The Government of India's five crore three and half per cent. loan was successfully placed yesterday. The average rate of accepted tenders was just over Rs. 95-9-0. The loan was covered more than twice over.

This year being the "Akbari Haj," or the great Haj which falls once in four years, the rush of pilgrims to Mecca from different parts of India is expected to be unusually large. Three steamers have already left Bombay for Jeddah. It is expected that some 20 to 25 thousand pilgrims will leave India this year for Jeddah.

A Parsee has written to the Bombay Municipal Corporation suggesting that they should pass a resolution condemning the conduct of Suffragettes in England in damaging churches, houses and so forth, and should thus show sympathy with the Ministry in their difficult crisis. He proposes that the Resolution be sent to the Home Government through the Government of India.

All-India Weather.

SIMLA, July 4.—There has been a decided increase of rain in the Indo-Gangetic plain. Temperature is low in the Punjab. The depression from the Bay, which is now over Bihar, has given heavy rain in its neighbourhood. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Bengal, Chota, Nagpur, Bihar, United Provinces, east Central Provinces, west coast of the Peninsula and local in Upper Burma, Orissa, east and north Punjab, Gujarat, Central India east in the west of Central Provinces, and Bombay Deccan. A few falls have also occurred in the southwest Punjab, south Hyderabad and Mysore. Chief amounts are:—Tavoy and Kyaukpau three inches, Rangoon four, Akyab two, Sib-sagar four, Cherrapunji three, Tezpur, Cox's Bazar and Burdwan two, Chittagong and Dinajpur three, Narayan-ganj one, Barisal one and half, Darjeeling six, Sambalpur one, Hazaribagh two, Darbhanga one and half, Gaya four, Naya Dumka five, Patna and Gorakhpur one, Bareilly and Bahraich two, Jhansi one, Agra one and half, Muketswar two, Ludhiana and Simla one and half, Ambala and Lahore three quarters, Lyallpur three, Sutna and Pachmarhi one and half, Nagpur one, Mendra one and half, Ratnagiri four, Marmagao three, Mercara and Mangalore one and half.

FORECAST.—Increase of rain in east of United Provinces and of Central India.

Arabian Sea Report.

Mail steamer reports a monsoon of rather more than the average strength.

నీటిదరభాసులు - విడుదలలు.

III

ఇక రెండవపంట సంగతి నాలోచింతున్న నదియు నసంతృప్తిగనున్నది ఇందు మొరక పల్లము భేదములేక రెండింటికీ నీటి దరభాసులు కావలెనను నియమమున్నది. మొదటి పంటకు మాత్రమే పల్లపుభూములకు దరభాసు లక్కురలేదు. రెండు పంటల భూములను తొగతి శేష్యరచక పోవుటచేత పల్లపు భూములకు సహితము రెండవపంటకు నీటి దరభాసులు కావలసి వచ్చుచున్నది. రెండవపంట కాలమునాటికి డెల్టాకాలవలలో నీరు తగ్గిపోవును. కాలవ యొడ్డ నెడదటి నీరు పారుచున్నప్పుడు మాత్రమే పొలములకు కుపయోగకరము లగు చుండు తూములవల గొప్ప యనధము సంభవించును. ఈ తూములను నమ్మి పూర్వపు తాటితూములను, ఒక తూములను తొలగించివారు. రయితుల సౌకర్యమును లేకము పొడింపక పనియ్యరముగ శేర్వరపడిన యీ కుండ తూముల వలన పని జరుగుచున్న దనిపించుటకుగాను, రెండవ పంటదినములలో కొన్ని వేళల రయితులు కాల్యగట్టుల తెగగట్టినను కనుమగని యూరకుండియు, కొన్ని వేళల గట్టును తెగగట్టుడని నెలవిచ్చియు, కాలవల కడ్డముగ కట్టలను వేసి కొనుడనియు, చెప్పివట్టులనే వేగించుచున్నారు. దానివాయ నబడు రెండవ పంటసాగుబడి యక్కడక్కడ దూరప్రదేశము లందుండును. డెల్టాచేదరయియున్న భూములకు నీటిసంధ జేయుటకులభ సాధ్యముకాదు. దీశేంబరు జనవరి నెలలలో పూర్వపుపంట చెరువులను కాలువనీటితో నింపి, రెండవపంటకు వానినండి కావలసిన నీటిని రయితు లుపయోగించు కొనుచుండిరి. విక్రమోలు మొదలగు గ్రామములందఱి పంటచెరువులను ఇంజనీరు వారు నిష్కారణముగ జోక్యముకలుగ జేసికొని నేల మువేయించుట వలన నిప్పుడనేక పొట్ల దానివా సాగుబడి విస్తీర్ణముతగ్గి పోవుటకు గారణమయ్యెను. రెండవపంట దినములలో కాలవ వనంబు శేవలె మైదురచి యొకరాత్రి యైన నిద్రపోవుటకు సావకాశముండదు. ముక్కొటి ఏకాదశి నాడు శ్రీరంగ నాథస్వామి గర్భాలయమును చూచుటకు త్రొక్కుడులాడు భక్తులకన్న నెక్కువ కడ్డ శ్రద్ధతో రయితుల రెండవ పంటదినములలో కాలవ సముడివిజనాశీ సురులను దివారాత్రములు వెంటాడి తిరుగుదురు. కాలవ నలు డివిజను ఆశీసరు రయిలుబండిలో ప్రయాణము చేయుచున్నాడని తెలిసి, ఆ మహారాజగారి కొరకు ధైర్యములలో వేచి యుండువారును, వారితో రెండవ ధైర్యమువరకు పోయి, రయిలు వేగముతో కార్యమును అతివేగముగ సాపాయింపు కొనువారును మార్చి ఏప్రిల్ నెలలలో నిత్యము కనబడుదురు. ఈ సదుపాయము హిరణ్య తర్జణము గాకుండ జరుగదని మూఢులైన తెలియగలదు. ఇట్టి శోచనీయ వ్యాపారము నివారణమగుటకు డి. పి. డబ్ల్యు తాబేగారులను, వేకొక డిపార్టు అధికారుల క్రిందనుంచవలయును. గోదావరి కృష్ణా డెల్టాలలోని కాలవల నిబ్బందిని పూర్తిగ రివిన్యూ డిపార్టు మెంటువారి తాబేదారికి మారనంతకాల మీదుకడగ తొలగి పోదు. గడ్డలో గ ము నకు గడ్డ వైద్య మే చేయింపవలెననిగాని షట్టలు మర్దనములు చాలవు. రెండవపంట నీటిసప్తము విషయమున కొంతకాలము క్రిందట నొకరికి మాపును తెచ్చివెట్టిరి. అన్ని కాల్యల క్రిందభూములకు వంతులు కచ్చుటకు పంటకాల్యలను కట్టివేయుటలో వంతుల శేర్వరచిరి. దీనివలన పక్షపాతము లేకుండ సంపదించుటల గనబడకమానదు. స్వతస్సిద్ధముగా మొరక ప్రదేశములకు డెల్టా ప్రదేశములకు చాలదూరమున్నది. కావున డెల్టారయితులు తమపొలములకు పచ్చియెరువును తెచ్చివేయలేదు. కృత్రిమపు యెరువుల వలనగలుగు లాభములను గురించి అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు డైరెక్టరుగారు దీర్ఘవ్యాసములను వ్రాయించి, తెలుగున ప్రచురించి పంచివెట్టించినను వానిలాభము లింకను రయితునకు నచ్చనందున వానినాతడు వివిధకొని యుపయోగింపబోడు. కావున డెల్టాలలోని అనేకభూములు మొదటిపంట మాత్రమే అర్జు ములయి యున్నవి. అనేక యను కూల విషయములు సమకూడినగాని, ఒకభూమిలో రెండవ పంటకు ప్రవేశమే జరుగదు. చుట్టుప్రక్కల భూములకన్న రెండవపంట దరభాసుభూమి యొక్క వసావంతమై యుండవలెను; ఒక్క యేడురెండు సంవత్సరముల పండించి భూమిలోని బలమును లాగివేసియు, దానిని మరుదటి సంవత్సరమున మొదటి పంటకు మరలసిద్ధము చేయుటకు గయితు సమర్థుడు, భూమికుడు, పూనికగలవాడై యుండవలెను. దీనియందేని లోపమే లేదు, రెండవయేటి మొదటిపంట తక్కువయగుట నిశ్చయము.

భూమిలోబలము, తమకు జోహాదన పకులములు లేకుండ సామాన్యముగ రయితులు రెండవపంటకు యత్నింప కుండిరి. ఇప్పుడుకొన్ని కొన్ని కాలవల నొకసంవత్సరమున మూయవలెనని యేర్పరుచుట యందే రెండువిషయములను గమనించు చున్నట్లు లగపడదు. భూమియందు సారములేక, రయితునకు సారము లేక వెనగులాడుచున్న గ్రామములకు రెండవ పంట కొరకు నీటినిచ్చు సంకల్పము వలన బ్రయోజనములు మాత్రమయిన లేదుగదా! అట్టి గ్రామ రయితు లొక వేళ సకల శ్రమకొల్పిరెండవపంటను పండించి, వారు మరు చటియేట మొదటిపంటకు గావలసిన నెట్టుబడి కుండలయిన వాని నెట్టులేచ్చు కొనగల్గుదురు! వై రెండువిషయముల నాలోచించుకొని కొన్ని కాలవలను మూసి కొన్ని కాలవలను తెరచి వంతులపద్ధతినే దృష్టియందుంచు కొనిమాత్రాన, కావలసినపొట్టుకు నీరుకొరకక పోవుటయు, అక్కరలేని పొట్టుకు నీటినిచ్చుటయు సంభవించుచున్నది. డెల్టాలో గాండు పంటలుగ లేకకరువచ్చునది తమలపాకుతోటలు, చెరుకుతోటలు. చెరుకుతోటల వృద్ధివలన డెల్టా యైర్వ్యవసాయకుల నన్నమాట నిర్వివాదాంశము. వానికి నీటి సందర్భముటకు చేయు సాధనములవలన, ఆలోటల పరిమితియు వృద్ధి గుఱును. ఒక యకరము వరిచేసినను కావలసినదానిలో నాల్గవంతు నీరు చెరుకుతోటకు చాలును. కావున చెరుకుతోటల కంత ప్రోత్సాహమునిచ్చిన, సంతకన్న మూడుగట్లు వరిపంటకు వేకొకపొట్ల నీటి సదుపాయము చేయవచ్చునని సర్ ఆర్థర్ కాలిక్ గారు అనువదియేడ్ల క్రింద వ్రాసియున్నారు. ఇదినిజము. దీనిని గమనించుచు నిస్సారభూముల రెండవపంట కిచ్చుట లభ్యముగా విందుచున్న నీటిని చెరుకుతోటల కందజేయుట యోచనీయము. చెరుకుతోటను వేయవలసిన ఆసామీ యితరులకన్న నెక్కువ వ్యయమునకు సంసిద్ధుడైనగాని ఫలమునంద నేరడు. అతడు ఇనుపగాను గలను, ఇనుపవెనములను, ఇనుపపొట్లను కొనకలెను. వంతుల వెంటబడి కొన్నియేండ్లవరకు నాతడు తోటను వెంచుటకునీటి సదుపాయము చేయవచ్చుయెడల వై నెట్టుబడియంతయు వ్యర్థమయి నష్టపాతునగును. తరుచుగ డెల్టారయితుల స్వంతభూములు కవులుభూములు కలిసి యొక్కకాలవ యాధారమున, నేక ఖంఠముగనుండును.

వానపల్లి గ్రామస్థల కష్టములు.

ఇంజనీరింగువారు బల్లకట్టలను దీనివేయులు.

దొరవనమువారికి విన్నపము.
వానపల్లి యను గ్రామము సుమారు అయిదువేలు జనాభాగలిగి బొబ్బిలంకయొడ్డ మంచినచ్చిన కాలవప్రక్క నున్నది. ఇది విశాఖరపు జమిందారీలో చేరియున్నది. రాజా గారికి సంవత్సరము సుమారు 20 వేల రూపాయలు, సర్కారువారికి క్విటిరెంటు తీర్వజాస్తి లోకలుశేషము వగయిరాలవలనపదివేల రూపాయలును పన్నులు వసూలగు చున్నవి. ఇందులో లోకలుశేషము సుమారు మూడువేల రూపాయలు చెల్లుచున్నది. మాగ్రామస్థులు 5 మైళ్లదూరములోనున్న శ్రొత్తపేట మేజిస్ట్రేటు కచ్చేరికిని, సుమారు 24 మైళ్లదూరములోనున్న రాజవోలు తాలూకా కచ్చేరికిని, పదిమైళ్ల దూరములోనున్న అమలాపురము మునసము కోర్టునకును వ్యవహారములన్నిటమై పోవలసియున్నది. ఈమాడు కచ్చేరిలకు వెళ్లుటకు మాగ్రామము నుంచి యేవిధమైన రోడ్లను లోకలులండువారు వేయించి యుండలేదు. సాలుకు సుమారు మూడువేల రూపాయల సేమ్ము లోకలులండు మాగ్రామస్థులవలన వసూలు చేయుచున్నను, నిప్పుటికిని ప్రకోపపూరితమైన రోడ్లు వగయిరాలు వేయించియుండలేదు. మేము అర్జీలరూపకముగా మాకష్టములు తెలియపరచుకొనినను నీరోజువరకు సర్కారువారికి మాయందు యెంతమాత్రము దయకలిగినదికాదు. వ్నా కాలములో మా గ్రామ ప్రజలు సదరు కచ్చేరిలకు వెళ్లేటప్పుడు పడు శ్రమ యంతయుని చెప్పటకు వీలులేదు. ఇది యిట్లుండగా మతీయొక యబ్బంది సంభవించినది. మా గ్రామము కాలవ దక్షిణపు ఒడ్డు నున్నది. ఈ కాలవకు పుస్తకమందు గోదావరిపాయకలదు. ఈగోదావరి పాయకు మల్లేరముగా సాలుగు పావులంకలును, మూడు మాల్వల్లెలును రెండుయొడిగ గూడెములును శేండుపల్లె

గూడెములును ఉన్నవి. వీనియందు వికసించువారలో చాలా మంది ప్రజలు నిత్యము కాలవదాటి గ్రామములోకి వచ్చుటయు, గ్రామములోని రహితులు చచ్చిరాలు కాలవదాటి వ్యవసాయము వైరాల నిమిత్తము అనంతరం వెళ్లుటయు రివాజు కలిగియున్నది. ఇందు నిమిత్తమై ఇంజనీరులకు డిపార్టుమెంటు వా లొక పెద్ద బల్లకట్టు దువ్వచేయించి యున్నారు. దీనిని కాలవకట్టు రోజులలో మామూలు ప్రకారము మరమ్మతు నిమిత్తము ధనశేర్వరము వీనికొనివెళ్లి యీ జూలైలో కాలవ మొగతీసినది మొదలు యీరోజువరకు బల్లకట్టు నిప్పించినారు కారు. ధనశేర్వరము విఘ్నేశ్వరంమొగల బల్లకట్టు అన్నియు నిప్పించినారు. ఆప్రజలు సుఖముగా కాలవలు దాటుచున్నారు. ఈబొబ్బిలంకయొక చేరుకొనిన పాపమేమో తెలియదు. ఇంజనీరులకువారు బల్లకట్టయొక పూర్వమందండే రీతిగా తాడిచెట్టు వొట్టిసంగడి కట్టుగ నెవమనిన ఇంజనీరులకు డిపార్టు మెంటువారు వీలు లేదనియు, నేబదిరూపాయలు చెల్లించి వారిబల్లకట్టు తెచ్చుకొని దాటిపోవలసిన దనియు నిర్ణయపడెను చున్నారు. సుమారు అయిదువేలు జనాభాకలిగి నలుకంటియు సాతీనా సుమారు మూడువేల రూపాయలు లోకలులండు సమ్మ చెల్లిం చుచున్నట్టియు మాగ్రామస్థులు పొందె దురవస్థలను ప్రభువులను ప్రజలకును మీప్రతిక రూపకముగా తెలియపరచి వానిని నివారించ జేయుటకు శేడుచున్నాము. —గ్రామస్థులు.

ఆంధ్రభూమి సంరక్షక సమాజము. కాకినాడ.

ఈసమాజము వారలన జూను నెలది 24 లేదీ ఆనీ వారమునాడు శ్రీ కృష్ణమందిరమున, “నవీనాంధ్రము” నొక పేరుతో గ్రామ్యభాషను బడులలో ప్రవేశపెట్టుటవల భాష కన్యము సంభవించుచున్నది గావున దానినందు బోధించుట మాన్పింప వలయుననియు; బూర్వమునలేనే పాఠశాలల యందును గళాశాలలయందును సలక్ష కాంధ్రభాష యవశ్య పకనీయముగఁ జేయింపుననియు విద్యాధికారులకు విజ్ఞాపకముఁ బంపుటనుగూర్చి యోచించుటకుగాను పురమహా జనసభ యొకటిగావింపబడినది. గమనిజ్ఞిగారగు అన్ని కష్టనాథ రావు పంతులవారు సభ కగ్రాసాధికారులుగ నెన్నుకొని బడిరి. పిమ్మట గ్రామ్యభాషవాదుల వాదమునంపలి యగుం బద్ధతనుగూర్చియు గ్రామ్యమునకు వాఙ్మయమునకొట్టెచ్చుట వలనను దానిని బడులలో బోధించుటవలన గలుగు నష్టములనుగూర్చియు పురాణ పంచమల్లయ్య రాష్ట్రీగారు కాశీ భట్టబ్రహ్మయ్య కాష్ట్రీగారు మున్నగు పండితులచే నవస్థా సింపబడిన యనంతరమున నీక్రింది తీర్మానములు బయటపడినవి.

1. నవీనాంధ్రమును దానిని గ్రంథిగా బడులలో ప్రవేశపెట్టుం బడుటవలన భాషపాఠయి శ్రీనించుచున్నందునఁ గాకినాడ పుర మహాజనులందరు ఆభాషను బడులలో తెట్టురాదని వినయపూర్వకముగ వీర్నువిందుచున్నారు. మతీయును సలక్షణ భాషమాత్రమే బడులలో బోధించుం బడుకట్టు కానించుటయే గాక విద్యార్థులు వ్యాసశేషకమున నుపయోగించునట్లు గూడ నుత్తరపు చేయవలయుననియు మునుపటి వలెనే సలక్షణ కాంధ్రమును ప్రవేశపెట్ట మన్యతరగతి పట్టవరీక్షల కవశ్య పరమియునుఁ జేయింపవలయుననియు విద్యాధికారులను ప్రార్థింపుచున్నారు.
- ఈతీరుమానము (వర్ష మెంటు ప్లేడరు) చట్టాశేషయ్య కాష్ట్రీ బి. ఏ., గారిచే నుపసాదించబడి మ్యునిసిపల్ యిన్ స్ట్రుమెంట్ గారగు రావుబహదరు కొమ్మిరెడ్డి నూర్తనారాయణ మూర్తి నాయుడుగారిచే ననుమతించబడి ప్రెసి డెన్సయ్య కల్తేరుగారగు పండిత నాగేశరావు పంతులుగారిచే బలపరపబడి సభ్యులందరిచేత నేకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడి నిశ్చయమైనది.
- (2) వై తీరుమానమును (సభాస్థాపన చట్టాంధ్ర) డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ గారికిని (యూనివర్సిటీ రిజస్ట్రారు) గారికిని బంపవలయును.
- ఈతీర్మానము రావుసాహేబు యర్రమిల్ల పంకజరావు పంతులు బి. ఏ., గారిచే నుపసాదించబడి ఈనాం డెన్సయ్య కల్తేరుగారగు వింజయూరి వెంకన్న పంతులు ఎస్. ఏ., గారిచే ననుమతించబడి రావుసాహేబు వైదా శంకరాచార్యగారిచే బలపరపబడి సభ్యులందరిచే నేకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడి నిశ్చయమైనది.

THE FAMOUS AYURVEDIC MEDICINES

Prepared in Zandu Pharmaceutical Works of Bombay

The largest and most up-to-date Pharmaceutical Works in the Bombay Presidency.

BY MAHATMA ZANDU BHUTTJEE

Raja Vaidya of H. H. The Maharajah Jam Saheb of Jamnagar.

H. H. THE మహారాజా జాం సాహేబ్ ఆఫ్ జాం నగర్ (కాట్టియావాడ్)

యొక్క రాజవైద్య మహాత్మా యుండు భట్టిజీల పెద్ద బోషధాలయము
జాంబాయి రాజధానిలో యుండు పార్శ్వస్యటికల్ వార్క్సుసులో
ఆయుర్వేద శాస్త్ర ప్రకారము తయారుచేయబడి మిక్కిలి కీర్తిజేందిన బోషధములు

యుండు భట్టిజీల బోషధరత్నములు.

ఇప్పుడు జనులకు వుపకారము చేయఁజేసి కొరికతో ఆయుర్వేద శాస్త్రమునుండి అన్నియోగములను ప్రసిద్ధముచేయుట కొరకు సకలవిధమైన బోషధములను మిషనులచేత చూర్ణము రసాయనము ఆనవము, అపవము, అర్కము, భస్మము, సింధూరము, ఘృతము, తైలము, ఈ ప్రకారమైన మందులను తయారుచేసి చాలా తగ్గువెలలో యివ్వబడును. యేమాలిక యొక్క చూర్ణమును అడిగినను కూడ తక్షణమే పంపబడును. వైద్యులకు ఒక్కొక్క సామానముగా కొనడము, యెండపెట్టడము, దంపడము, వస్త్రగాలితము పట్టడము మొదలగు కష్టములను నివర్తియేయుట కొరకై యీకంపెనీ వారు ఇతర దేశములకు పోయి మిషన్ పనులంత తేలునుకొని అధికద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టి జాంబాయి పట్నములో బోషధమాల యేర్పాటుచేయబడినది.

మనయొక్క దేశములో నున్న వైద్యులను ఇతర జనులను మాయొక్క బోషధములను ఉపయోగపరతురని నమ్మకముతో ఈపనికి ప్రవర్తించితిమి. ఒక్కొక్క మందులను ఆయుర్వేద పారంగతులైన రసాయన పండితులచేత చేయబడుతుంది. ఒక్కసమయములోనే రూ. 25 లు కొనువారలకు తగిన కమిషన్ యివ్వబడును.

చ్యవనప్రాసా అనలేహ లేక ధాతుపుష్టికీలేహ్యము.

ఇది చాల వుపయోగముగల టూనిక్. కా. మ. అ. శ్లో. 10

బుద్ధిని అనుసరించియో, లేక ద్రేహమును సంబంధించియో, అధికపనులవల్లనున్న, ప్రదేహదేహ్యాధులవల్ల కష్టత నొంది వాటి ననుసరించిన తయారోగములవల్ల గాని గర్భ విచ్ఛిన్నముల వల్ల గలుగు వ్యాధులనున్న, గర్భకాలమందు వుష్ణత్రియగు వ్యాధులవల్లనున్న, గలుగు బలహీనత మొదలగు వాటిని మాన్పి ఈటూనిక్ అతి సుఖతరమైన, ఆరోగ్యము నిచ్చును.

నడముల బలహీనతనుమాన్పి శరీరమునకు బలమునిచ్చుట వల్ల యితరమయిన రోగములు అంటజేరకుండుటకు కారణ మగుచున్నది. తల్లులకున్న, విద్యాభ్యాసము జేసేడు పిల్లల కున్న, మిక్కిలి వుపయోగకరము.

తల్లులకు శరీరస్థావ్యము గలుగుటవల్ల శిశువులకు చను వాలు మొందుగా కలుగును.

విద్యాభ్యాసము జేయువారులకు యెంత కష్టపడినప్పటి కిన్ని ఆశ్రమము తోచక వుత్సాహత గలుగజేయును.

దీని ధర రాతల్ 1-కి రూ. 3—0—0.

శుక్ర మేహ నివారణ మూత్రము.

ఈమూత్రము వేళ్లకు రెండుమాత్రల చొప్పున దినమునకు మూడుమారులు వుపయోగించినట్లయితే యెవ్వవిధమైన మూత్ర దోషము మూత్రకృచ్ఛము పోటుశుక్రము బయలు వెడలుట మూత్రాశయమునందు జనించెడి అనేక విధవ్యాధులను సుఖ పరచి కుదుర్చును. యెంతో కఠినమైనదైనను ఒకవారములోనే కుదురించును.

50 మాత్ర లభిగిన సీసా ఒకటింటికి రూ. 1—0—0.

మేహరోగమునకు.

సంద్రప్రభాగుటిక లోహభక్త్యముచేరినది. కా. మ. అ. శ్లో. 45.

ఈమూత్రము కాలుతులము భుజించినయెడల యిరువది విధములగు మేహమును, మూత్రకృచ్ఛము, అశ్మరి, మలబంధము ఆనానావాలెము, కూలము, మేహబల్ల, అర్బుదం, అండ వాతము, పాండు, కామలస్థిహము, పక్కకూలము, శ్వాసము, యెక్కిళ్లు, కుష్ఠ, మూలము, దురద, బగంధరము, పంటినొప్పి, ఋతుదోషము, శుక్రదోషము, అగ్నిమాంద్యము, అరుచి, వాతపిత్తకఫభోషము ఇవన్నియు సుఖమగును.

తోలా 1—0—0.

పుష్కానుగచూర్ణము.

చ. చి. అ. శ్లో. 88.

శ్రీలవ్యాధులను మాన్పు దినోద్ధమధము.

ఇది, తెలుపుకాటుట, బట్టంటు, బల్ల, అంటువాయువు, సరిగా అంటుగాకుండుట, పిండభిన్నము, గొడ్డరితనము, మున్నగు పలు వ్యసనములను బోగొట్టును. గర్భములోనైనను ప్రసవమైన కొంతవేపట్టక నచ్చు బిడ్డల తల్లులు క్షేత్రపూర్ణులనుట ప్రసిద్ధమే. అట్టివారి కీమందు వర్ణప్రసాదమవును. ఈ మందు బహిష్టకాలమున క్రమపఠవి కష్టము నివర్తింపును. ప్రసవకాలమునకు పిదప శ్వాసముగా నివ్వదగినదిగానుండి ప్రసవ జన్మి జ్వరములను రానియదు.

ధర 1/4 రతి బుడ్డి 1-కి రూ. 1—4—0

వాతరోగమునకు.

నారాయణతైలము. కా. మ. అ. శ్లో. 90.

దీనిని అభ్యంగము, పానము, వస్త్ర, రాచటము, మొదలగు చేసినయెడల పక్షాఘాతము, హిమస్తంభము, మనాస్థిస్తంభము, గొంతునొప్పి, పక్కకూలము, బుద్ధిభ్రమము, గృహస్థిసీవాతము, విషమవాతము, సర్వాంగవాతము, గొడ్డరితనము, ఇది మొదలగు రోగములను పోగొట్టును. ఏమగ, గుజ్జము మొదలైన జంతువులకు కూడ యివ్వవచ్చును.

ఇది వాతరోగముకొరకే అది నారాయణస్వామిల వల్ల చేయబడి యున్నది.

దీని ధర 1/4 రతి రూ. 1—4—0

శ్వాసకాసారయవ లేహము.

(కరకా-యలేహ్యము) హరితకీ అనలేహ కా. మ. అ. శ్లో. 80.

ఉబ్బునమునకు దివ్యమైన యాషధము.

ఉబ్బునము ప్రాణముతోనే పోవును; అనగా తీరిని వ్యాధియని యజ్ఞములు చెప్పగురు. అయితే మాచే నూతనముగా రియారుచేయబడిన అనలేహమును మూడువారములు వాడినయెడల యెటువంటి ప్రాతమొండి ఉబ్బునరోగముకూడ అడుగుతో నశించిపోవును. అనేక రోగుల రోగింబులు నిమ్మ శ్రమైయుండుటవలన వారు దానినిమిగుల క్షాళించుచున్నారు. ఉబ్బునరోగ పీడితులగు వారు తమ జీవములను దక్కించుకొనవలయునేని ఈయాషధమునే మొదట ఉపయోగింపవలయును.

ధర రాతల్ 1-కి రూ. 3—0—0.

మ హా చంద నాది తైలము.

(లేక అభ్యంగస్నాన తైలము)

కా. మ. అ. శ్లో. 156.

జంబూచందనాదితైలం. (తలంటినూనె)

తలంటుకు ఈనూనె సామాన్యముగ వాడబడును. శరీరమున మర్చించినచో అశాంతి మొదలగు మొదడు సంబంధమైన తారు మారులు నశించగలవు. ఈతైలముయొక్క ముఖ్యోపయోగము. జ్వరమును తిరిగిరాకుండ జేయుట. జ్వరములు కొన్ని దినములు వచ్చుట మాని తిరిగి తలయెత్తుచుండుట మనము సామాన్యముగ చూచుచున్నాము. ఇట్లు తిరిగివచ్చుటకు కారణములు పూర్తిగా నశింపకుండుటయే. జంబూచందనాది తైలమును శరీరముపై వేసి మర్చించినచో అయ్యది అంతర్భాగమున కినికి జ్వరకారణములైన పీడములను మొదలంట జంపివేయును. ఇంటియ గాక ఉబ్బునము, తయారోగము, నరములనొప్పి, తలనొప్పి మొదలైన శిరోరుగ్మతలు, కేత్రదృష్టి, బలహీనత, కేశపతనము మున్నగు వ్యాధులకు గూడ ఈతైలము పెట్టినదిజేరు. నిర్భయముగా వాడి సత్ఫలముల నొందవచ్చును.

10 తులములుగల బుడ్డి 1-కి రూ. 2—4—0.

వాతరోగమునకు.

పుహోయోగరాజగుగ్గులు కా. మ. అ. శ్లో. 2

ఈమూత్రము కాలుతులము భుజించినయెడల 80 ది వాత రోగములను, కుష్ఠ, మూలము, గృహస్థి, ప్రమేహము, వాత శోణితము, నాభిశూల, భగంధరము, రొమ్మనొప్పి, అగ్ని మాంద్యము, కాసము, శ్వాసము, అరుచి, రశోనప్తము, శతోనప్తము, గొడ్డరితనము, పిటిని పోగొట్టును. అనుపానము 80 వాతరోగములకు సన్న రాస్త్రీ కషాయము, 40 పిత్తరోగములకు కాకోలికషాయము, 20 క్లేష్మమునకు తుంగగడ్డ కషాయము, 20 మేహములకు మానుషసుపు కషాయము, 5 పాండులకు గోమయము, మేదోరోగమునకు తేనె, 8 కుష్టులకు వేప పట్టకషాయము, వాత శోణితమునకు తిప్పతిగ కషాయము, ఋతుకూలులకు పిప్పిలి కషాయము, యేలిక విషయమునకు పాదరిపట్టకషాయము. కండ్లవ్యాధికి త్రిఫలాకషాయము వుదక వ్యాధికి గలిజేరు కషాయము.

తోలా 2—0—0

సోల్ ఏజెంటు:— ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ, నెం. 6, బందరు వీధి, మదరాసు.

కై ప్రకనుపరచియుండు కా. మ. అ. శ్లో. అనగా శారంగధరసంహితా, మధ్యఖండము, అద్యాయము, శ్లోకము అని తెలుసుకొనవలయును అట్లు లేనియెడల వైద్యశాస్త్ర శ్లోకముగా మారుచు శ్లోకము అనుసరించి చేయబడినది.

ప్రతి జిల్లాలోను ఏజెంటు కావలయును.

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.
దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు, శీతకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు. శ్వాస కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ సము, క్షయదగ్గు. దగ్గుకు సేవిచనలసినపండు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ఫ హ రి చూ ర్ణ ము.

చిన్నడబ్బి 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బిల మందు గలది)
1-కి వెల రూ 2-0-0.

ఈ చూర్ణము పనమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కాసపీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట నుంచిది.

క ల రా మా త్ర లు.

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా ప్లేగువలనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ హ ణి మా త్ర లు.

20 మాత్రల డబ్బి 1-కి రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బంక విరేచనములు, జగట విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

మూ ల శం క కు త్రై ల ము.

డబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లాపుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది పైత్యకోశపు మందతవలన (Torpid liver) గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలాశరోధమువలన బహిర్గతమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువా డిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

గ జ్జి కి త్రై ల ము.

వెల డబ్బి 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషబాధను గలిగించుచున్నది. ఈత్రైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

కు ష్టు కు త్రై ల ము.

డబ్బి 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈత్రైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్క-గఁ బెరుగ గలవు.

అమృతాంజనము డిపో, 108, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

అ మృ తాం జ న ము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJAN

A SOVEREIGN REMEDY

FOR

Head-Ache, Rheumatism Neuralgia, chest Colds, Sprain,
Stiff joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache,
Backache, Cuts, Bruises etc.

PRICE ANNAS EIGHT ONLY

FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS

RINGWORM OINTMENT.

Positively Cures Ringworm and Dhobi itches in three applications.

PRICE ANNAS SIX ONLY

Aromatic Tooth Powder.

Cleans Teeth, Stops Bleeding, hardens gums, Taste pleasant.

PRICE ANNAS TWO ONLY

CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS

Amrutanjan Depot.

109, FREER ROAD, 9, JEHANGIR STREET,
BOMBAY MADRAS

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

మోహినీ త్రైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు.

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు మోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలువజేయును.
కండ్లకు చలువజేయును.
వెండ్రుకలు పెరుగును.
వెండ్రుకలు రాలకుండును.
వెండ్రుకలు నువ్వు చేరును.
మనోహరముగా నుండును.
సువాసన గలిగి యుండును.
వేలకు వేలు
సీసాలు విక్రయము.
తప్పకకొనుట యుక్తము

ఇది మనోహరిత్రమము జేయు. విద్యాధులు, స్త్రీదంతు, ఉద్యోగియు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యము లకు ప్రాపక కురులను మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

వ జ్ర గు లి క లు.

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నరఘట్వమును కారణములు రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధియమువలనను, జీతేంద్రియత్వమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును దీనివలన శుక్లనష్టము, స్థలనష్టము, శక్తిలేకుండుట, అగ్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును వైజ్యబులకు వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమానంటివి

అమృతాంజనము డిపో, 108, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

జ్వర హ రి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0.

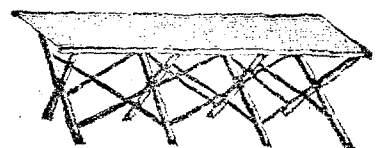
జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపునూర్పువలనను జేహమునకు గాసి వలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన తర్వాత జ్వరములు, చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినములు సేవించిన శరీరము యధాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

పండ్ల పాడి.

డబ్బి 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటినెప్పులకు దివ్యోషధము. సువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగిఉన్నది. అమృతాంజనము డిపో, 108, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

Gold Medal Camp Cot.

అమెరికా దేశములో చేయబడిన

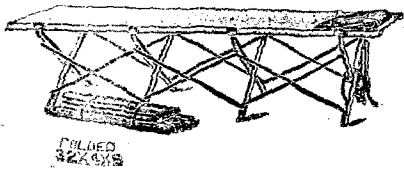
క్యాంప్ కట్.

ఈ క్యాంప్ మడతెరుచు 1000 కావల యుండు భరించగలదు. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 3 అంగుళముల ఎత్తు మండు ధర 9-0-0 మంచము మడిచినట్లు పంచి 2-0-0 కామతె 4-0-0 కామతె కట్టలు 2-0-0 ఈసామాను అన్నింటికీ ధూర్ధ ధర 16-8-0 అధ్యాత్మ సంతు సామానుల పరిచరలమును. సామగ్రి అమృతము వజ్రగుళికలు మోహనాని వింకలలో గల ఉత్తమములు. గోరూ 108, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 51, జహంగీరువీధి, (వి. పి.) మద్రాసు. అని ప్రాచుర్యము. (1-7-14)

మా మనశ్శాంతి మంచములమీద నుఖముగా

నిద్ర పోవలసినది.

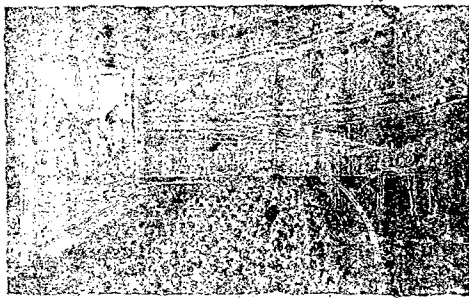
ఇది 1000 పౌనల బరువును కలిగియున్నది.

ప్రయాణము
మీద నుండి,
ఏ కష్టమునకు
పోయినను,
దీనిమీద నిద్రపడుట

అత్యంత సుఖము వాడుచున్నాడు. దేశములలోను
లేయములను ఆఫీసులను విద్యార్థులు, చివరికి నామమాత్రముగా
జ్ఞాపించుచున్నాడు. ఇది అమెరికా దేశమునందును, ఇంగ్లాండు
దేశమునందును పొదుగు, 2 అడుగులు వెడల్పు, ముగిసిపోవు
15 పౌనలకు మించుచున్నట్లుగా కట్టుకొని, చేతివట్టుకొని పో
వచ్చును. ఒక చిన్న బాలుడయినను దీనిని తీసి మడచవచ్చును.
ధన మంచము 1-కి. రు. 4-8-0 నోముకల సామాను 2-0-0.
వెయ్యిపౌనల బరువును ఈమంచముమీద వేసినను నులముగా
ధరించగలదు. ఇక్కని ఇల్లికతో చేయబడిన దోహదము 5-8-0
చిరునామా:— భాదర్ అండు యూనైటెడ్ బ్రదర్స్,
వాచ్ అండు కాక్ ఇంపోర్టర్స్, మదరాసు.

ద్రవ్యపంతుడగుటకు మార్గము.

మూలము 600 లు కిర్యా వెట్టియెడల ఒక కాక్
కొనుకొని మెషీను ఒక ప్రవర్తనమునకు గరిపడే ఫీలుములు
కొనుకొను. వాటితో చేలనువేలు ఆర్థించగలరు. అనుగతు
లన్ని మువ్వ మెషీను కొనువారికి ఒక పూటలో ఉచితముగా
వేర్చుదము త్వరగా కాగ్యవంతు లగుటకు ముంతవమించిన
సుఖప్రసాదము మరలేదు. పూరాసంగతులుగల కాటలాగును
మాచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. అలోచించకండి.
త్వరపడండి. కారనేషన్ బయస్కోప్ కంపెనీ,
పాడ్డాక్సు - 121, వెడ్డెస్సీ తిరువల్లిక్కేణి, (మదరాసు)
బ్రాంచి:— ఉర్దూం. గంజాం జిల్లా.

పోస్టేజీ సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియను.
ఒక సచిత్రమైన : ధ— చదువుటచే
మానసోల్లాసము కలుగజేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుచేలియున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయును.
వైద్యశాస్త్రి, మణిశంకర్ గోవిందజి.
ఆతంక నిగ్రహ బోధధారయము.
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

విమలబిల్లులుగల అలారం టయంపీను.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగము

మంచికాగితము ! శుభప్రతి !! చక్కని అచ్చు !!!

అమృతాంజనం దీపోవారి మంచులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువాడు అర్థణా చీటిని పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డబ్బు 1-కి రు. 5-4-0.

తామరలైలం. పండ్లపాడి. మోహినీలైలం.

వెల చిన్న 1కి 0-6-0 వెల చిన్న 1కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల
డబ్బు 1కి 3-8-0 డబ్బు 1కి 1-2-0 సీసా 1కి 0-12-0

ఓ. పి. ఖర్చులు పుట్టేకను. మంజుల కేటాగు ఉచితముగా పంపబడును.
అమృతాంజనం దీపో, అమృతాంజనం దీపో,
నెం. 9. జహంగీరు వీధి, మదరాసు. 109, ప్రేరికోడ్డు, ఛాప్ర, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్ర పటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.

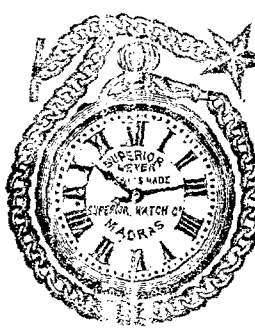
కోరువారు నెంటున వాగు కొనవలయును.

9, జహంగీరు వీధి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు.

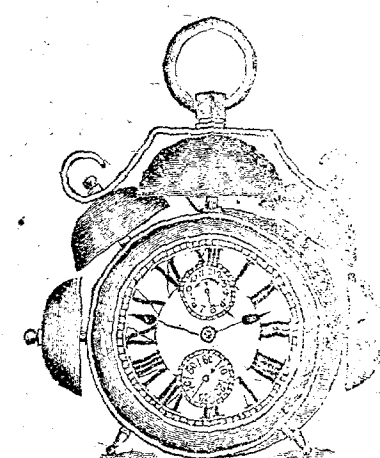
సు పీ రి య క్ లి ప క్ బ్యా య్ లు వా చ్.

సుందరమైన వాచి గొలుసుతో వెల రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0 దీనికి 5-సం॥ గ్యారెంటీగలదు.

వాచకులారా! మాచే తయారు చేయబడిన సుపీరియర్ లోకర్ గడియారమును ఒక పర్యాయము పరీక్షిం
చండి, మాకంపెనిలో అనేక దినములుగా యెడతగక వ్యాపారము చేయుచున్న కొందరు మామే పోతులు మా కం
పెని చేరుతోను లీవర్ గడియారముగాను తక్కువ ధరలో నొక గడియారము తయారుచేయునని వ్రాయుటచే
మామనోభీష్టము నెరవేర్చవలంచి మేము
(సూపర్ లాండు) సీమకు అడ్డవిచ్చి లక్షల
కొలది గడియారములు ప్రతిగడియారము
దీనులులో సుపీరియర్ లీవర్ గడియార
మనియు, మాకంపెని ప్రఖ్యాతికొరకు సుపీ
రియర్ వాచ్ కంపెని మదరాసు, అని
యును, ఎగ్జిసిరాతో ముద్రించి, చక్కముల
గ్యారములకు నుండు బెజ్జములకు కెంపులు
చేర్చింది అందలి సామానులు యావత్తున్న
ప్రభుగా చేయించి రప్పించి యున్నా
మ. ఇంగ్లీషులో (సుపీరియర్) అనగా
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టాఫీసు నెం 167, మదరాస్, ఇ అని వ్రాయుదు.

అన్ని దిక్కిన మేలైనవి గదా వీనికై వేలు
గా వ్రాయనక్కరలేదు గాన మాకంపెని
చేరుమీద రప్పించిన యీ గడియారమున
కెంతటిలాభవముండునో వాచకు లూహిం
చగలరు. ద్రావిడదేశమున దంతలయ్య చ
క్కగ వ్యాపించి వేనవేలుగడియారములు
కర్చుపడి అనేక యోగ్యతాపత్రములు
(సర్టిఫికేట్లు) వచ్చియున్నది. ఈ గడియార
ముచక్కగ నడుచును. గ్లాసుదూముగలది
మొరటుపనులకు తరచుగలిగినది.
కేటాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఇదేమాదిరి గడి
యారమును మేము
దివజులలో రప్పించి
నాలుగు రూపా
యలకే ధర పంపు
చుంటిమి. అదే
మాదిరి యిపుడు
ను చేదసాదలకుప
యోగించునటుల
నాలుగు రూపా
యలకే కావలసిన
వారికి పంపెదము.

ఈ చిత్రమునందు వలె ఈ గడియారమునకు విదు
అలారంబెల్లుల వ్రక్కన అమర్చియుండను. మనమెన్ని గంట
లకు మేల్కొనవలయునో యన్ని గంటలకు నీ అలారములు
అయిదు నొక రూపయమునందు చెవులకింపయ్యగవచ్చినతో మోగి
నిద్ర లేవజాలను. ఆత్మర్యముల కాత్మర్యమిది. ప్రతివారును
కొని యానందంపడగలగది. 4-0-0-0.
చిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని,
తపోల్ వెట్టె నెం. 167, మదరాస్. ఇ.

ఈపంచలు కొనువారికి పీటితో పంచ 1-కి అత్తలారా
టమున కొరవని కొడగడ ప్రలాపము అను నుతన గ్రంథ
మొకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.

మంచినమయము! వేనవేలు కర్చుపడినది!! మనకదొరకవు!!
మేలైన జపాక్ పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గల మేలైన అను
పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పోగా మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ,
ఆకుపచ్చ, రోజూ, మేఘవర్షం

ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాసునీయమైనట్టివి. త్వరపడెడు.
గ్యూ మారనిడివిన్ని అగ్ల మార వెడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0

డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.
టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున ప్రతినిధులు ప్రభుల
శ్రీరామశాస్త్రి గారు మున్నగువారు సంచారము
జేయుచున్నారు. గాన వారల నాదరించి పత్రికకు
తగిన సహాయమునుజేసి పత్రిక నాదరించుటకు
దత్తమండలములోని మహాజనులు పాగ్గితులు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టాఫీసు నెం. 212, మద్రాసు.